

T ÅRSREDOVISNING

Tibro kommun 2023

tibro.se

TIBRO

Produktion: Tibro kommun

Textbearbetning: Christina Froh,
Emma Lindblad och Ylva Holm Jerenius

Layout: Christina Froh

Illustrationer: Morot Kommunikation

Fotografer: Stefan Svensson, Fredrik Gerlach,
Tobias Olsson, Peter Legendi, Gunnar Carlsson,
Tommy Abrahamsson, Morgan Arvidsson, Jacob
Mako, Johan Fransson och Christina Froh

Tryck och repro: JustNu, Skövde

Innehåll

I Tibro kommuns årsredovisning presenteras kommunens ekonomiska resultat och ekonomiska ställning, väsentliga personalförhållanden och en sammanställning av hur kommunens verksamheter bedrivits under det gångna året. Här redovisas måluppfyllelsen för kommunen som helhet och kommunens alla förvaltningar och årets viktigaste händelser i de kommunala verksamheterna. Årsredovisningen innehåller även en översiktlig presentation av de kommunala bolagens och kommunalförbundens resultat och verksamheter.

1	Inledning	
	Kommunalrådet har ordet	4
	Om Tibro	5
	Bokslut 2023 i korthet	6
	Viktiga händelser	8
	Kommunens kvalitet i korthet	10
2	Förvaltningsberättelse	
	Översikt över verksamhetens utveckling	14
	Den kommunala koncernen	15
	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	17
	Styrning och uppföljning	20
	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	23
	Väsentliga personalförhållanden	29
	Förväntad utveckling	32
3	Finansiella rapporter	
	Resultaträkning	33
	Balansräkning	34
	Kassaflödesanalys	35
	Noter	36
	Drift- och investeringsredovisning	46
4	Verksamhetsberättelse	
	Strategiska mål	50
	Affärsverksamhet	64
	Kommunala bolag och kommunalförbund	66
5	Revisionsberättelse	72

Kommunalrådet har ordet

Under året har även byggnationen av den nya skolan och idrotts-hallen i Ransberg slutförts. Den här satsningen bidrar på ett viktigt sätt till att Tibro kan fortsätta vara en levande kommun med attraktiva boendemiljöer, såväl i tätorten som i Fagersanna-Ransberg-området och på landsbygden. Jag är stolt över att vi politiker hade modet att fatta ett enhälligt beslut om att satsa på en ny landsortsskola i en tid när det är vanligare att små skolor på landet läggs ner. Det visar att vi tror på en positiv utveckling för hela kommunen.

Det finns en annan bekymmersam sida. Socialnämnden överskred budgeten med 40 miljoner kronor, en fördubbling av 2022 års underskott trots framtagna åtgärdsprogram. Det motsvarar cirka 1,50 i ökat skatteuttag eller kostnaderna för att bygga en ny, relativt stor förskola. Det finns förklaringar till kostnadsutvecklingen, men under 2024 måste fullt fokus vara på att åtgärda de obalanser som finns. Ett arbete, som även om vi arbetar med effektiviseringar och har tillfört extra medel i 2024 års budget, säkerligen kommer att innebära flera tuffa politiska beslut kring utbud och kvalitet på kommunala välfärdstjänster inom det sociala området.

”Det finns flera glädjande trender som ger hopp inför framtiden och en ökad andel Tibrobor vill rekommendera andra att flytta till kommunen.”

Vi måste hitta en bra balans mellan att hushålla med våra resurser, se till att vi levererar en välfärd av hög kvalitet och utveckla Tibro på ett sätt som gör att vi kan ta del av och bidra till utvecklingen i Skaraborg, som står inför en stor samhällsomvandling till följd av de stora planerade företagsetableringarna och andra expansiva verksamheter. Vi behöver se till att vi har både verksamhetsmark och nya bostadsområden att erbjuda alla som vill bo eller etablera eller utveckla en verksamhet i Tibro. Vi behöver fortsätta marknadsföra och utveckla Skaraborg med gemensamma krafter över kommungränserna. Och vi behöver på olika sätt se till att Tibro kommun uppfattas som en attraktiv arbetsgivare bland både nuvarande och framtida medarbetare.

Med kommunens vision – tillsammans, hållbart, nära – framför ögonen och flera glädjande trender ser jag trots allt positivt på morgondagen. Vi kan se tillbaka på ett år då arbetslösheten minskade, då skolresultaten förbättrades, när många visade uppskattning för vår vård- och omsorgsverksamhet – och när fler Tibrobor än tidigare hade en positiv inställning till Tibro som boendeort. Medborgarundersökningen som genomfördes hösten 2023 visar att en ökad andel Tibrobor vill rekommendera andra att flytta till kommunen. Allt detta bådär gott inför framtiden.

Jag vill rikta ett stort tack till politiker, kommunanställda och alla andra som bidrar till att göra Tibro till en bra plats att leva på. Det kommer även fortsättningsvis vara viktigt att vi möts, bidrar och arbetar tillsammans, drar nytta av vår närhet till varandra och att vi tar ansvar för kommande generationer genom att göra hållbara val. Låt oss fortsätta hjälpas åt och lösa saker på ett konstruktivt sätt med gemensamma krafter. Tillsammans är vi Tibro!

Jan Hanna
Kommunstyrelsens ordförande

Vi har ett händelserikt år bakom oss. 2023 är året då två nya skolor, Fågelvikskolan och Ransbergs skola, blev färdiga att tas i bruk. Vi kunde inviga en hel rad nya mötesplatser för kultur, idrott och andra fritidsaktiviteter runt Fågelvikskolan och Sportparksområdet och vi kunde – äntligen – börja arbeta offensivt med centrumutveckling efter köpet av banvallen och Trafikverkets återställning av den. 2023 har verkligen varit ett år i utvecklingens tecken!

Det är glädjande att Fågelvikskolan har invigts och att det samtidigt har gett oss nya möjligheter att utveckla hela området vid Fågelvik till ett nav för kultur- och fritidsverksamhet i Tibro. Vi har invigt en ny modern fritidsgård, en ny kulturskola med inspelningsstudio, dansstudio och övningsrum i toppklass och ett fantastiskt nytt aktivitetsområde med Fågelvikskolans nya skolgård, actionparken, den nya pumptracken och den nyanlagda när-idrottsplatsen. Det här området ger både unga och äldre Tibrobor och besökare nya möjligheter att röra på sig, ägna sig åt kulturaktiviteter och leka och umgås tillsammans under härliga former, såväl organiserat som spontant. Det är en satsning som ger livskvalitet, förbättrad folkhälsa och stärker Tibro som boendeort och besöksort – och som skapar stolthet, glädje och gemenskap.

Vi har också kunnat ta betydande steg mot en utveckling av centrala Tibro. Parallellt med återställningen av banvallen har en ny centrumutvecklingsplan tagit form. En konkret plan med förslag på åtgärder, som är väl förankrade bland både engagerade invånare, föreningar och näringsidkare genom alla de medborgardialoger som hållits i olika omgångar sedan hösten 2018. Planen ger oss en tydlig inriktning på hur spårområdet och Tibro centrum ska användas och utformas i framtiden. Att få tillgång till så mycket central mark är en unik möjlighet för oss som kommun och alla som bor och verkar i Tibro. Snart kan vi gå från ord till handling. Tillsammans kan vi utveckla centrumkärnan och forma ett nytt, attraktivt, levande centrum. Ett viktigt och inspirerande arbete!

Om Tibro

Tibro är en västsvensk kommun med drygt 11 000 invånare som präglas av engagemang, aktivitet och handlingskraft. Det är människorna som bor och verkar här som sätter sin prägel på kommunen. Vi är alla Tibro. Här finns gott om framtidstro, mod och en påtaglig entreprenörsanda.

I Tibro finns ett rikt föreningsliv och ett varierat näringsliv med över 900 registrerade företag i olika branscher. Ingen annanstans i Norden är koncentrationen av företag inom möbel- och inredningsbranschen lika stor som i Tibro. Så har det varit i över 150 år, vilket märks på olika sätt i både centralorten och på andra platser i kommunen.

I Tibro är det nära till det mesta. Nära naturen, fritidsområden, vatten – och till organiserade fritidsaktiviteter. Nära service och nära arbete och utbildning, oavsett om du promenerar, pendlar eller ansluter digitalt. Drygt 1 300 personer pendlar till arbeten i Tibro varje dag, runt 2 900 personer arbetspendlar till närliggande kommuner.

I Tibro strävar vi efter att nyttja våra gemensamma resurser och skapa så goda förutsättningar som möjligt för att bidra till ett hållbart samhälle. Här finns en medskapandekultur och en samarbetsanda som sticker ut. Här ser vi varandra

Mandat i kommunfullmäktige 2023-2026

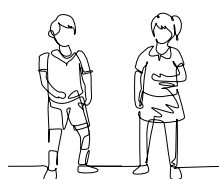
Majoritet:	Antal
Socialdemokraterna	11
Liberalerna	3
Centerpartiet	3
Opposition:	
Moderaterna	6
Kristdemokraterna	3
Sverigedemokraterna	8
Vänsterpartiet	1
Totalt	35

och välkomnar mångfald. Med attraktiva boendemiljöer, goda kommunikationer och utrymme för flexibilitet är det enkelt att göra hållbara livsval. Tillsammans, hållbart och nära är de bärande orden i vår vision. Genom en cirkulär ekonomi, lokal produktion, kreativitet och idérikedom lägger vi grunden för en hållbar framtid.

Tack vare det nära samhällets fördelar finner vi livskvalitet, både idag och imorgon. Med engagemang, omtanke, samverkan och handlingskraft löser vi framtidens utmaningar – och skapar mervärden tillsammans!

Tibro i siffror

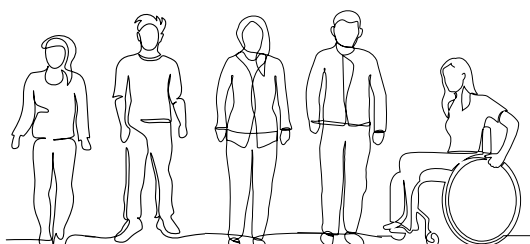
Den 31 december 2023 var 11 332 personer bosatta i Tibro. Det är en minskning med 67 personer jämfört med 2022. Tibro har en förhållandevis stor andel unga och personer över 65 år i förhållande till andelen vuxna i åldrarna 20-64 år.

0-19 ÅR
23 %

Medelålder
43,9 år

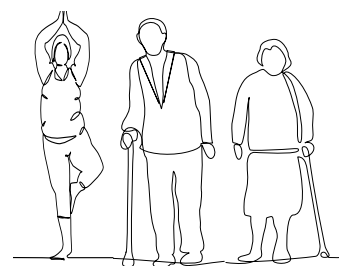
I Tibro var medelåldern 43,9 2022, vilket är något högre än för riket i stort där medelåldern är 41,7 år. (Källa: SCB)

20-64 ÅR
53 %

Utbildningsnivå
16,7 %

Med högutbildade avses de med minst treårig eftergymnasial utbildning. Andelen högutbildade i Tibro uppgår till 16,7 % jämfört med 30,3 % i Sverige som helhet. (Källa: SCB, 2022)

65+
25 %

Arbetslöshet
6,8 %

7,1 % av befolkningen i Tibro var arbetslös under 2022. Jämförelsetal: Riket 6,7 %, Västra Götalands län 5,9 %. (Källa: Arbetsförmedlingen)

Bokslut 2023 i korthet

Kommunens resultat

16,8 mnkr

Årets resultat motsvarar 2,1 % av intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Befolkningsutveckling

-67 invånare

Tibros befolkning har minskat med 67 invånare under året. Vid årsskiftet hade Tibro 11 332 invånare.

Utveckling placerade medel

32 mnkr

Marknadsvärdet på kommunens placerade medel visar på ett utfall som är 23 mnkr bättre än budgeterat.

Kommunens resultat 16,8 mnkr är 2,2 mnkr högre än budgeterade 14,6 mnkr. Att kommunen trots ett stort underskott inom socialnämndens verksamhet redovisar ett positivt resultat beror på stora överskott gällande skatteintäkter och generella statsbidrag samt att avkastningen på kommunens finansiella placeringar varit hög.

Socialnämndens underskott på drygt 40 mnkr gör att kommunen för första gången inte klarar det så kallade balanskravet som innebär att en kommun inte får gå med underskott när realiserade vinster i värdepapper och realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar räknats av. Kommunfullmäktige ska nu anta en åtgärdsplan för att återställa det negativa balanskravsresultatet som är -16 mnkr.

Tack vare den starka utvecklingen av både konjunktur och arbetsmarknad under 2021-2022 samt det faktum att arbetsmarknaden stod emot den försämrade konjunkturen under 2023 oväntat bra så blev skatteintäkterna 15,3 mnkr högre än budgeterat.

De generella statsbidragen blev också högre än budgeterat, 11,4 mnkr. 9,2 mnkr av dessa avser regleringsbidraget och beror i huvudsak på att förändringar i budgetpropositionen från november 2022 inte finns med i budgeten för 2023.

Avkastningen på kommunens placerade medel blev 32 mnkr eller nästan 13 %, vilket var nästan 23 mnkr högre än budgeterat. Som en följd av ökad upplåning och höjda räntor ökade kommunens räntekostnader från 1,6 mnkr 2022 till 9,9 mnkr 2023.

Socialnämnden redovisar ett underskott på -40,2 mnkr jämfört med budget. Verksamhetsområdena vård och omsorg, -24

mnkr, och individ- och familjeomsorg, -21 mnkr, redovisar stora underskott. Nämndens resultat har försämrats markant under året allteftersom prognoser och bokslut lämnats. Underskottet innebär en fördubbling av 2022 års underskott -19,5 mnkr.

Kommunens balanskravsresultat för 2023 är negativt, -16 mnkr. Balanskravsresultatet är kommunens resultat med avdrag för bland annat realisationsvinster på fastigheter och realiserade vinster på värdepapper. Kommunfullmäktige måste därför under våren 2024 besluta om en åtgärdsplan för att återställa det negativa balanskravsresultatet.

"Kommunens balanskravsresultat för 2023 är -16 miljoner kronor. Kommunfullmäktige behöver besluta om en åtgärdsplan för att återställa det."

Till höstterminen togs den nya ombyggda Fågelviksskolan i full drift. Förutom årskurs

7-9 ryms också fritidsgård och kulturskola i skolan. I Ransberg har den nybyggda F-6 skolan färdigställd under 2023 och eleverna börjar där till vårterminen 2024. Totalt uppgick investeringarna till 152 mnkr och för att finansiera dessa har kommunen nyupplånat 150 mnkr under året. Kommunens låneskuld uppgår därmed till 395 mnkr.

Kommunens befolkning har minskat med 67 personer till 11 332 invånare. Negativt födelsenetto och negativt flyttnetto bidrog båda ungefär lika mycket till minskningen.

Kommunala bolag

Kommunens helägda bostadsbolag AB Tibrobyggen verksamhet består av uthyrning, förvaltning och nyproduktion av bostäder och lokaler i Tibro kommun. Under 2021 byggde Tibrobyggen upp en egen organisation för administration samt förvaltning då det tidigare förvaltningsavtalet med Riksbyggen Ekonomisk förening avslutades i januari 2022. Tibro Elnät AB är också helägt av Tibro kommun och tillhandahåller elnät inom sitt koncessionsområde som omfattar Tibro och Ransberg-Fagersanna samt omkringliggande landsbygd. Dotterbolaget Tibro Energi AB erbjuder optiskt fibernät för datakommunikation samt tjänster avseende el, TV samt bredband.

AB TIBROBYGGEN

Årets resultat

4,9 mnkr

Antal lägenheter: 828 st
Total yta: 80 220 kvm varav 51 793 kvm bostäder och 24 943 kvm lokaler

TIBRO ELNÄT AB med koncern

Årets resultat

6,6 mnkr

Antal elhandelskunder: 4299 st
Antal bredbandsanslutningar: 1791 st

År 2023 har Tibro kommun investerat för:

152 mnkr

Bild från byggnationen av Ransbergs nya skola. Läs mer om årets investeringar på sidorna 48-49.

Hållbart medarbetarengagemang

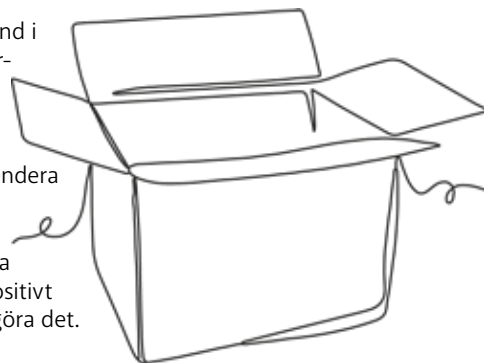
Medarbetarengagemanget i Tibro kommun stärktes på alla områden under 2023 jämfört med 2022. Tibros totala HME-index ökade från 79 till 81 och ligger över riksnittet.

87 % av Tibro kommuns medarbetare skulle rekommendera andra att söka jobb i kommunen.

Flera Tibrobor rekommenderar andra att flytta till kommunen

58,5 % av Tibroborna rekommenderar andra att flytta till Tibro kommun.

En glädjande trend i årets medborgarundersökning är att fler Tibrobor säger sig kunna rekommendera andra att flytta till kommunen. 2021 var det bara 51 % som var positivt inställda till att göra det.

Antal sparade kWh hösten 2023

630 000

Hösten 2022 minskade Tibro kommuns elförbrukning med 445 805 kWh jämfört med hösten 2021.

Antal sålda och bokade tomter:

1

Under 2023 såldes Tibro kommun 1 villatomt.

Viktiga händelser

Under året färdigställdes två nya skolor i Tibro, Fågelvikskolan och Ransbergs skola. Under våren förberedde sig all skolpersonal, kultur- och fritidspersonal och servicepersonal gemensamt inför flytten till Fågelvik. Vid ett antal workshops lade de gemensamt grunden till ett nytt arbetssätt med samverkan och ett gemensamt förhållningssätt till skolans elever i fokus. Den 25 augusti invigdes skolan under festliga former. Under hösten togs slipers, räls och kontaktledningar bort från stationsområdet för att bereda plats för nya gång- och cykelvägar, bostäder och ett helt nytt park- och aktivitetsområde i Tibros centrum. Bygget av Ransbergs skola fortskred som planerat under året och både personal och elever fick stifta bekantskap med sin nya skola. Skolbarnen var glada och förväntansfulla när de besökte sin nya skola och skolgård i mitten av december. Foto: Christina Froh och Tobias Olsson

2023 har i Tibro präglats av byggen och invigningar, festligheter för både företagare, föreningar och allmänhet, banvallsköp och centrumutveckling och fokus på hållbarhet i årets vidaste bemärkelse.

I januari tog elever och lärare på Nyboskolan de första nya lokalerna på Fågelvikskolan i besittning, samtidigt som ombyggnationen av kommunens tidigare gymnasieskola till ny högstadieskola, kulturskola och fritidsgård fortsatte. De nya lokalerna togs i bruk efter sommaren. Först invigdes under festliga former och sedan följde separata invigningar av både fritidsgården och kulturskolan. Den nya skolan visades upp för allmänheten vid en välbesökt Öppet Hus-dag i december.

Centrumutveckling i fokus

Under 2023 tog arbetet med att utveckla Tibros centrum fart på allvar. Ett förslag till centrumplan togs fram och företagare, föreningar och en grupp barn och ungdomar fick möjlighet att ge sin syn på vad som är viktigast att utveckla i centrum – och tycka till om planförslaget. I juni kunde kommunfullmäktige också fatta det efterlängta beslutet att köpa banvallen av Trafikverket efter år av förhandlingar. Under hösten togs slipers, räls och kontaktledningar för att bereda plats för nya gång- och cykelvägar, bostäder och ett helt nytt park- och aktivitetsområde.

Festligheter och invigningar

Vår- och sommarmånaderna bjöd på många festligheter och invigningar. I mars hyllades några av Tibros framstående företagare vid årets näringslivsfest och en knapp månad senare var det dags att lyfta fram Tibros mest framgångsrika idrottare och föreningar vid idrottsfestivalen. Under försommaren invigdes promenadslingan Hälsans stig och en efterlängtat pumtrack på Sportparksområdet. Och den 9-10 juni bjöds det in till Tibrodagar, då hela Tibro centrum förvandlades till en stor festplats med livemusik, mat, knallemarknad och aktiviteter av alla de slag. Även hösten bjöd på flera evenemang och invigningar. I slutet av september

stod Tibro värd för årets möbelriksdag och allmänheten bjöds in till fabriksvisningar och aktiviteter på Inredia under möbeldagen. Den 19 oktober var det ljusvandring i centrala Tibro för tionde året i rad. Den 18 oktober invigdes konstnären Birgitta Muhrs konstverk Hej Tibro i Tidåkrarondellen och den 3 december bjöds det på traditionell julstämning med tomteparad, julmarknad och julig underhållning på Tibros torg.

Återbruk, mångfald och trygghet för ett hållbart samhälle

Hållbarhet har varit ett återkommande tema under året, i det stora och i det lilla. Hållbara lösningar var ett av de bärande temana under möbelriksdagen och möbeldagen och återbruk har varit en naturlig del av Tibros skolbyggen. Personalen i kommunens kök arbetar medvetet med att motverka matsvinn, städpersonalen eftersträvar kemfri städning och kommunens fastighetsavdelning har arbetat aktivt med åtgärder som minskar energiförbrukningen i kommunens fastigheter. I september uppmuntrades Tibrobarn med barn att bidra till ökad mångfald i Tibros förskolor och samma månad fick alla Tibrobarn Tips om hur de kan främja trygghet och höja sin beredskap i broschyren "Trygg i Tibro". Att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle kan ske på olika sätt – och är viktigt för oss alla!

Under december avslutades det andra stora skolbygget i Tibro, Ransbergs skola, och möbleringen och inflyttningen av denna moderna landsortsskola tog sin början. Personal och elever gillade det de såg när de besökte sin nya skola, som de såg fram emot att börja i efter jullovet.

2023 har varit ett år som präglats av engagemang, glädje, mänskliga möten och utveckling. Ett år med många satsningar, som bådagar gott inför framtiden!

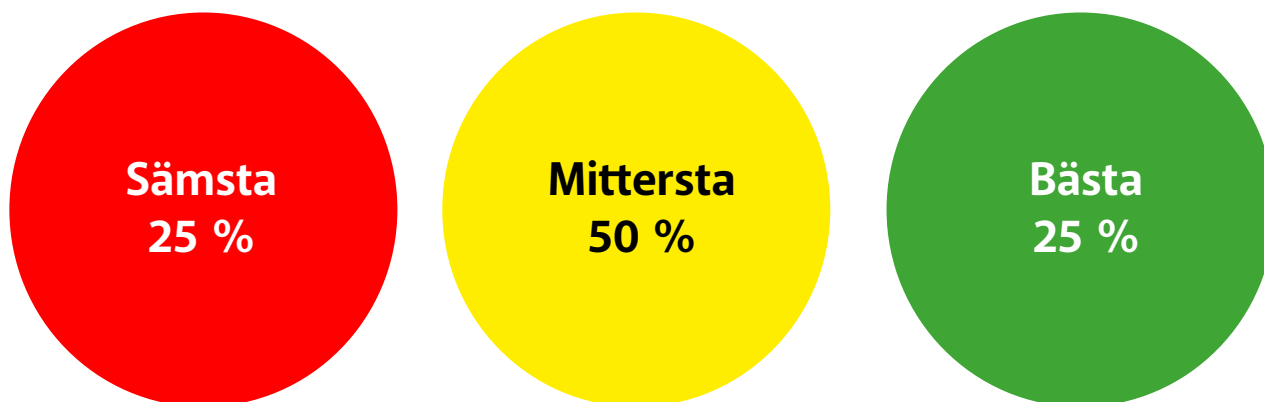

Det bjöds på en hel del festligheter i Tibro under året och många framstående och driftiga Tibrobors prisades för sina insatser. I början av mars utsågs Magnus Borg på Formidabel Specialinredningar till årets företagare på näringslivsfesten och på Idrottsfestivalen den 30 mars fick Henrik Jacobson och Magdalena Rubensson Zäll ta emot utmärkelsen Årets förening till Tibro Ryttarförening. Under Tibrodagarna den 9-10 juni förvandlades Tibro centrum till en stor festplats med tivoli, livemusik, knallemarknad och en rad andra aktiviteter för Tibrobors och besökare i alla åldrar. Familjen de Carvalho utsågs till Årets Tibrobors i samband med ljusvandringen i oktober. Foto: Tommy Abrahamsson, Tobias Olsson och Christina Froh

2023 var året då invigningarna avlöste varandra. Kultur- och fritidsnämndens ordförande Torbjörn Andersson hade förmånen att inviga en ny pumptrack på Sportparksområdet, den nya kulturskolan och konstverket "Hej Tibro" i Tidåkrarondellen under året. Ett stort gäng åkglada barn tog pumptracken i besittning direkt efter bandklippningen den 10 juli och glädjen stod högt i tak när kulturchefen Johan Fransson bjöd på godisregn vid kulturskoleinvigningen i oktober. Kommunfullmäktiges ordförande Ann Ohlsson lovordade konstverket "Hej Tibro", när det invigdes i oktober. Under året togs även en centrumutvecklingsplan för Tibro fram under ledning av plan- och byggchefen Kim Olsson och stadsarkitekten Leif Ahnland. Foto: Peter Legendi, Christina Froh och Johan Fransson

Kommunens Kvalitet i Korthet, KKiK

Tibro kommun deltar i ett nationellt initiativ, Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK), som samordnas och administreras av organisationen Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, och Rådet för främjande av kommunala analyser, RKA.

KKiK redovisar och jämför resultat inom områden som är av stort intresse för invånarna utifrån tre perspektiv:

- Barn och unga
- Stöd och omsorg
- Samhälle och miljö

Nyckeltalen i KKiK utgår från befintliga nationella nyckeltal och kompletteras med mätningar i den egna kommunen. Det grundläggande syftet är att ta fram kunskapsmaterial som stärker de förtroendevaldas möjligheter att styra mot resultat, såväl i dialogen med invånarna som för utveckling. Resultaten har ambitionen att ur ett övergripande perspektiv beskriva kommunens kvalitet och effektivitet i jämförelse med andra kommuner.

KKiK-resultaten har använts i planeringen inför 2021 samt i de strategiska målen för 2021-2023.

Förklaringar

När KKiK-resultaten redovisas används en färgsättning som innebär att de 25 procent av kommunerna som har bäst resultat får en grön markering, de 25 procent av kommunerna med sämst resultat får en röd markering och övriga kommuner får en gul markering. För kostnadsmåten avser den gröna färgen kommuner med lägst kostnad och den röda färgen kommuner med högst kostnad per elev eller brukare.

Färgen i tabellerna visar Tibros resultat i förhållande till övriga kommuner. Det innebär att färgen i sig inte indikerar att resultaten är bra eller dåliga. Som jämförelse visas även genomsnittet för alla kommuner. Resultaten redovisas de år som de avser. Det innebär att det ibland inte finns några resultat för det senaste året.

Teckenförklaring:

- * Uppgift för 2023 är ännu inte tillgänglig
- Uppgifter saknas för Tibro
- * Utgår 2020 på grund av pandemin
- . Ej tillämplig
- .. Sekretess

Barn och unga	2021	2022	2023	Alla kommuner
Förskola				
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	..	4,8	*	5,0
Kostnad förskola, kronor/inskrivet barn	159 713	163 587	*	169 981
Grundskola				
Elever i åk 3 som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	-	66	62	65
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	83,1	88,7	90,2	84,1
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	84,5	77,8	86,3	82,6
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	85,3	77,7	86,7	84,1
Elever i åk 8: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", andel (%)	.	37,2	37,2	59,3
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa, kommunala skolor, andel (%)	96,4	97,7	93,0	90,5
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kronor/elev	127 768	133 059	*	127 335
Gymnasieskola				
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	72,1	72,0	79,3	72,2
Gymnasieelever med indraget studiestöd, pga. ogiltig frånvaro, hemkommun, andel (%)	5,5	7,8	6,7	8,5
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kronor/elev	132 422	135 176	*	146 174
Kultur				
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 invånare i åldrarna 0-18 år	25,7	29,4	*	57,4
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7-20 år	27,3	30,0	*	25,0
Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)	7,2	-	*	15,5

Andelen elever som lägst har betyget E i matematik i årskurs 6 har fortsatt att öka under 2023. Tibro hör till de 25 % av kommunerna med bäst resultat. Flickornas resultat hör till de 25 % bästa i riket i jämförelse med alla kommuner. Pojkarnas resultat hamnar i de 50 % i mitten av riket.

86,7 % av eleverna i årskurs 9 var behöriga till ett yrkesprogram 2023, vilket är det bästa resultatet under perioden 2021-2023.

Andelen som tar gymnasieexamen inom fyra år har fortsatt att öka och Tibro är nu en av de 25 % av kommunerna med bäst resultat. Värt att nämna i sammanhanget är att även andelen som klarar gymnasiet inom 3 år har ökat. Det innebär att fler fullföljer sin gymnasieutbildning.

Antalet aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek sjönk kraftigt under den inledande delen av coronapandemin. Aktivitetstillfällena har sedan dess ökat men skiljer sig fortsatt från snittet för alla kommuner.

Deltagandet i idrottsföreningar har ökat såväl i Tibro som i andra kommuner. Det gör att Tibro precis har trillat ner till att vara i det gula fältet, vilket innebär en av de mittersta kommunerna.

Stöd och omsorg	2021	2022	2023	Alla kommuner
IFO				
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt – förbättrad situation, andel (%)	72	44	82	77
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	82	65		80
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	9	12		15
Kostnad individ- och familjeomsorg, kronor/invånare	3 501	4 700		4 974
LSS				
Brukarbedömning boende LSS totalt – Brukaren trivs alltid hemma	69	78	69	81
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS – Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	79	71	61	75
Kostnad funktionsnedsättning totalt minus ersättning från Försäkringskassan, kronor/invånare	5 313	6 706		7 801
Omsorg				
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	32	30		64
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	14	14		16
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	.	79	88	78
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	.	87	92	88
Sjuksköterskor/plats i boende för särskild service för äldre, vardagar, antal		0,06	0,04	0,05
Kostnad äldreomsorg, kronor/invånare 80+	236 516	238 347		261 547

Brukarbedömningen inom individ- och familjeomsorgen har förbättrats väsentligt under 2023. 82 % av dem som svarat upplever en förbättrad situation.

Andelen inom daglig verksamhet som uppger att de får bestämma saker som är viktiga för dem har minskat ner till 61 %, vilket gör att Tibro hör till de 25 % av kommunerna med lägst resultat.

Personalkontinuiteten, det vill säga antalet anställda en hemtjänsttagare möter under 14 dagar i snitt, är bra i Tibro jämfört med andra kommuner. Snittet i Tibro är 14 personer, medan snittet för alla kommuner är 16. Det innebär att Tibro hör till de 25 % av kommunerna med bäst resultat.

Samhälle och miljö	2021	2022	2023	Alla kommuner
Delaktighet och tillgänglighet				
Medborgarundersökningen – Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (5)	82,3	-	79,5	82,4
Medborgarundersökningen – Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	70,2	-	72,7	67,7
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng	58	56	54	62
Vuxenutbildning och arbetsmarknad				
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	38	50		44
Samhällsbyggnad och miljö				
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar	19	21		18
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	451	403		466
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	20,7	21,2		48,8
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	21	19		29
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)	83,0	-	76,8	70,1

Handläggningstiden för fullständig ansökan om bygglov till beslut för nybyggnad av en- och tvåbostadshus uppgick till en median på 22 dagar 2022, vilket är det senast tillgängliga resultatet. Tibro har mer än halverat handläggningstiden under de senaste åren jämfört med 2019 då mediantiden var 35 dagar.

Snittet i antalet kilo per person med insamlat hushållsavfall uppgår i Tibro till 403 kg. Tibro har sedan mätningens start 2011 legat högre än riket och mängden insamlat avfall har ökat under de senaste åren. 2021 var det dock ett trendbrott i och med att mängden insamlat avfall minskade rejält. Minskningen har fortsatt under 2022 och förflyttat Tibro till de 25 % av kommunerna med bäst resultat. Spridningen i insamlat avfall per person är 275-864 kg.

Andelen ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet har minskat något över tid och Tibro hör till de 25 % av kommunerna med lägst resultat.

Cirka 77 % är nöjda med kommunens skötsel av utomhusmiljöerna. Det resultatet gör att Tibro fortsatt är bland de 25 % av kommunerna med bäst resultat.

Förvaltningsberättelse

Inledning

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Tibro kommuns verksamhet under det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Översikt över verksamhetens utveckling

2023 års resultat för Tibro kommun med koncern efter skatt uppgår till 29,3 mnkr (-6,8mnkr). Kommunens resultat 16,8 mnkr (-18,7 mnkr) är 2,2 mnkr högre än budgeterat. Ett stort underskott i socialnämndens verksamhet balanseras upp av stora positiva avvikelser gällande skatteintäkter och generella statsbidrag samt avkastningen på kommunens placerade medel. Socialnämnden redovisade redan 2022 ett stort underskott på -19,5 mnkr och trots försök till styrning och åtgärder har underskottet fördubblats till -40,2 mnkr 2023. Underskottet är hänförligt till verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg -21 mnkr samt vård och omsorg (äldreomsorg) -24 mnkr. För att belysa storleken på underskottet så motsvarar 40 mnkr cirka 1,50 i skattesats.

Intäkterna från skatter och generella statsbidrag är 26,6 mnkr högre än budgeterat. Det beror dels på att skatteunderlagsutvecklingen blivit bättre än vad SKR prognostiserade, dels på att ökade statsbidrag som presenterades i budgetpropositionen i november inte finns upptagna i budgeten. Avkastningen på kommunens placerade medel har varit hög 2023, cirka 13 %, vilket innebär en positiv budgetavvikelse på 23 mnkr. Vid årsskiftet var marknadsvärdet på kommunens placeringar 281 mnkr. Kommunens balanskravsresultat är dock negativt, -16 mnkr, och kommunfullmäktige ska under våren 2024 besluta om en åtgärdsplan för att återställa detta resultat inom 3 år.

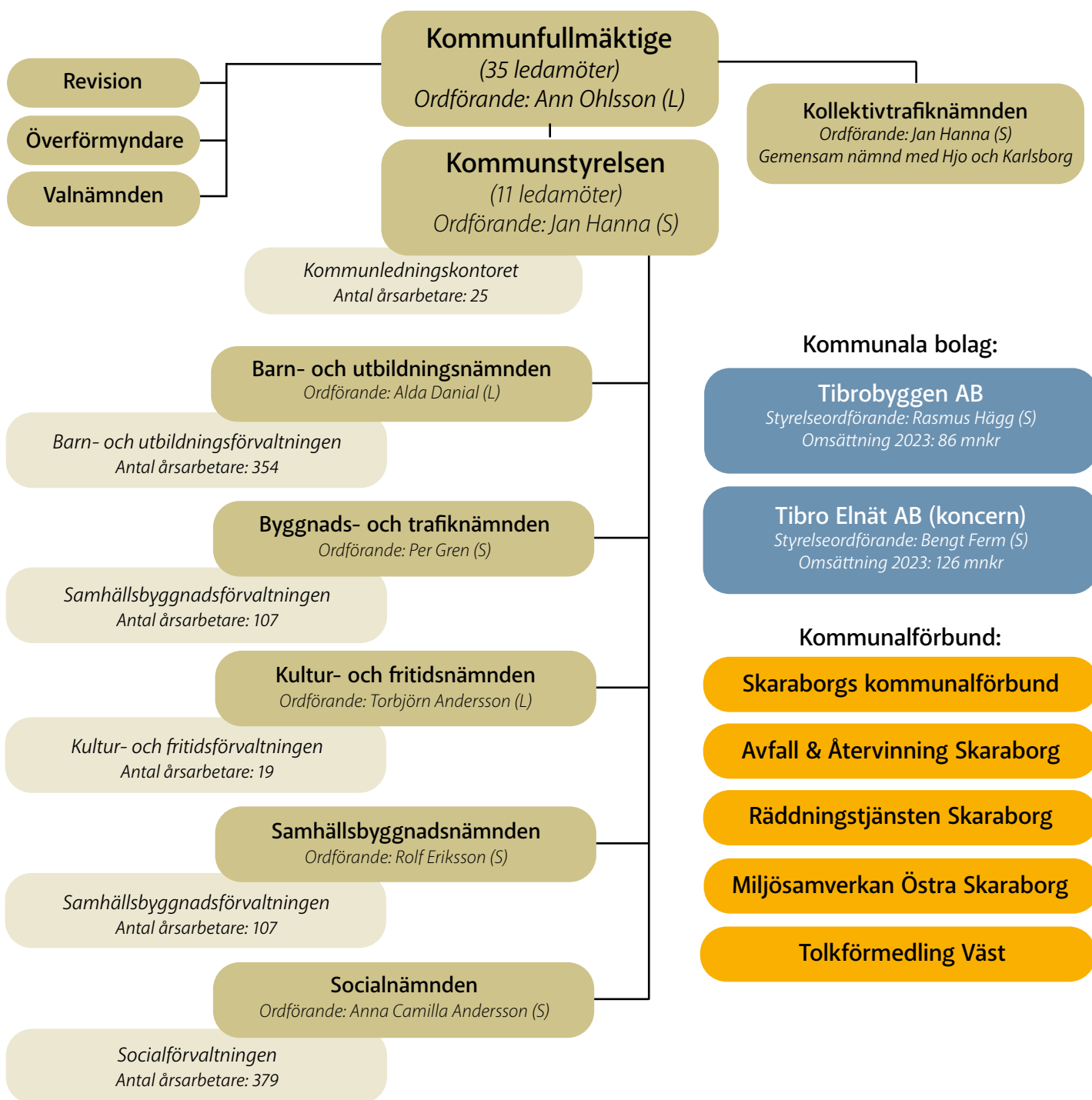
Kommunens investeringar uppgick till 152 mnkr och har självfinansierats till 35 %. Kommunen har under året ökat de långfristiga lånen med 150 mnkr och ökat likvida medel med drygt 24 mnkr. I nedanstående tabell lämnas en översikt över verksamhetens utveckling.

Finansiella nyckeltal fem år i sammandrag

Kommunkoncern	2019	2020	2021	2022	2023
Årets resultat, mnkr	37	42	108	-7	29
Balansomslutning, mnkr	1 371	1 505	1 616	1 725	1891
Långfristig låneskuld, mnkr	493	603	601	686	815

Tibro kommun	2019	2020	2021	2022	2023
Antal invånare	11 240	11 297	11 281	11 399	11 332
Antal årsarbetare	924	854	863	897	884
Skattesats kommun, %	21,21	21,21	21,21	21,21	21,71
Verksamhetens intäkter, mnkr	192	152	164	161	172
Verksamhetens kostnader, mnkr	815	770	797	854	939
Avskrivningar	22	26	32	31	38
Finansnetto	19	-2	46	-40	24
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	655	679	714	745	797
Årets resultat, mnkr	28	32	95	-19	17
Årets resultat, % av skatter och bidrag	4,3	4,7	13,3	-2,5	2,1
Nettoinvesteringar, mnkr	131	101	53	162	152
Självfinansieringsgrad, %	39	58	244	8	35
Långfristig låneskuld, mnkr	75	150	150	245	395
Soliditet, %	66	62	68	56	50
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse pensioner, %	37	38	45	37	34

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag, AB Tibrobyggen och Tibro Elnät AB. Därtill är kommunen medlem i Kommuninvest ekonomisk förening genom vilken koncernen har sin huvudsakliga lånefinansiering. Kommunen är också medlem i fem kommunalförbund: Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS) som 2023 utökades med fler medlemmar och bytte namn till Räddningstjänsten Skaraborg, Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS), Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS), Skaraborgs kommunalförbund och Tolkförmedling Väst.

En relativt liten del av den kommunala verksamheten sker i privat regi. I Tibro finns en mindre privat förskola etablerad sedan länge och under 2023 etablerade sig en friskola med gymnasieverksamhet i kommunen.

Det mest betydande samverkansavtalet som kommunen ingått

är inom Utbildning Skaraborg, där samtliga Skaraborgskommuner utgör ett gemensamt antagningsområde för gymnasieelever. Sedan höstterminen 2018 är den kommunala gymnasieskolan i Tibro nedlagd och sedan 2020 så köps även all vuxenutbildning från Skövde kommun.

Kommunens bostadsbolag AB Tibrobyggen tillhandahåller bostäder och lokaler. Sedan 2022 sker förvaltning och administration i egen regi. Tidigare har verksamheten bedrivits genom en anställd VD och förvaltningsavtal gällande administration och teknisk skötsel. Tibro Elnät AB tillhandahåller elnät inom sitt koncessionsområde som omfattar Tibro och Fagersanna tätort samt omkringliggande landsbygd. Dotterbolaget Tibro Energi AB erbjuder optiskt fibernät för datakommunikation samt tjänster för el, TV och bredband. Samtliga koncernbolag har politiskt tillsatta styrelser.

Nämnd	Verksamhet
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen har till uppgift att driva de strategiska lednings- och framtidsfrågorna för Tibro kommun. Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning, utveckling och utvärdering av nämndernas verksamhet. Kommunstyrelsen ska ha insyn, uppsikt och kontroll över den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen och i de kommunalförbund som kommunen är medlem i. Kommunstyrelsen ansvarar därtill för gemensamma funktioner och strategiska frågor som ekonomi, personal, kansli, IT, tillväxt- och näringslivsfrågor, kommunikation, integration, folkhälsa samt säkerhet.
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning, utbildning i svenska för invandrare och arbetsmarknadspolitiska åtgärder.
Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning utifrån gällande lagstiftning. Nämnden ansvarar också för individ- och familjeomsorg, där bland annat ekonomiskt bistånd, missbruks- och beroendevård, familjerätt och barn- och ungdomsvård ingår.
Samhällsbyggnadsnämnden	Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för utveckling, byggnation och förvaltning av kommunens allmänna platser, parker, skogar, fastigheter och byggnader. Nämnden ansvarar också för kommunens vatten- och avlopps försörjning, gatu- och väg hållning, kart- och mätverksamhet, måltidsverksamhet samt lokalvård.
Byggnads- och trafiknämnden	Byggnads- och trafiknämnden ansvarar för plan- och byggfrågor samt utfärdar lokala trafikföreskrifter och fullgör kommunens uppgifter enligt lagen om trafiknämnd.
Kultur- och fritidsnämnden	Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens kultur- och fritidsverksamhet och för den kommunala kulturskolan. Nämnden har också till uppgift att bedriva viss kulturarvsbevarande verksamhet, anskaffa och förvalta kommunens konst samt vara delaktig i frågor som rör utsmyckning av offentliga platser.
Kollektivtrafiknämnden, gemensam nämnd där Tibro är värdkommun	Kollektivtrafiknämnden företräder de samverkande kommunerna Tibro, Hjo och Karlsborg i kollektivtrafikfrågor. Nämnden beslutar om så kallad tillköpstrafik och ansvarar för myndighetsutövning gällande färdtjänst. Därtill tillhandahåller nämnden resurser för skolskjutsplanering åt annan nämnd i de tre kommunerna.

Kommunalförbund	Verksamhet
Miljösamverkan Östra Skaraborg	Kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg ansvarar för tillsyn, kontroll och prövning av miljö- och hälsoskyddsärenden åt medlemskommunerna Tibro, Hjo, Karlsborg, Falköping och Skövde.
Avfall & Återvinning Skaraborg	Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg ansvarar för insamling, behandling, planering och information om hushållsavfall i medlemskommunerna Tibro, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Töreboda, Gullspång, Falköping, Skövde, Skara, Essunga, Grästorp, Götene och Vara.
Räddningstjänsten Skaraborg	Kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg ansvarar för räddningstjänst och förebyggande brandskydd i medlemskommunerna Tibro, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Töreboda, Gullspång, Skövde, Essunga, Vara, Grästorp och Lidköping.
Skaraborgs kommunalförbund	Inom ramen för Skaraborgs kommunalförbund arbetar Tibro kommun tillsammans med övriga Skaraborgskommuner med delregionalt utvecklingsarbete. Förbundet ska särskilt verka inom områdena tillväxt och utveckling, verksamhetsstöd samt intressebevakning.
Tolkförmedling Väst	Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med syftet att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet. Medlemmarna utgörs av Västra Götalandsregionen och flertalet kommuner i regionen, däribland Tibro kommun.

Kommunägda bolag	Verksamhet
AB Tibrobyggen	Tibrobyggen är ett allmännyttigt fastighetsbolag med uppgift att bygga och förvalta bostäder och lokaler för uthyrning. Bolaget äger och förvaltar cirka 800 lägenheter och en del centralt belägna lokaler, till exempel Tibro kommunhus.
Tibro Elnät AB	Tibro Elnät har till uppgift att bygga, underhålla och driva elnätet till kunder inom Tibro kommun.
Tibro Energi AB	Tibro Energi är ett dotterbolag till Tibro Elnät med uppgift att vara ett lokalt alternativ för elhandel och bredband.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Befolkning

Vid årsskiftet uppgick Sveriges befolkning till 10,6 miljoner invånare. Befolkningsökningen, cirka 30 000 invånare eller 0,3 %, var den lägsta på 22 år och innebar mer än en halvering jämfört med föregående år (69 000).

Invandringsöverskottet uppgick till 21 000, födelseöverskottet till 6 000 och korrigeringar avseende bland annat invandring 2022 till 3 000. Den låga befolkningsökningen berodde på minskat barnafödande, mindre invandring och större utvandring.

Antalet flyktingar från Ukraina enligt EU:s massflyktsdirektiv har minskat kraftigt från cirka 50 000 personer 2022 till cirka 11 000 personer 2023. Dessa ingår inte i befolkningsciffrorna, då de som regel inte blir folkbokförda i Sverige.

Antalet födda har minskat kraftigt sedan 2021. Det året föddes 114 300 barn jämfört med 100 100 barn 2023. Det är det lägsta antalet födda barn sedan 2003. Barnafödandet påverkas av antalet kvinnor i barnafödande ålder samt hur fruktsamheten ser ut i olika åldrar. Barnafödandet har haft en nedåtgående trend sedan 2010. Då uppgick den summerade fruktsamheten i barnafödande åldrar till 1 985 barn per 1 000 kvinnor medan motsvarande siffra för 2023 blev 1 449 barn. Det är den lägsta siffran sedan det måttet började användas 1749.

Under 2023 minskade befolkningen i 12 av 21 län och i 193 av landets 290 kommuner. Detta är betydligt fler än 2022 då 5 län och 131 kommuner hade en befolkningsminskning. Västra Götaland ökade med drygt 8 000 invånare men i Skaraborg är det egentligen bara Skövde (300) och Lidköping (82) som ökar med ett större antal. Hjo (15) och Karlsborg (4) är de enda övriga Skaraborgskommuner med positiva siffror. 10 av 15 Skaraborgskommuner tappade i befolkning och bland dem finns Tibro (-67). Totalt minskade invånarantalet under 2023 i Skaraborg med 567 personer.

Efter 10 års befolkningsökning 2011-2020 i Tibro så har 2021-2023 inneburit en ryckigare utveckling befolkningsmässigt. 2021 innebar en svag minskning (-16), 2022 slutade med en av de största befolkningsökningarna någonsin (+118) medan 2023 innebär den största minskningen (-67) sett till antal sedan 2004. Vid årets slut hade Tibro 11 332 invånare efter att utrikes flyttnettot fortfarande varit svagt positivt (12) men både inrikes flyttnettot (-51) och födelsenettot (-36) slutat negativa. Sistnämnda efter att endast 101 barn fötts under året. En justeringspost på 8 personer, som mestadels avser invandringar före årsskiftet 2022/2023 som rapporterats 2023, gör att befolkningsförändringen summeras till -67 invånare för 2023.

Konjunktur

Efter en stark ekonomisk återhämtning efter pandemin 2021 så började svensk ekonomi bromsa in under slutet av 2022 till följd av hög inflation och höjda räntor. Under 2023 har svensk ekonomi gått in i en lågkonjunktur som väntas fördjupas 2024. En vändning väntas dock i slutet av året. I Sverige och globalt har inflationen och de höjda räntorna inneburit låg BNP-tillväxt. Sveriges BNP väntas till och med minska under 2023 för att den svenska ekonomin har drabbats hårdare än omvärldens eftersom

den är mer räntekänslig. Hushållens konsumtion har sjunkit och bostadsbyggandet har minskat kraftigt. Då inflationsnivåerna på flera håll i världen sjunkit ned mot mer normala nivåer vid årsskiftet väntas riksbankerna runtom i världen börja sänka sina styrräntor under 2024. Till följd av detta förväntas den ekonomiska tillväxten öka, vilket gör att svensk BNP väntas utvecklas svagt men bli positiv för helåret 2024. 2025 och 2026 väntas bli år med god ekonomisk tillväxt i Sverige med stöd från penningpolitiken men också för att finanspolitiken väntas bli mer expansiv.

Arbetsmarknad

Den utveckling med fallande arbetslöshet som pågått sedan fjärde kvartalet 2020 fortsatte fram till sommaren 2023. Därefter har den försämrade konjunkturen även börjat påverka arbetsmarknaden och under andra halvåret steg arbetslösheten i riket och Tibro med cirka en halv procentenhet. På riksnivå var den vid årsskiftet 6,7 %, vilket i stort sett motsvarade nivån, 6,6 %, vid föregående årsskifte. På riks- och länsnivå har det den öppna arbetslösheten ökat några tiondelar medan arbetslösa i åtgärd i princip sjunkit i motsvarande omfattning.

Tibro har under en lång tid haft en högre arbetslöshet än både länet och riket, men har under 2020-talet successivt minskat denna klyfta. Under 2023 har arbetslösheten i kommunen i stort legat i nivå med riket. Arbetslösheten vid årsskiftet var 6,7 %, vilket är samma nivå som gällde för riket. Som en jämförelse var arbetslösheten i Tibro vid årsskiftet 2019/2020 2,5 procentenheter högre än i riket.

Under pandemins inledning 2020 ökade arbetslösheten mindre i Tibro än i andra kommuner och de senaste tre åren har minskningen varit större i Tibro än för riket och länet. Arbetslösheten i Tibro minskade under året med 0,4 % ned till 6,7 %. 2,9 % av Tibros befolkning i arbetsför ålder var öppet arbetslösa och arbetslösa i åtgärd var 3,8 %. Jämfört med riket har Tibro en halv procentenhets lägre öppen arbetslöshet och motsvarande högre andel i arbetsmarknadsåtgärder. Jämfört med Västra Götalands län så har Tibro nästan en procentenhet högre arbetslöshet, men även här har skillnaden minskat något under 2023. Uttryckt i antal var det vid årsskiftet 359 (367) personer arbetslösa i Tibro, varav 157 (136) var öppet arbetslösa och 202 (231) i arbetsmarknadsåtgärder.

Även om minskningstakten har avtagit, så syns den positiva utvecklingen även för grupperna ungdomar respektive utrikes födda under 2023. Ungdomsarbetslösheten (18-24 år) har sjunkit från 8,2 % till 7,1 % under 2023. Minskningen för ungdomar är större än för länet och riket. Tibro placerar sig mellan länets 6,6 % och rikets 7,7 % i ungdomsarbetslöshet. Även i gruppen utrikes födda har utvecklingen varit god under året med en minskning från 21,8 % till 17,5 %. Minskningarna för riket och länet har varit klart lägre, men Tibro kommer också från en högre nivå. Så trots minskningen är det fortfarande en bit ned till rikets 15,2 % och länets 13,3 %. Om Tibro nådde länets arbetslöshetsnivå för utrikes födda så skulle också den totala arbetslösheten i det närmaste vara i nivå med länets. (Källa: Arbetsförmedlingens månadsstatistik)

Sammanställning lån i koncernen

Låntagare	Snittränta 2023	Räntekostnad 2023	Ränte- bindning	Kapital- bindning	Andel lån med rörlig ränta	Andel lån med bunden ränta
AB Tibrobyggen	1,57%	6 481	1,60	1,60	12%	88%
Tibro kommun	2,58%	8 587	0,81	1,19	40%	60%
Tibro Elnät AB	0,81%	143	1,23	1,23	0%	100%
Summa koncernen 2023	2,00%	15 210	1,21	1,41	26%	74%
Summa koncernen 2022	0,63%	4 153	1,40	1,68	14%	86%
Förändring	1,37%	11 057	-0,19	-0,27	12%	-12%

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Verksamhetsrisk

Tibro kommun är inne i en fas där det kommunala beståndet av verksamhetslokaler, som i stor utsträckning är äldre, ersätts med nya lokaler eller renoveras. F-6-skolan Baggeboskolan togs i bruk 2020. Höstterminen 2023 började kommunens elever i årskurs 7-9 i den ombyggda Fågelvikskolan och vid vårterminsstarten 2024 togs den nybyggda F-6-skolan i Ransberg i bruk. Därmed återstår endast en grundskolebyggnad, Häggetorpsskolan, vars lokaler inte är ny- eller ombyggda. Inom flera andra verksamhetsområden finns emellertid lokaler som behöver anpassas eller ersättas för att möta verksamhetens behov, kraven på en god arbetsmiljö och de krav som ställs från olika myndigheter. Under 2023 har ett omtag gjorts i kommunens lokalförsörjningsarbete med en uppdaterad lokalförsörjningsplan. Denna utgör en grund för en tilltänkt mer långsiktig investeringsplanering i budgetarbetet 2024 avseende budget 2025. De tydligaste och mest kostnadskrävande behoven finns i kommunens äldreomsorg och dess särskilda boenden och korttidsboenden.

Det finns ett uttalat intresse från en friskoleaktör att etablera en grundskola i Tibro kommun. En sådan etablering skulle kunna innebära verksamhetsmässiga och ekonomiska utmaningar. Detta då kommunens lokalkostnader är höga per elev efter de byggnationer som skett och för att kommunen kan komma att stå med en skolstruktur som inte är anpassad för det elevantal som finns tillgängligt. Om och hur en eventuell grundskole-etablering sker är inte klart, men en sådan skulle troligen kräva strukturella anpassningar i kommunens egen verksamhet.

En potentiell risk är att bostadsmarknaden efter flera år med i princip samtliga lägenheter uthyrda kan komma att ställas inför en situation med alltfler outhyrda lägenheter till följd av ett större utbud och en försämrad befolkningsutveckling. Flera större investeringar, både privata och offentliga, pågår dock i regionen och väntas på sikt innebära ett utökat arbetskraftsbehov. Därmed väntas en inflyttning och snarare ett framtida behov av flera bostäder i Skaraborgsregionen. Tibro kommuns och Tibrobyggens utmaning skulle i sådana fall snarare bli att inte hamna på efterkälken i en "tillväxtmarknad" utan framstå som en attraktiv ort med attraktiva bostadsområden. För tillfället och i det korta perspektivet bedöms dock bostadsmarknaden i Tibro vara i relativt god balans.

En stor utmaning för kommunerna framöver blir kompetensförsörjningen. Tibro kommun möter redan utmaningar med personalförsörjningen och under 2023 tyngs till exempel socialnämndens resultat av höga kostnader för inhyrd personal inom flera yrkeskategorier. Generellt för arbetsmarknaden gäller att det är svårt att hitta rätt kompetens vid rekryteringar och att kraven ofta behöver sänkas för att gå i mål med en rekrytering. En förväntad ökad efterfrågan på arbetskraft i närområdet på grund

av etableringar och expansioner och en demografisk utveckling som kräver mer arbetskraft i kommunerna samtidigt som den så kallade försörjningskvoten försämrats kommer ytterligare förstärka problematiken. Kommunen kommer behöva möta denna utmaning med arbetssätt och teknik som gör att mindre personal krävs för samma arbetsuppgift och troligen också med en mer differentierad arbetsdelning som gör att befintliga kompetenser används så effektivt som möjligt.

Finansiella risker

Ränte- och finansieringsrisk

Koncernens samlade räntebärande skulder uppgår till 815 mnkr (686). Skulden fördelar sig enligt följande: AB Tibrobyggen 410 mnkr, Tibro kommun 395 mnkr och Tibro Elnät AB 10 mnkr. Under 2023 är det kommunen som ökat sina lån med 150 mnkr medan Tibro Elnät (-15 mnkr) och Tibrobyggen (-6 mnkr) minskat sina lån. Andelen rörliga lån har fortsatt öka under 2023 och uppgår nu till 208 mnkr eller 26 % (14 %) av de totala lånen. Det är främst kommunen som har lån med rörlig ränta, 158 mnkr, vilket motsvarar 40 % av kommunens upplåning.

De kraftigt stigande räntorna från hösten 2022 har påverkat koncernens lånekostnader. Under 2023 betalade koncernen i snitt 2,00 % ränta på lånen en tydlig ökning jämfört 0,63 % under 2022. Koncernens räntekostnader ökade 2023 med drygt 11 mnkr från 4,2 mnkr 2022 till 15,2 mnkr 2023. Ökningen av räntekostnaderna väntas fortsätta under 2024. Dels finns ett mindre antal äldre lån med mycket låg fast ränta som förfaller. Dels är den rörliga räntan hög vid ingången av året och även om det förväntas sänkningar under 2024 så kommer årssnittet för den rörliga räntan med all sannolikhet bli högre än 2023. Under 2024 förfaller lån om 333 mnkr eller motsvarande 41 % av den totala låneskulden. Koncernens låneskuld väntas ligga relativt stabilt 2024 då inga större investeringsprojekt kommer vara i byggnationsskedet.

Koncernen har vid utgången av året cirka 71 900 kronor (60 200) i långfristiga lån per invånare. Risken att kommunen eller dess bolag nekas lån till följd av lånevolymen bedöms vara mycket låg. Utöver lån har kommunen möjlighet till finansiering via en checkkredit på 30 mnkr hos Swedbank.

Marknadsvärdesrisk finansiella placeringar

Tibro kommun har sedan slutet av 1990-talet medel placerade i värdepapper. Vid årsskiftet uppgick marknadsvärdet på dessa tillgångar till 281,3 mnkr (247,8). Kommunens placeringspolicy reviderades inför året och normalfördelningen är att aktier utgör 60 % av innehavet, räntebärande tillgångar 25 % och alternativa tillgångar 15 %. Alternativa tillgångar har av olika anledningar inte utökats i den omfattning som planerades och uppgick vid årsskiftet till 8 % av portföljen. Såväl aktie- som ränteinnehav har därför varit överviktade och uppgick vid årsskiftet till 63 respektive 29 %.

Risken för negativa resultat i förvaltningen gentemot kommunens budgeterade avkastning är relativt hög. Kommunens syn på medlen och deras förvaltning är dock långsiktig och över tid bör portföljen ge minst den nivå på avkastning som budgeteras. För det enskilda kalenderåret kan emellertid avvikelsen bli stor. Detta har visat sig de senaste åren med en stor uppgång och positiv budgetavvikelse 2021 och 2023 och en stor nedgång och negativ budgetavvikelse 2022.

Utveckling finansiella placeringar 2023

Pensionsförpliktelser

Kommunen har ett omfattande pensionsåtagande som uppgår till 286,6 mnkr (270,7 mnkr). Pensionsförpliktelserna redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldbokförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelserna som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 217,1 mnkr (212,4 mnkr) för kommunen och för koncernen 1 115,7 mnkr (1060 mnkr).

De pensionsförpliktelser som uppstår löpande har kommunen fram till oktober 2023 i huvudsak försäkrat genom att betala premier. I och med ny upphandling av pensionsadministration och försäkringslösningar har kommunen valt att övergå till att återläna medlen för dessa förpliktelser. Även äldre förpliktelser, från 1997 eller tidigare, är i huvudsak återlånade, vilket innebär att finansieringen sker i samband med utbetalningar av dessa förpliktelser. Vid årsskiftet uppgick de återlånade pensionsförpliktelserna till 219,3 mnkr (215,9 mnkr).

Pensionsförpliktelse och pensionsmedelsförvaltning (kommun)	2022	2023
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	224 981	230 009
a) Avsättning inkl. särskild löneskatt	12 604	12 943
b) Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	212 377	217 066
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	45 695	56 634
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	270 676	286 643

Förvaltade pensionsmedel – Marknadsvärde	2022	2023
Totalt pensionsförsäkringskapital	54 742	67 367
a) varav överskottsmedel	1 881	
Totalt kapital pensionsstiftelse	0	0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	54 742	67 367

Finansiering	2022	2023
Återlånade medel	215 934	219 276
Konsolideringsgrad	20 %	24 %

Händelser av väsentlig betydelse

Tibro kommun har förvärvat marken längs den med gamla järnvägen Karlsborgsbanan. Förvärvet innebär att kommunen fått tillgång till attraktiv centrumnära mark. Förvärvet är också strategiskt viktigt för kommunen bland annat för den framtida möjligheten att knyta samman Tibro med gång- och cykelväg till grannkommunerna Skövde och Karlsborg. Ett första steg är den 4 kilometer långa nya gång- och cykelvägen som anlagts mellan Strandstaden och Ransbergs skola.

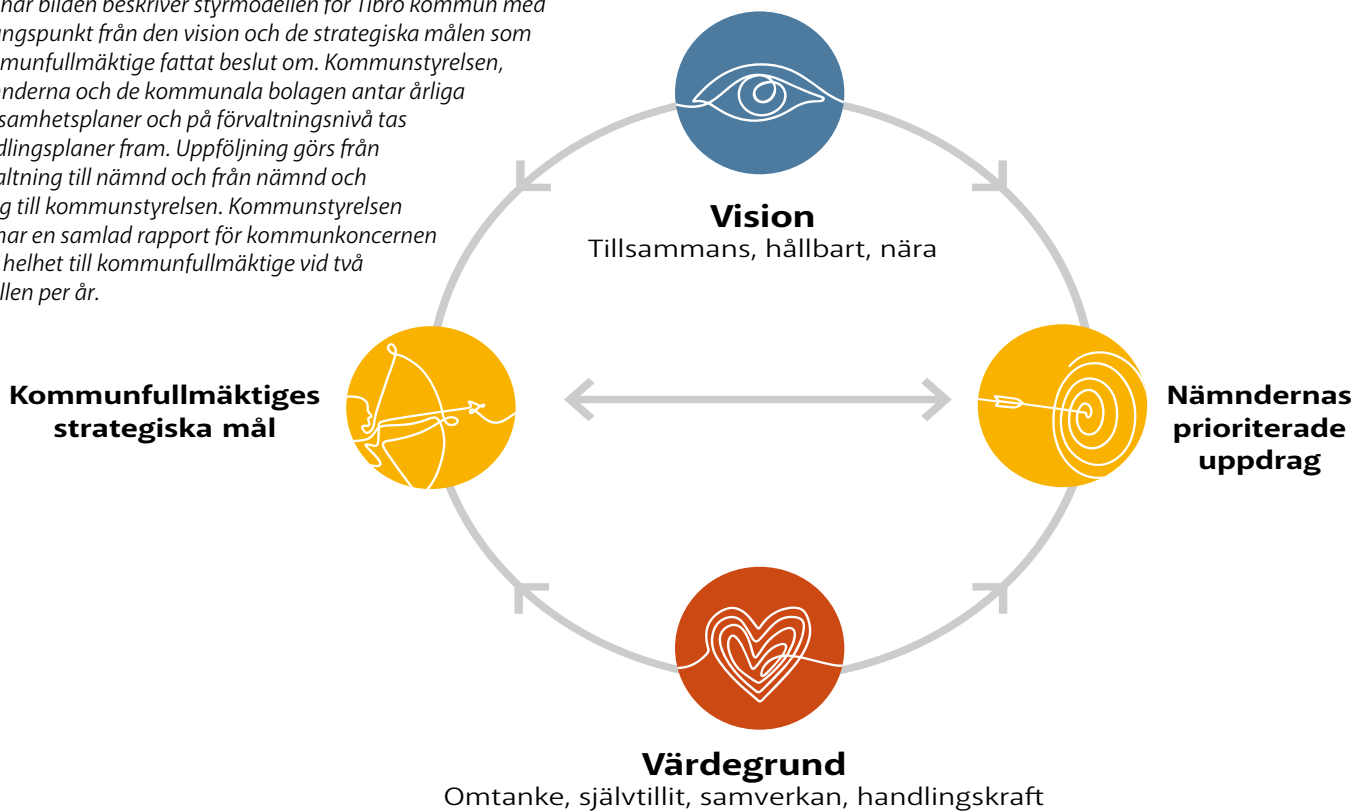
Den ombyggda Fågelvikskolan togs i bruk i samband med höstens skolstart. Förutom årskurs 7-9 inrymmer den nya skolan även nya lokaler för kommunens fritidsgård och kulturskola. I en stor del av lokalerna som kommunen lämnar på Nyboskolan, där årskurs 7-9-undervisningen tidigare bedrevs, kommer den nyetablerade friskolan Olinsgymnasiet att bedriva verksamhet. Olinsgymnasiet har under året förvärvat en mindre del av skolan och påbörjade sin verksamhet med elever i årskurs 1 i augusti 2023. I början av 2024 övertar Olinsgymnasiet även delar av Nyboskolans huvudbyggnad. Skolan erbjuder 7 olika gymnasieprogram med såväl teoretisk som praktisk inriktning.

Vid terminsstarten i januari 2024 stod den nya skolan i Ransberg klar. Bygget färdigställdes i december efter närmare två års byggtid. Ransbergs skola är en F-6-skola med plats för 175 elever.

Liksom 2022 så präglades även 2023 till en början av prisökningar men inflationstakten har successivt minskat av. Under hösten har inflationen varit låg och på årsbasis till och med under Riksbankens inflationsmål på 2 %. Även elpriserna har visat sig klart stabilare än under 2022. Visserligen har prisnivån varit högre än vad som var fallet till och med 2020, men klart lägre än den var under 2022.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Den här bilden beskriver styrmodellen för Tibro kommun med utgångspunkt från den vision och de strategiska målen som kommunfullmäktige fattat beslut om. Kommunstyrelsen, nämnderna och de kommunala bolagen antar årliga verksamhetsplaner och på förvaltningsnivå tas handlingsplaner fram. Uppföljning görs från förvaltning till nämnd och från nämnd och bolag till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen lämnar en samlad rapport för kommunkoncernen som helhet till kommunfullmäktige vid två tillfällen per år.

Tibro kommun har en styrmodell som utgår från den vision och de tre kommunövergripande strategiska målen, som kommunfullmäktige antog 2020.

Tibro kommuns styrmodell utgår från visionen. Av visionen följer strategiska mål och indikatorer som beslutas av kommunfullmäktige. Visionen beskriver ett önskat framtida tillstånd och de strategiska målen beskriver de områden som är prioriterade och leder mot visionen.

Strategiska mål och verksamhetsplaner

Vart fjärde år antar kommunfullmäktige strategiska mål, som är styrande för kommunens arbete. Utifrån de strategiska målen fastställer nämnder och styrelser årligen verksamhetsplaner med prioriterade utvecklingsområden och uppdrag som ska bidra till att målen förverkligas samt till en övergripande fördelning av de ekonomiska resurserna.

Uppföljning

Analys och uppföljning görs i delårsrapport per augusti samt i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för de strategiska målen redovisas. Uppföljningen görs som en samlad bedömning och baseras bland annat på utfall för fastställda indikatorer, nämndernas analyser av måluppfyllelsen, uppföljning av styrdokument samt effekterna av olika insatser.

Med hjälp av visionen, de strategiska målen, löpande uppföljningar, omvärldsanalyser och den sammanvägda årliga sammanställningen av måluppfyllelsen skapas en fungerande styrkedja som binder ihop de olika nivåerna i den kommunala organisationen. Det ger goda förutsättningar för att bedöma hur väl kommunen klarar sitt uppdrag, vilken effekt olika kommunala satsningar har och vilka vägval och beslut som krävs för en långsiktigt hållbar utveckling av den kommunala verksamheten.

Agenda 2030

Tibro kommuns strategiska mål hänger tätt ihop med målsättningarna i Agenda 2030. Agenda 2030 består av 17 globala mål och utgör ett globalt ramverk för hållbar utveckling och är antaget av FN:s generalförsamling.

Begreppet hållbar utveckling är viktigt för Tibro kommuns långsiktiga planering och innehåller tre dimensioner som är ömsesidigt beroende av varandra; ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. De strategiska målen är kopplade till ett eller flera av de 17 globala målen.

Visionen: TILLSAMMANS - HÅLLBART - NÄRA #viärtibro

VI SKAPAR TILLSAMMANS

Vi har en medskapandekultur och samarbetsanda som sticker ut – vi utvecklar Tibro tillsammans. Gemenskap är viktigt för oss och vi vill att du ska vara en del av den. Här finns en stolt hantverkstradition, en entreprenörsanda utöver det vanliga och ett rikt föreningsliv som skapar arbetstillfällen och möten människor emellan. Med engagemang och handlingskraft löser vi framtidens utmaningar. Tillsammans är vi Tibro.

NÄRA LIVSKVALITET

Här är du alltid nära. Nära relationer, nära möten och nära upplevelser. Nära naturen, fritidsområden och vatten. Nära arbete och utbildning, oavsett om du promenerar, pendlar eller ansluter digitalt. Vår goda tillgänglighet och service gör att du alltid kan känna dig trygg, vem du än är. Tack vare det nära samhällets fördelar finner vi livskvalitet, både idag och imorgon.

HÅLLBARA VAL

I Tibro nyttjar vi våra gemensamma resurser och tar vara på våra goda förutsättningar för att bidra till ett mer hållbart samhälle. Vi värnar goda uppväxtvillkor för våra barn och unga – såväl som för kommande generationer. Här ser vi varandra och välkomnar mångfald. Med attraktiva boendemiljöer, goda kommunikationer och utrymme för flexibilitet är det enkelt att göra hållbara livsval. Genom cirkulär ekonomi, lokal produktion, kreativitet och iderikedom lägger vi grunden för en hållbar framtid.

Med visionens tre grundpelare som bas skapas mål och strategier som ligger till grund för både operativa beslut och strategiska vägval.

GLOBALE MÅLEN
för hållbar utveckling

AGENDA 2030 – FN:s globala hållbarhetsmål

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda som innehåller 17 globala mål för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. De globala målen syftar till att utrota fattigdomen, stoppa klimatförändringarna och skapa trygga och fredliga samhällen. Tibro kommuns strategiska mål är kopplade till ett eller flera av de globala målen.

Styrning av de kommunala bolagen

Under 2022 beslutade kommunen om en ny företagspolicy som ersatte de generella ägardirektiven från 2011. Dessutom fattades beslut om nya bolagsordningar för de kommunala bolagen och ägardirektiv för AB Tibrobyggen. I början av 2023 fattade kommunfullmäktige beslut om nya ägardirektiv för Tibro Elnät AB och Tibro Energi AB. Samtliga dokument fastställdes på bolagsstämmor under våren 2023. I samband med bokslutet 2022 lämnar bolagen för första gången en bolagsstyrningsrapport för det gångna året. Rapporten ligger till grund för kommunstyrelsens beslut om den verksamhet bolagen bedrivit under året varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Budget med plan

Kommunens budgetprocess har till och med 2023 varit indelad i en vårprocess och en höstprocess. Under våren fastställde kommunfullmäktige skattesats, nämndernas driftbudgetramar, investeringsbudget och eventuella justeringar i de strategiska målen.

Höstens budgetarbete syftade till att få insikt i om väsentliga förändringar i de ekonomiska eller verksamhetsmässiga förutsättningarna hade skett sedan våren. Om sådana förändrade förutsättningar förelåg kunde det föranleda förändringar av junibeslutet. I november fastställde kommunfullmäktige kommunens budget för år 2024.

Under 2024 provas en övergång till att kommunen beslutar om budget i juni. Kommunstyrelsen ger i februari kommunchefen uppdrag att redovisa underlag inför den politiska beslutsprocessen, som inleds med presentation av materialet i april och slutar med beslut i kommunfullmäktige i juni. Budgetberedningen har en avstämning i oktober, efter att bland information från budgetpropositionen tillkommit, men budgetärendet ska normalt sett inte lyftas för förnyad politisk behandling under hösten.

Intern kontroll

Kommunfullmäktige har antagit regler för kommunens arbete med intern kontroll av verksamheten. Under hösten görs en riskanalys av verksamheten där potentiella risker eller felkällor bedöms utifrån sannolikhet och konsekvens. Analysen ligger sedan till grund för kommande års internkontrollplan. Kommunstyrelsens och nämndernas planer antas senast i november. När kontrollerna i planen utförts och dokumenterats rapporteras detta till berörd nämnd oavsett utfall, tillsammans med en beskrivning av redan vidtagna eller planerade åtgärder. Kommunstyrelsen kan därutöver besluta om obligatoriska kontrollmoment för nämnderna. Senast i december månad rapporterar nämnderna resultatet från uppföljningen av innevarande års internkontrollplan till kommunstyrelsen och till kommunrevisionen. Baserat på denna återslagning gör kommunstyrelsen sedan senast i mars en bedömning av kommunens samlade system för intern kontroll.

Uppföljning inom den kommunala koncernen

Kommunstyrelsen begär in tertiärrapporter den 30 april och den 31 augusti från nämnder och bolag. Apriluppföljningen är fokuserad på ekonomi, medan augustiuppföljningen även innehåller verksamhets- och måluppföljning. Delårsrapport upprättas den 31 augusti och lämnas till kommunfullmäktige för godkännande i oktober. Kommunstyrelsens uppföljning från den 30 april överlämnas normalt inte till kommunfullmäktige. Vid behov kan kommunstyrelsen begära in flera uppföljningar, redovisningar av vidtagna åtgärder med mera.

Uppsiktsplikt, ekonomi och verksamhetsstyrning

De två kommungemensamma prognoserna i april och augusti har båda visat på positiva resultat över budgeten för kommunen, 21,1 respektive 19,1 mnkr. De viktigaste avvikelserna (socialnämndens underskott, överskott skatter och statsbidrag samt överskott finansnetto) har varit de samma i samtliga prognoser hela året men har ökat under året.

Kommunstyrelsens fokus i ekonomistyrningen har liksom 2021-2022 varit socialnämndens problem med ekonomin. 2022 slutade med ett underskott om -19,5 mnkr. Kommunstyrelsen beslutade därför i samband med årsredovisningens behandling i mars att socialnämndens presidium skulle kallas till kommunstyrelsen i april för att redogöra för de åtgärder som nämnden genomför för att nå ekonomisk balans. I april godkände kommunstyrelsen den åtgärdsplan som nämnden beslutat om. Socialnämnden redovisade därefter i aprilprognosen ett lägre underskott än 2022, -11,5 mnkr. Kommunstyrelsen beslutade vid behandlingen av denna i slutet av maj att ge socialnämnden godkänt att fortsätta genomförandet av åtgärdsplanen och redovisa de konkreta ekonomiska effekterna av denna i samband med uppföljning 2 den 31 augusti. Under senvåren och försommaren fick socialnämnden nya prognoser som visade på ett betydligt större underskott och augustiprognosen visade på ett underskott om -29,6 mnkr. Kommunstyrelsen beslutade därför att representanter för socialnämnden löpande skulle kallas till kommunstyrelsen för att redogöra för arbetet med att komma i balans med budget. Ett genomgående problem har varit att komma till konkreta beslut om och verkställande av förändringar i organisationen. Socialnämndens åtgärdsplan har konkretiserats under året men behöver sannolikt ytterligare skärpas för att bli effektiv. En utmaning i detta arbete har varit att flera tjänstemän i ledande positioner har slutat av olika anledningar, vilket lett till att kontinuiteten och framdriften i arbetet blivit lidande. I början av 2024 syns dock en viss ljusning gällande bemanningen av ledningsfunktioner inom förvaltningen.

Inför och under vintern 2022-2023 fanns en oro för mycket höga elpriser och en eventuell elbrist. Kommunen genomförde därför en rad energieffektiviseringar samt vissa begränsningar i verksamheten för att minska elförbrukningen. Utvecklingen av elpriserna blev dock betydligt lugnare än befarat och de begränsningar av verksamhet som funnits har kunnat lyftas.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Tibros vision är "Tillsammans, hållbart, nära – #viärtibro". Genom tre strategiska mål styr kommunfullmäktige mot visionen. Till de tre strategiska målen finns även målsatta indikatorer och tillsammans med en redogörelse av verksamhetens utveckling och analys görs en samlad bedömning av måluppfyllelsen. Målperioden är 2021–2023. Kommunfullmäktige har beslutat om tre finansiella mål. De strategiska målen och de finansiella målen följs upp vid delårsbokslut och vid årsbokslut för att se om arbetet leder i riktning mot visionen. Trendpilarna visar trenden i relation till ingångsvärdet baserat på det senaste värdet.

Mål 1: Alla är självförsörjande och har en meningsfull vardag

Indikatorer för måluppföljning	Igångsvärde	Utfall 2019/2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Målvärde 2023
Vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	1,3 (2019)	1,4 (2020)	1,5	1,4	**		1,1
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, (%)	10,4 (2018)	9,4 (2019)	9,0	***	***		10,0
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	35 (2019)	57 (2020)	38	50	**		75
Långtidsarbetslöshet 25-64 år, årsmedelvärde andel (%) av registerbaserad arbetskraft *	6,7 (2019)	7,3 (2020)	6,7	5,5	4,1		5,0
Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, (%)	80,5 (2019)	76,6 (2020)	73,3	59	65		85
Gymnasieelever med examen inom 4 år, (%)	67,2 (2019)	71,9 (2020)	72,1	72	79		75
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, (%)	71 (2018)	70 (2020)	70	70	-		74
Svenskt näringslivs ranking, placering	173 (2020)	-	164	129	180		100

*Från och med 2021 redovisas endast årsmedelvärde. Tidigare användes mars månads värde. Från 2021 bytt nyckeltal till årsmedelvärdet. Tidsserien bakåt avser också årsmedelvärde ** Utfall ännu ej publicerat *** Utgår då nyckeltalet ej längre publiceras

Samlad bedömning mål 1

Bedömningen är att målet har nåtts till viss del. Vissa betydande steg har tagits i rätt riktning men effekterna syns inte i tillräcklig utsträckning för att säga att målet har nåtts. Bedömningen byg-

ger på en sammanvägning av nyckeltalens utveckling och pågående processarbeten. Den samlade bedömningen är att viktiga utvecklingssteg har skett gällande samverkan, metoder och processer. Bedömningen utifrån den prognos som gjordes vid delårsbokslutet är att samverkansprocesserna har stärkts i större utsträckning än vad prognosen visade och att tydligare resultat från samverkan ses på organisatorisk nivå.

Mål 2: Tibro är en livskraftig boendekommun

Indikatorer för måluppföljning	Igångsvärde	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Målvärde 2023
Medborgarundersökningen: Kommunen är en bra plats att bo och leva på, (%)*	91,1 (2021)	-	91,1	**			94
Medborgarundersökningen: Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, (%)*	51,0 (2021)	-	51,0	**			53
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, (%)	29 (2018)	31	30	29			24
Elever i åk 5: Hur ofta är det arbetsro på lektionerna, (%)					***		***
Färdigställda bostäder i flerbajls- och småhus under året, antal/1000 invånare	1,9 (2019)	3,4	1,2	2,8	2,3		4,0

* Medborgarundersökningen har en ny form från och med 2021 – tidigare värden är ej jämförbara. ** Utfall ännu ej publicerat *** Ny indikator från 2023, ersätter Elever i åk: Jag har studier på lektionerna. Saknas ännu utfall för indikatorn. Skolinspektionens enkät genomförs vartannat år.

Samlad bedömning mål 2

Den samlade bedömningen är att målet har nåtts till viss, men ej betydande del. En liten förflyttning närmare målet har skett jämfört med prognosen vid årsredovisningen. Bedömningen bygger på en sammanvägning av nyckeltalens utveckling och pågående processarbeten.

Mål 3: Vi levererar kvalitativ välfärd med invånaren i centrum

Indikatorer för måluppföljning	Igångsvärde	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Målvärde 2023
Medborgarundersökningen: Kommunen sköter sina olika verksamheter bra. (%)	83,9 (2021)	-	83,9	-	82,5		85
Medborgarundersökningen: Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra. (%)	21,6 (2021)	-	21,6	-	21,8		23
HME, medarbetarengagemang totalt kommunen	78 (2018)	78	-	79	81		80
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	6,5 (2019)	8,1	7,1	8,7	7,7		6,0
Tillgång till, inklusive absolut närhet till, bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	88 (2019)	91	93	97	**		95
Bemötande via telefon***					79,5		***
Tydligt svar via e-post***					83,1		***

* Medborgarundersökningen har en ny form från och med 2021 – tidigare värden är ej jämförbara.
 ** Utfall ännu ej publicerat *** Ny leverantör av servicemätning 2023, ersätter tidigare indikatorer gällande e-post och telefoni

Samlad bedömning mål 3

Bedömningen är densamma som för delåret 2023 att målet är delvis uppnått men att betydande steg inte har tagits i rätt riktning. Därav är det endast fem streck, där det längst till höger avser prognosen för delåret samt utfallet för 2023. Bedömningen bygger på en sammanvägning av nyckeltalens utveckling och pågående processarbeten.

Beskrivning av måluppfyllelse

För att visa hur graden av måluppfyllelse utvecklas över tid används ovanstående färggraderade linje och linjemarkeringar i olika färger.

Det grå strecket visar prognosen för måluppfyllelsen i augusti (delår) och måluppfyllelsen för helåret indikeras med det svarta strecket.

Beskrivning av färgskala samlad bedömning

Målet är uppnått	Grönt
Målet är delvis uppnått och vi har tagit betydande steg i rätt riktning	Gult/gulgrönt
Målet är delvis uppnått men vi har inte tagit betydande steg i rätt riktning	Orange/rödorange
Målet är inte uppnått	Rött

God ekonomisk hushållning

Måluppfyllelse finansiella mål	Budget	Utfall 2022
Årets resultat ska uppgå till 6,0 mnkr	Ja (15,7mnkr)	Ja (+ 16,8 mnkr)
Investeringar ska finansieras med egna medel (100 %)	Nej (33%)	Nej (37%)
Taxefinansierad verksamhet ska minst ge nollresultat	Ja (0,5 mnkr)	Ja (1,5 mnkr)

Kommunens resultat på 16,8 mnkr uppfyller resultatmålet på 6,0 mnkr. Kommunens stora investeringar under 2023 innebär att

målet gällande självfinansierade investeringar inte uppfyllts. Målet om minst +/0 i resultat för affärsverksamheterna sammantaget har uppnåtts.

Målperioden för de strategiska målen är 2021–2023. Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen för målperioden är att samtliga mål nåtts till viss del. Vissa betydande steg har tagits men inte i tillräcklig utsträckning för att de ska anses uppnådda. Kommunen behöver fortsätta arbeta målstyrt för att respektive mål ska kunna nås. Inom varje måls bedömning beskrivs förflyttningen mot måluppfyllelse.

Mot bakgrund av att kommunkoncernen har en god finansiell ställning och att verksamheten generellt bedrivs med goda resultat är bedömningen att god ekonomisk hushållning råder i kommunen.

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärderingen av Tibro kommuns finansiella ställning utgår från Tibro kommun medan AB Tibrobyggen och Tibro Elnät AB med koncern kommenteras i verksamhetsberättelsen på sidorna 66-69. Tibro kommun använder en finansiell analysmodell som benämns RK-modellen för att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ekonomisk ställning. Den finansiella analysmodellen bygger på fyra perspektiv:

Resultat: Här görs en kartläggning av Tibro kommuns resultat och dess utveckling. Här redovisas även utveckling och finansiering av investeringar.

Kapacitet: Här redovisas vilken finansiell motståndskraft Tibro kommun har på lång sikt.

Risk: Under risk redovisas hur Tibro kommun är exponerad finansiellt. Här analyseras också borgensåtaganden och kommunens samlade pensionsskuld.

Kontroll: Med kontroll avses hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet av budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning.

Resultat

Verksamhetens nettokostnader och skatteintäkter

För kommunen är verksamhetens nettokostnad som andel av och statsbidrag ett viktigt nyckeltal, då det visar om skatter och statsbidrag är tillräckliga för att finansiera den löpande verksamheten. Ett riktmärke är att nyckeltalet inte bör överstiga 98 %, vilket över tid ska ge utrymme för att skattefinansiera en normal investeringsvolym. Tibro kommun har under en längre period haft relativt stora finansiella omsättningstillgångar, vilket inneburit att kommunen normalt haft ett positivt finansnetto i budget och bokslut. Marknadsvärdet av de kommunens värdepapper var vid årsskiftet 281,3 mnkr (247,8 mnkr). Kommunen har länge haft finansiella nettotillgångar och därmed kunna ligga över 98 % och ändå nå ett resultat om 2 % av skatter och statsbidrag. De senaste årens höga investeringsvolym och färdigställandet av två skolbyggnationer under 2023 har inneburit att kommunens låneskuld vid utgången av 2023 är betydligt högre än de placerade medlen, 395 mnkr jämfört med 281 mnkr. Detta tillsammans med att den nästan 10 år långa perioden med mycket låga räntor har upphört innebär att finansnetto kommer att sjunka. Därmed behöver verksamheternas nettokostnader som andel av skatteintäkterna sänkas i kommande budgetar.

Det budgeterade resultatet för 2023 blev slutligen 14,6 mnkr, varav finansnettot budgeterades till 3,1 mnkr. Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna i budgeten var 98,5 % vilket var lägre än 2022 års budget då nettokostnadsandelen var 99,1 %.

Utfallet för verksamhetens nettokostnader i förhållande till skatteintäkterna slutade, trots att skatteintäkterna blev betydligt högre än budgeterat, på höga 100,9 % (97,2 %). Att andelen ökat beror på att verksamhetens nettokostnad ökat snabbare än skatteintäkter och generella statsbidrag, 11,0 % jämfört med 7,0 %. Kommunens intäkter kommer huvudsakligen från skatter och statsbidrag. Mellan 2022 och 2023 ökade de totala intäkterna från skatter, utjämningsystem och statsbidrag med 52,1 mnkr (30,8 mnkr) eller 7,0 % (4,3 %). Skatteintäkterna ökade med 39,7 mnkr (7,0 %) till 551,5 mnkr medan de generella statsbidragen ökade med 12,4 mnkr (5,3 %) till 245,6 mnkr.

Skatteintäkterna blev 15,3 mnkr högre än budgeterat eftersom den goda konjunkturutvecklingen höll i sig längre än väntat samtidigt som arbetsmarknaden varit stark ovanligt långt in i en lågkonjunktur. Av den positiva budgetavvikelsen är 12,3 mnkr hänförliga till 2023 års skatteintäkter medan 2,9 mnkr avser slutavräkning gällande 2022 års skatteintäkter. Att de generella statsbidragen blev 11,4 mnkr högre än budgeterat beror på att

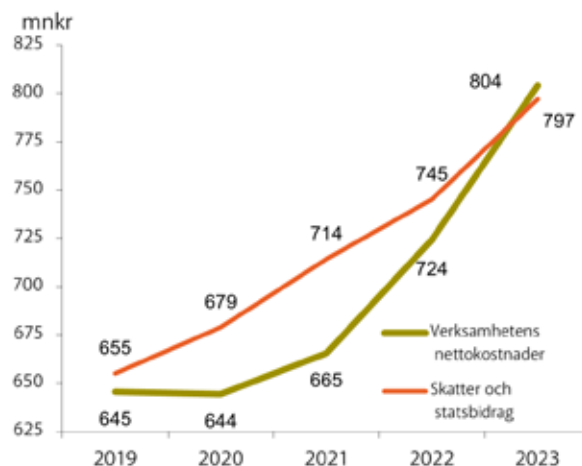
Resultaträkningens delar som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, 2021-2023, %

	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Verksamhetens intäkter/kostnader	88,6	93,0	96,2
Avskrivningar	4,5	4,2	4,7
Verksamhetens nettokostnader	93,2	97,2	100,9
Finansnetto	6,5	-5,3	3,0
Resultat	13,3	-2,5	2,1

regleringsbidraget blev 9,2 mnkr högre än budgeterat. Detta då det i budgetpropositionen tillskötts 4,2 mdr i generella statsbidrag samt att 2,7 mdr av tidigare riktade statsbidrag till äldreomsorgen flyttades till generella statsbidrag. Budgetpropositionen kom sent, den 8 november, och var känd när budgeten beslutades men kommunfullmäktige beslutade enligt det förslag som baserades på de tidigare kända förutsättningarna. Drygt 2 mnkr i positiv budgetavvikelse avser generella statsbidrag av "riktad karaktär", som budgeteras på nämnderna under verksamhetens nettokostnader men i resultaträkningen redovisas som generella statsbidrag.

Verksamhetens nettokostnader ökade med 79,9 mnkr (58,9 mnkr) eller 11,0 % (8,8 %). De tre raderna i resultaträkningen som bildar verksamhetens nettokostnader utvecklades så att intäkterna ökade 11,5 mnkr (-2,8 mnkr), kostnaderna ökade med 85,1 mnkr (57,1 mnkr) och avskrivningarna ökade 6,3 mnkr (-1,1 mnkr). Av den totala ökningen (79,9 mnkr) står socialnämnden för 31,6 mnkr och ökade pensionskostnader (inklusive löneskatt) för 28,1 mnkr.

Skatteintäkter och statsbidrag (röd linje) och verksamhetens nettokostnader (grön linje) 2019-2023

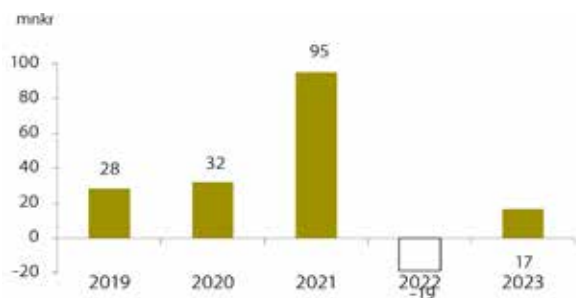
Årets resultat

Kommunens resultat 2023 är 16,8 mnkr, vilket motsvarar 2,1 % av skatter och statsbidrag. Kommunen klarar därmed sitt finansiella mål om att resultatet ska uppgå till minst 6 mnkr. Tibro kommun redovisade underskott 2022 och dessförinnan var 2008 det senaste året med underskott. Däremellan har kommunen under 13 år haft mycket starka resultat som samtliga år varit klart över 2 % av skatter och statsbidrag. Tibro kommun har inklusive 2022 års underskott under perioden 2019-2023 haft ett resultatssnitt om 30,8 mnkr eller 4,3 % som andel av skatter och statsbidrag. Det mycket starka resultatet 2021, 95,2 mnkr, drar upp medelvärdet för 5-årsperioden.

2023 års resultat 16,8 mnkr är 2,2 mnkr högre än budgeterade

14,6 mnkr. Ser man till de tre delarna i resultaträkningen går verksamhetens nettokostnader med underskott, -45,1 mnkr, men detta balanseras av överskott gällande skatteintäkter och generella statsbidrag, 26,6 mnkr, och finansnettot, 20,8 mnkr.

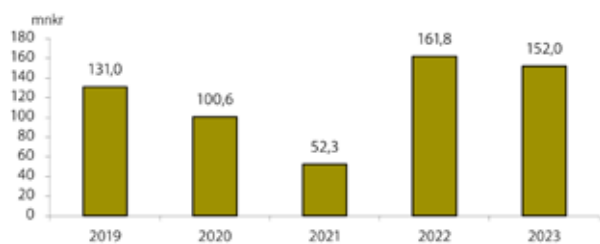
Årets resultat, 2018–2022

Självfinansieringsgrad investeringar

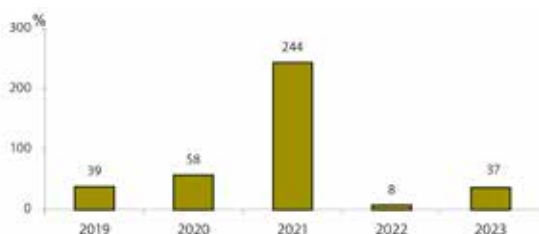
Ett av Tibro kommuns finansiella mål är att investeringarna ska självfinansieras, det vill säga att inga lån ska behöva tas upp för att betala investeringar. De höga kostnaderna för skolbyggnationer (Baggeboskolan 2018–2020 och Ransberg skola samt Fågelvikskolan 2022–2023) har inneburit att målet under den senaste 5-årsperioden endast uppnåtts under 2021, då inget stort projekt var i byggnationsfasen.

Kommunens investeringar, 2019–2023

I ursprungsbudgeten före investeringsöverföringar, var självfinansieringsgraden 31 %. En något högre självfinansiering (högre resultat och högre avskrivningar) samt något lägre investeringar än ursprungligt budgeterat innebar att självfinansieringsgraden slutade på 37 % i bokslutet. Mätt över 5-årsperioden 2019–2023 uppgår självfinansieringsgraden till 51 %. De höga resultatnivåerna 2019–2021 och då särskilt 2021 (95,2 mnkr) gör att självfinansieringsgraden trots allt är relativt god.

Självfinansiering av investeringar i %, 2019–2023

Resultat taxefinansierad verksamhet

Tibro kommun har tre taxefinansierade verksamheter; vatten och avlopp, fjärrvärme samt renhållning. Ett av kommunens finansiella mål är att de taxefinansierade verksamheterna ska ge minst nollresultat. 2023 visar samtliga tre områden överskott: fjärrvärmeverksamheten (0,3 mnkr), VA (1,0 mnkr) och renhållningsverksamheten (0,2 mnkr).

Fjärrvärmeverksamhetens resultat redovisas sedan 2021 direkt mot kommunens resultat. De två övriga verksamhetsområdena hade vid utgången av 2023 upparbetade överskott enligt tabellen nedan. I balansräkningen är överskottet för VA-verksamheten bokfört som en skuld, medan renhållningsverksamhetens ackumulerade överskott från och med bokslut 2022 redovisas som en avsättning istället för som tidigare en skuld. Orsaken är att både kostnad och tid för återställande av deponi är osäker.

Affärsdrivande verksamhet 2021 2022 2023

Ackumulerade resultat

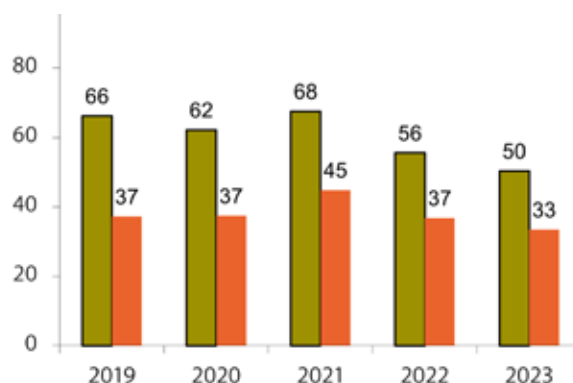
Verksamhet	2021	2022	2023
Vatten och avlopp	0,4	1,4	2,4
Renhållningsverksamhet	2,5	2,6	2,8
Summa	2,9	4,0	5,2

Kapacitet

Soliditet

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel. Ju högre soliditet desto lägre skuldsättning har kommunen.

Soliditet 2019–2023 exklusive och inklusive ansvarsförbindelsen avseende pensioner

Soliditeten har under 2023 fortsatt sjunka kraftigt från 56 % till 50 %. På två år har soliditeten sjunkit med 17 procentenheter, från 67 % 2021 till 50 % 2023. 2023 är det de höga investeringarna som orsakar fallet, då balansomslutningen ökat med 150 mnkr eller 13 %. Samtidigt ökade det egna kapitalet 16,8 mnkr eller 2,7 %. Med ett avbrott 2021, då ett mycket högt resultat (95,2 mnkr) och en förhållandevis mindre ökning av anläggningstillgångarna (21,6 mnkr) innebar en ökning av soliditeten med 5,4, så har kommunens soliditet fallit stadigt och brant de senaste 5 åren. Tibro har gått från att ha varit en kommun med mycket hög soliditet, runt 70 % under hela 2000-talet, till att nu närma sig rikets nivåer. 2022 låg riket på 44 % (snitt per invånare, ovägt medel 47 %).

Om även kommunens ansvarsförbindelse för pensioner intjänade till och med 1997 tas med som en skuld, så uppgår soliditeten till 33 %. Motsvarande nyckeltal för riket 2022 var 32 % (snitt per invånare, ovägt medel 28 %). 2013 var ansvarsförbindelsen som störst, 267,8 mnkr, och har sedan dess sjunkit med cirka 51 mnkr till 217,1 mnkr.

Långfristiga skulder

Kommunens låneskuld var 245 mnkr vid årets början. För att finansiera investeringarna har kommunen under året tagit upp 150 mnkr i nya lån och låneskulden uppgick därmed till 395 mnkr vid årsskiftet. Samtidigt med detta har kommunens kassa ökat med 24 mnkr från att ha varit i princip noll vid årsskiftet 2022/2023. Detta efter att kommunen nyupplånat 25 mnkr precis före årsskiftet.

Kommunalskatt

Kommunens viktigaste finansieringskälla är kommunalskatten. En låg skattesats innebär en större möjlighet att möta ekonomiska utmaningar genom att öka intäkterna genom skattehöjningar. Skattesatsen i Tibro höjdes inför 2023 med 50 öre från 21,21 till 21,71. Tibro låg därmed ganska exakt på medianvärdet (21,72) gällande skattesats i Västra Götalands 49 kommuner 2023. Riksnittet per invånare 2023 var oförändrade 20,67 och ett ovägt medelvärde för landets alla kommuner (också oförändrat) var 21,67.

Varje 10 öre i ökad/minskad skattesats innebär för Tibro kommun +/- cirka 2,7 mnkr per år. Västra Götalandsregionen har haft oförändrad skattesats (11,48 %) sedan 2015. 2024 är skattesatsen oförändrad i både kommunen och regionen.

Risk

Likviditet

Kommunen bedöms ha god förmåga att finansiera sig genom en utnyttjad checkkredit (30 mnkr), möjligheterna till lån genom medlemskap i Kommuninvest samt stora omsättningstillgångar placerade i värdepapper. Kommunens kortfristiga betalningsberedskap är därför mycket god. Likvida medel var i föregående bokslut i princip noll samtidigt som checkkrediten då hade nyttjats med 9 mnkr. Vid årsskiftet 2023/2024 hade kommunen mer medel i kassan (24 mnkr) och hade inte utnyttjat checkkrediten. Kommunen har från och med slutet av 2022 börjat arbeta mer aktivt med sin likviditetsplanering i syfte att undvika nyttjandet av checkkrediten men samtidigt inte ha en för stor kassa och därmed högre räntebärande låneskuld.

Finansiella tillgångar och avkastning

Tibro kommun har ett relativt stort finansiellt kapital som förvaltas efter en av kommunfullmäktige fastställd placeringspolicy. Eftersom kommunen över tid har finansierat sina investeringar med egna medel och sedan 2019 med lån har kapitalet successivt ökat med värdetillväxten.

I november 2020 antogs en ny placeringspolicy som inför 2023 har reviderats något. Normalportföljen under 2023 har bestått av 60 % aktiefonder, 25 % räntefonder och 15 % alternativa tillgångar. I samband med att den nya placeringspolicyn började tillämpas i december 2020 flyttades förvaltningen av kapitalet till SEB och Swedbank. Vid sidan av dessa förvaltares diskretionära förvaltningsuppdrag finns en portfölj under uppbyggnad med alternativa tillgångar. Vid årsskiftet fanns tre olika investeringar (inom fastighet, energi och mikrofinansiering) i denna till ett totalt marknadsvärde om 14,2 mnkr.

Marknadsvärdet för placerade medel var vid årsskiftet 281,3 mnkr (247,8 mnkr). Under året har 1,4 mnkr tillförts förvaltningen för en ny alternativ placering gällande grön energi. Kommunen har tecknat sig för 6,25 mnkr i denna investering men endast en mindre del har dragits, då fonden är under uppstartande. Exklusive tillförda medel har marknadsvärdet ökat med cirka 32 mnkr eller 12,9 % under året.

Borgensåtaganden

Tibro kommun har under 2023 inte fattat några nya beslut gällande kommunal borgen. AB Tibrobyggen har en borgensram om 430 mnkr och nyttjar vid årsskiftet 410 mnkr av denna, en minskning med 6 mnkr som skett i samband med att lån omsatts. Tibro Elnät har sedan 2016 en borgensram om 35 mnkr och nyttjar vid årsskiftet 10 mnkr av denna, en minskning med 15 mnkr som skett genom att lån som förfallit slutbetalats. För att bolagens verksamhet ska vara konkurrensneutral tar kommunen ut en borgensavgift på 0,25 % på de faktiska lån som bolagen har upptagna med kommunal borgen. Under 2023 uppgick intäkten från dessa avgifter till 1,1 mnkr. Kommunen har även gått i borgen för föreningarna Tibrobyggens Ridklubb och Tibro Tennisklubb. Borgensåtagandena för föreningar uppgår totalt till 1,0 mkr.

Borgensåtaganden, Mnkr	2021	2022	2023
AB Tibrobyggen	426,3	416,3	410,3
Tibro Elnät AB	25,0	25,0	10,0
Föreningar	1,1	1,1	1,0
Summa	452,4	442,3	421,3

Prognossäkerhet

Kommunen har två ordinarie prognostillfällen, den 30/4 och den 31/8, på koncernnivå som behandlas i kommunstyrelsen. Augustiprognosen ingår i delårsrapporten som lämnas till kommunfullmäktige i oktober. Nämnderna fattar egna beslut om ytterligare prognoser och utformningen av dessa.

Resultaträkningens tre delar har alla haft stora förändringar mellan prognoserna i april och augusti och slutligt utfall för året. Skatteintäkterna har löpande reviderats upp under året enligt SKR:s bedömningar. En anledning till att SKR underskattat utvecklingen är att det varit stora kast och revideringar i SCB:s statistik avseende nationalräkenskapernas kvartalsutfall för arbetade timmar. När det gäller posten utjämning, statsbidrag och fastighetsavgift så har prognosen varit korrekt och fångat de förändringar som skedde i budgetpropositionen i november 2022. Att utfallet blev drygt 2 mnkr högre beror att "riktade statsbidrag" utan krav på prestation eller återredovisning prognostiserats som intäkt under verksamhetens nettokostnader men i utfallet redovisas som generellt statsbidrag.

Finansnettot har haft en liknande utveckling som skatteintäkterna med ett successivt ökande överskott. Anledningen till detta är att utvecklingen av marknadsvärdet på kommunens placeringar är den totalt dominerande posten under finansnettot även om låneräntorna påverkar mer nu än för bara något år sedan. Oftast görs ingen prognos för resterande del av året utan marknadsvärdet antas oförändrat eller alternativt så antas en utveckling enligt budget för kvarvarande del av året. Finansmarknaderna gick i huvudsak starkt under tertial 1 och ännu starkare under tertial 3, medan tertial 2 hade en något mer dämpad värdeutveckling.

Verksamhetens nettokostnader har visat underskott i både prognoser och utfall. Underskottet steg dock kraftigt under året och var cirka tre gånger så stort i bokslutet som i aprilprognosen. Flera nämnder följer trenden från tidigare år med bättre utfall ju längre året går. Till viss del är det en naturlig utveckling för att de tidiga prognoserna innehåller en viss försiktighet och tro på att budgetmedel ska hinna användas. Vidare kan och bör åtgärder vid negativa prognoser innebära positiva förbättringar. De nämnder som tydligast haft en negativ utveckling från prognoserna till bokslut är samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden. Samhällsbyggnadsnämndens försämring mellan augustiprognosen och bokslutet förklaras i stor utsträckning av att det krävdes ovanligt mycket snöröjning och halkbekämpning under årets sista månader.

Budgetavvikelser vid prognoser och bokslut

Styrelse/nämnd/förvaltning, mnkr	Avvikelse 2304	Avvikelse 2308	Avvikelse bokslut
Kommunfullmäktige	-0,1	-0,2	0,1
Kommunstyrelsen	1,5	0,9	3,3
Barn- och utbildningsnämnden	0	0,4	1,5
Byggnads- och trafiknämnden	-0,3	-0,5	-0,3
Kultur- och fritidsnämnden	0,6	0,6	1,2
Samhällsbyggnadsnämnden	-2,4	1,0	-2,5
Socialnämnden	-11,5	-29,6	-40,2
Kollektivtrafiknämnden	0,3	0,5	0,8
Finansförvaltning	-3,0	0,9	-7,1
Justering för poster som ingår i finansnetto	0	0	-2,0
Summa, verksamhetens nettokostnader	-14,9	-26,0	-45,1
Skatteintäkter	5,4	11,9	15,3
Utjämnings-, statsbidrag och fastighetsavgifter	9,0	9,0	11,4
Finansiella intäkter	8,6	12,1	24,5
Finansiella kostnader	-1,3	-1,3	-3,7
Total budgetavvikelse	6,9	5,7	2,2

Den nämnd som haft den alltså största överskuggande förändringen i prognoserna är socialnämnden där aprilprognosens avvikelse, -11,2 mnkr, förändrades till -29,6 mnkr i augustiprognosen. Det slutliga utfallet blev ett underskott med -40,2 mnkr, att jämföra med 2022 års underskott om -19,5 mnkr. I budget 2023 hade nämnden kompenseras med 4,3 mnkr för ökad volym inom äldreomsorgen, erhållit kompensation för löne- och prisökningar samt ett effektiviseringskrav om 1,2 mnkr. Socialnämndens verksamheter har haft stora volymökningar de senaste åren, både vad gäller insatser inom äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen. Därtill har en bemanningsproblematik funnits inom flera yrkesgrupper, vilket lett till kostsam inhyrd personal. Trots denna bakgrund så kan det konstateras att nämnden inte haft tillräcklig kontroll och styrning av kostnadsutvecklingen. Personalförändringar och vakanser inom ledningsorganisationen har försvårat ekonomistyrningsarbetet. Ledningsorganisationen ser, i början av 2024, dock ut att vara på väg att bli mer stabil. Detta är en viktig förutsättning för att nämnden ska kunna skärpa sin ekonomistyrning och fatta nödvändiga beslut för ekonomisk balans.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet mäts på så sätt att man utgår från årets resultat men att vissa justeringar sker, bland annat räknas realisationsvinster och orealiserade vinster/förluster i värdepapper bort, innan årets resultat efter balansjusteringar erhålls. Det är detta resultat som inte ska vara negativt. Sedan 2013 finns en möjlighet för kommuner att reservera del av ett positivt resultat i en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR). En sådan reserv kan därefter, under vissa förutsättningar, användas för att täcka ett negativt resultat efter balanskravsjusteringar. Kommunfullmäktige i Tibro har inte fattat beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning inklusive hantering av RUR. Tibro kommun har därmed inte kunnat göra några avsättningar till RUR.

Kommunen uppfyller inte balanskravet 2023 trots att resultatet är positivt, 16,8 mnkr. Detta då balanskravsresultatet uppgår till -16,0 mnkr efter att orealiserade vinster i värdepapper om 27,3 mnkr och realisationsvinster för fastigheter om 5,5 mnkr dragits av från resultatet. Kommunen har inga underskott att återställa från tidigare år.

Balanskravsresultat, Mnkr	2021	2022	2023
Årets resultat enligt resultat-räkningen	95,2	-18,7	16,8
Realisationsvinster	-2,5	-0,6	-5,5
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-39,6	42,9	-27,3
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	53,1	23,6	-16,0
Medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	53,1	23,6	-16,0

Väsentliga personalförhållanden

Antal anställda

Tibro kommun har totalt 1006 månadsanställda, jämfört med 2022 har antalet månadsanställda ökat med 16 anställda. Andelen kvinnor i kommunen är 80 % och andelen män är 20%

Antal anställda

	2020	2021	2022	2023
Anställda	962	970	990	1006
Kvinnor, %	82	81	81	80
Män, %	18	19	19	20

Urval: Samtliga månadsavlönade enligt kollektivavtalet (AB) som är tillsvidare- eller visstidsanställda.

Årsarbeten

Antalet årsarbetare är 884, vilket är en minskning jämfört med 2022.

Antal årsarbetare per förvaltning

Förvaltning	2022	2023
Barn & Utbildning	371	354
Socialförvaltningen	373	379
Samhällsbyggnad	107	107
Kommunledningskontoret	29	25
Kultur & Fritid	17	19
Totalt	897	884

Urval: Antal arbetade timmar motsvarar arbetstid enligt anställningsavtal plus övertid och fyllnadstid minus frånvaro. Inkluderar även tid utförd av timavlönade. En årsarbetare motsvarar 1700 timmar.

Antal årsarbetare

	2020	2021	2022	2023
Årsarbeten	854	863	897	884

Kommentar: Från 2021 års årsredovisning används en ny statistikrapport som innehåller samma data som flera andra kommuner i Skaraborg använder. Detta gör att tidigare års uppgifter avseende antal årsarbetare skiljer sig åt jämfört med tidigare årsredovisningar. Statistikrapporterna har utvecklats och ytterligare kvalitetssäkrats i kommunens HR-system.

Sysselsättningsgrad och andel heltider

I det centrala kollektivavtalet mellan SKR och Kommunal, HÖK 20, har parterna kommit överens om att det partsgemensamma arbetet med den så kallade "Heltidsresan" förlängs till den 31 december 2024. Avtalet innebär en förlängning jämfört med tidigare avtal, HÖK16, där parterna kom överens om att heltid skulle vara norm från och med juni 2021. Bland annat vill parterna gemensamt kunna erbjuda attraktiva anställningar och minska behovet av visstidsanställningar. Heltid som norm bedöms bidra till ökad jämställdhet. Genom införandet av heltidsanställningar vill Tibro kommun bibehålla och utveckla ett hållbart arbetsliv och förbättra förutsättningarna för att klara kompetensförsörjningen.

Socialförvaltningen är den förvaltning som traditionellt haft störst andel deltider i Tibro kommun. Förvaltningen arbetar aktivt med heltidsresan med fokuset att erbjuda heltidstjänster och sedan 2020 har andelen heltider ökat årligen i förvaltningen.

Heltidsresan är ett uppdrag som fortsatt gäller för samtliga förvaltningar och verksamheter i kommunen. Samtliga verksamheter ser bland annat över möjligheten till heltid eller utökad sysselsättningsgrad i samband med nyrekrytering. Inom ett par förvaltningar är andelen heltider sedan tidigare högre jämfört med övriga förvaltningar och rekrytering sker som regel på heltid. I dessa förvaltningar består arbetet i att bibehålla heltidsnormen.

Medelsysselsättningsgraden i kommunen har ökat något jämfört med 2022 och var 2023 95 % (2022: 94 %). Samtidigt har andelen månadsanställda heltider ökat från 78 % till 80 %, vilket är en effekt av kommunens aktiva arbete med heltidsresan. Andel månadsanställda heltider för kvinnor har ökat från 75 % 2022 till 78 % 2023 och motsvarande siffra för männen är en ökning från 87 % 2022 till 88 % 2023. Heltidsresan har bidragit till en medvetenhet där arbetsgivaren strävar efter att erbjuda heltidstjänster i så stor utsträckning som möjligt.

Andel (%) heltider bland månadsanställda i december månad

År 2023	Kvinnor	Män	Totalt	2022
Barn & Utbildning	87	90	88	87
Socialförvaltningen	75	89	77	71
Samhällsbyggnad	49	87	63	62
Kommunledning	96	88	94	94
Kultur & Fritid	47	82	62	67
Totalt	78	88	80	78

Urval: Samtliga månadsavlönade enligt kollektivavtalet (AB) som är tillsvidareanställda eller visstidsanställda. En person med flera anställningar räknas endast en gång.

Personalomsättning

Kommunens personalomsättning var under 2023 totalt 13 %, vilket är samma nivå som 2022. Av totalt antal avslutade tillsvidareanställningar avslutades 46 % (2022: 70 %) på grund av egen begäran. Andelen avslutade anställningar på grund av pension uppgick till 14 % (2022:15%). Av totalt antal tillsvidareanställda motsvarade pensionsavgångarna 1,75 % (2022: 1,9 %). Andelen som slutat i kommunen på grund av arbetsbrist var 1 %, vilket är en minskning jämfört med 2022 då andelen av 2 %.

Under 2023 var det 1,7 % (2022: 2,1 %) av de tillsvidareanställda som uppnådde 65–68 års ålder. 2023 var 11,8 % (2022: 13 %) av de tillsvidareanställda 60 år eller äldre. Det innebär att rekryteringsbehovet på grund av pensionsavgångar är fortsatt stort de kommande åren. Åldersgränsen för rätten att kvarstå i anställning enligt Lagen om Anställningsskydd, LAS, var fram till 2022 68 år. Från 2023 höjdes åldersgränsen för rätten att kvarstå i sin anställning enligt LAS till 69 år. 2023 ändrades även den tidigaste uttagsåldern för allmän pension till 63 år. Det innebär en "flytande ålder" för när arbetstagare går i pension, vilket kan bidra till en svårighet för arbetsgivaren att göra exakta prognoser för pensionsavgångarna i organisationen.

Avgångsorsak i % av totalt antal avslutade tillsvidareanställningar

	2021	2022	2023
Arbetsbrist	3	2	1
Pension	10	15	14
Egen begäran	55	70	48
Övrigt	32	13	39

Åldersfördelning

Den största åldersgruppen är 30-49 år. Medelåldern hos kommunens tillsvidareanställda är 45 år, vilket är en minskning jämfört med tidigare år. De senaste fyra åren har medelåldern varit 46 år.

Sjukfrånvaro

Den totala ackumulerade sjukfrånvaron var 7,9 % 2023, vilket är en minskning jämfört med 2022 då den var 8,7 %. Korttids-sjukfrånvaron, d v s. sjukfrånvaro från dag 1-14 var 3,8 % 2023, vilket är en minskning jämfört med 2022 då motsvarande nivå var 4,5 %.

Kvinnorna har högre sjukfrånvaro än männen. Både kvinnornas och männens sjukfrånvaro har minskat jämfört med 2022. Sjukfrånvaron har också minskat i åldersgrupperna upp till 29 år och 30-49 år. I åldersgruppen 50 år och uppåt ligger sjukfrånvaron kvar på samma nivå som 2022, men i den åldersgruppen har kvinnornas sjukfrånvaro minskat och männens sjukfrånvaro ökat. Av den totala andelen sjukfrånvaro är 41,4 % långtidssjukskrivna. Långtidssjukskrivning innebär att en anställd varit frånvarande på grund av sjukdom mer än 60 dagar. Andelen långtidssjukskrivna har ökat jämfört med 2022 då motsvarande nivå var 37,3 %. Inom åldersintervallet upp till 29 år har långtidssjukfrånvaron minskat jämfört med 2022.

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid

2023	Totalt	- 29 år	30-49 år	50 år -
Kvinnor	8,7	6,9	7,0	11,0
Män	5,1	4,2	4,2	6,5
Totalt	7,9	6,0	6,8	10
Varav långtidsfrånvaro (> 60 dagar)	41,4	14,0	39,5	49,0

Urval: Samtliga anställda vikarier, feriearbetare och övrigt tillfälligt anställda ingår i underlaget enligt lagen om kommunal redovisning.

Att som arbetsgivare fånga upp tidiga signaler på ohälsa samt arbeta aktivt med att återrehabilitera sjukskrivna arbetstagar är avgörande för att lyckas sänka sjukfrånvaron och bidra till en hälsosam arbetsplats. Tibro kommun behöver inom samtliga förvaltningar och verksamheter fortsätta arbeta aktivt med uppföljning av sjukfrånvaron och orsakerna till sjukfrånvaron. I det arbetet ingår också att fånga upp och arbeta med tidiga signaler på ohälsa. Det är också viktigt att fortsätta arbetet med att fånga upp hur den psykiska hälsan upplevs för medarbetare och chefer. Under 2023 har bland annat kommunens mallar för medarbetarsamtal kompletterats med frågor om psykisk hälsa, suicidpreventionsfrågor och frågor om våld i nära relation. Det är viktigt att uppmärksamma även dessa signaler på ohälsa och som arbetsgivare göra det som är möjligt för att stödja varje medarbetare även i dessa frågor.

Frisknärvaro

Frisknärvaron visar andelen medarbetare som haft mindre än fem sjukfrånvarodagar under kalenderåret. År 2023 var

Frisknärvaro i %

2023	- 29 år	30-49 år	50 år-	Totalt
Kvinnor	47	51	38	
Män	50	61	67	
Genomsnitt	49	56	52	49

Frisknärvaro mäter andelen medarbetare som haft mindre än fem sjukfrånvarodagar under perioden redovisat i procent.

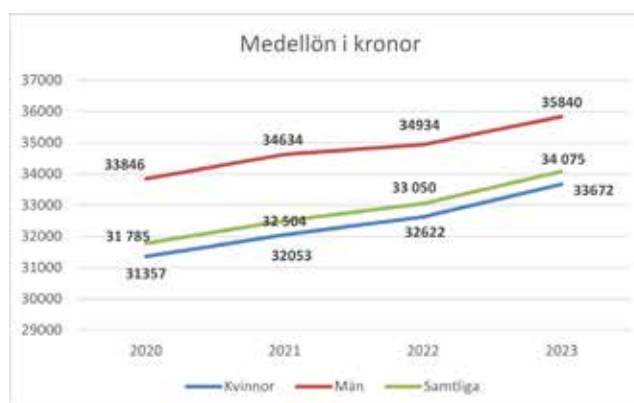
Frisknärvaro totalt inom kommunens tre största förvaltningar

År	2022	2023
Barn & Utbildning	44	52
Socialförvaltningen	54	45
Samhällsbyggnad	37	33

den totala frisknärvaron i kommunen 49 %, vilket är en ökning jämfört med 2022 då frisknärvaron var 42 %. Störst frisknärvaro har åldersgruppen 30-49 år. Vid jämförelse mellan kommunens största förvaltningar har samtliga förvaltningar ökat frisknärvaron jämfört med 2022.

Medellön

Den 31 december 2023 var den totala medellönen i Tibro kommun 34 075 kr/månad. Medellönen totalt skiljer sig mellan kvinnor och män. Medellönen för män är 2 168 kr högre jämfört med kvinnornas totala medellön. Gapet mellan kvinnors och mäns medellön har dock minskat 2023 jämfört med 2022.

Ett aktivt arbete med jämställda löner pågår i kommunen då lönekartläggning i ett jämställdhetsperspektiv genomförs årligen. Om osakliga löneskillnader mellan könen upptäcks åtgärdas dessa som längst i en treårig handlingsplan.

Arbetet med jämställda löner behöver få ett ökat fokus hos samtliga lönesättande chefer i Tibro kommun. En enhetlig hantering och syn på lönestruktur och lönesättning är avgörande för att kommunen som helhet ska lyckas behålla och rekrytera personal nu och framåt. Vid årsskiftet investerade kommunen i en e-utbildning i lönebildning för chefer, som varit obligatorisk för samtliga chefer under 2023. Målet och syftet med utbildningsinsatsen är:

- ge alla chefer en grundläggande förståelse för och kunskap om hur vi i Tibro kommun förväntas arbeta med lön och verksamhetsutveckling
- ge en ökad förståelse för hur kommunens styrdokument och arbetsunderlag bidrar till en kvalitativ och enhetlig löneprocess
- ge en större förståelse för hur lönebildningen kan vara ett styrverktyg för en effektivare och mer produktiv verksamhet med hög kvalitet.

I Tibro kommun tillämpas individuell och differentierad lönesättning enligt gällande kollektivavtal. Medarbetarens resultat ska bedömas i förhållande till hur den enskildes prestation bidragit till arbetsgruppens mål och resultat. För att skapa tydlighet på alla nivåer krävs därmed att arbetsplatsen i dialog mellan chef och medarbetare arbetar fram verksamhetsnära lönekriterier för att

tydliggöra för medarbetarna vad som ska uppnås för att bidra till verksamhetens effektivitet, kvalitet och produktivitet.

Arbetsmiljö och hälsa

Under året har upphandling av företagshälsovård genomförts. Ett avtal har tecknats med en ny leverantör, så från 1 april 2023 har kommunen företagshälsovårdsavtal med Skaraborgshälsan.

I samarbete med Skaraborgshälsan har kommunen genomfört en obligatorisk arbetsmiljöutbildning för nya chefer och nya skyddsombud. Inom ramen för utbildningen har innehållet i arbetsmiljölagen behandlats, liksom hur den organisatoriska och sociala arbetsmiljön hanteras och följs upp och hur man som arbetsgivare kan arbeta involverande med det systematiska arbetsmiljöarbetet tillsammans med både skyddsombud och medarbetare.

Parallellt med att arbeta med tidiga signaler på ohälsa behöver Tibro kommun som arbetsgivare även lägga ett större fokus på att främja ett hållbart arbetsliv. En tillfredsställande arbetsmiljö är avgörande för att engagera och behålla kommunens viktiga medarbetare och chefer. Under 2022 arbetades en kommunövergripande aktivitetsplan fram för Tibro kommuns hållbara arbetsliv. Denna plan har under 2023 konkretiserats på olika nivåer i kommunen. Bland annat har medarbetare fått definiera vad ett hållbart arbetsliv innebär för dem, vilket är viktigt för att möjliga anpassningar i de olika verksamheterna som bidrar till att medarbetarna trivs och mår bra. Arbetet med ett hållbart liv kommer att fortgå även framgent eftersom det är en avgörande och viktig fråga för kommunen som arbetsgivare.

De övergripande områdena som identifierats som viktiga att fokusera på framåt är följande:

- Öka kunskapen om Tibro kommuns systematiska arbetsmiljöarbete samt det hållbara och hälsofrämjande arbetet i kommunen
- Chefers hållbarhet
- Tibro kommuns friskvårdspaket
- Öka medarbetarengagemanget

Kompetensförsörjning

Under hösten 2023 genomfördes en medarbetarenkät för samtliga månadsanställda som varit anställda minst sex månader. Enkäten fokuserade på Hållbart medarbetarengagemang (HME), som är ett index som Sveriges Kommuner och Regioner har tagit fram. Det som mäts i enkäten är medarbetarnas motivation, kvaliteten på ledarskapet och hur medarbetarna upplever att styrningen av de kommunala verksamheterna fungerar. Hållbart medarbetarengagemang bedöms vara en av de viktigaste förutsättningarna för organisationens förmåga att nå goda resultat.

2023 års HME-index för Tibro kommun totalt var 81, vilket är en ökning jämfört med 2022 då HME totalt i organisationen var 79. Medarbetarengagemanget i Tibro kommun har stärkts på alla områden jämfört med förra året på både kommun- och förvaltningsnivå och ligger över riksnittet.

Under våren 2024 ska varje arbetsplats arbeta med sitt resultat och tillsammans formulera en handlingsplan för ett bibehållet eller ökat medarbetarengagemang.

Ambassadörsprogrammet som genomfördes 2021–2022 har följts upp under våren 2023. Förslag på en fortsättning finns framtaget av HR-enheten och har redovisats för kommunens ledningsgrupp.

Ledarskap

Samtliga chefer samlas fyra gånger per år på ledarforum. Syftet med ledarforum är att skapa förutsättningar för att kunna ha ett gemensamt fokus på olika aspekter av ledarskap. På ledarforum genomförs gemensamma kompetensutvecklingsinsatser och omvärldsbevakning. Under 2023 har arbetslivets utveckling och behov belysts, liksom förändringsledning och kommunikation. Viktiga aspekter som lyfts fram är hur man som ledare bidrar till att behålla och attrahera nya medarbetare, hur man som ledare involverar och hjälper medarbetare i förändringsprocesser samt hur man skapar förtroendekapital som ledare genom medveten kommunikation med sina medarbetare.

Framtid

Det är viktigt att kommunen fortsätter arbeta aktivt med den strategiska kompetensförsörjningen och därmed bidrar till att behålla och rekrytera ny kompetens i konkurrens med andra arbetsgivare. Genom att kontinuerligt kartlägga och inventera framtida kompetensbehov på kort och lång sikt ges fortsatta förutsättningar att ge kommunens invånare och besökare en kvalitativ välfärdsservice. Kompetensförsörjningen ska säkerställa att verksamheterna utvecklas i enlighet med de politiska målsättningarna. För att lyckas krävs ett aktivt arbete från både ledning och medarbetare där alla är viktiga ambassadörer för kommunen som arbetsplats.

Arbetsmiljöarbetet och det hälsofrämjande arbetet är en viktig del i att vara en attraktiv arbetsgivare och avgörande både för att kunna rekrytera människor med rätt kompetens och för att vara en välmående organisation. Tibro kommun behöver fortsätta arbeta aktivt med att ge förutsättningar för ökad trivsel och ett arbetsklimat, där både chefer och medarbetare upplever en ökad balans mellan krav och resurser. Den psykiska hälsan är ett viktigt fokus och vi som organisation behöver ständigt bygga på kunskaper inom området för att bidra till ett ökat välmående och en ökad god psykisk hälsa.

Förväntad utveckling

I det korta perspektivet är konjunkturutvecklingen en viktig fråga. De flesta bedömare menar att inflationen i början av 2024 är under kontroll men konstaterar att det fortfarande kan komma enstaka tillfälliga hopp uppåt i inflationsutvecklingen. Frågeställningarna kretsar kring när centralbankerna ska börja sänka styrrentorna och hur fort det kommer att gå. Men även om konjunkturen väntas börja vända uppåt i slutet av 2024 så kommer året sannolikt innebära en mycket svag BNP-tillväxt, ökad arbetslöshet och låg ökning av skatteunderlaget. 2025 väntas sedan konjunkturen vända på allvar med stöd av lägre räntenivåer och en troligen mer expansiv finanspolitik.

Demografisk utveckling och personalförsörjning

Allt fler äldre innebär att kostnaderna för äldreomsorg förväntas fortsätta öka de kommande åren. En utmaning kopplad till detta blir personalförsörjningen, då antalet personer i arbetsför ålder inte ökar i samma utsträckning. Befolkningsprognosen för Tibro kommun visar på att andelen i arbetsför ålder minskar något medan andelen äldre ökar. Enligt SKR, Sveriges Kommuner och Regioner, så kommer framtidens arbetskraft inte täcka arbetsmarknadens behov. Tibro kommun som arbetsgivare behöver anamma nya arbetssätt. Kompetensutmaningen går inte att enbart lösa genom att rekrytera flera. Utmaningen är dessutom att kommunsektorn inte är ensam om sitt personalbehov utan konkurrerar med andra sektorer, som till exempel, industri, försvar och rättsväsende. Dessa sektorer väntas växa starkt både nationellt och i regionen med stora personalbehov som följd.

Investeringsbehov

Tibro kommun har med pågående byggnationer gått igenom hela sitt skolbestånd, förutom en F-6-skola, Häggetorpsskolan, med två klasser per årskurs. Trots detta finns relativt stora investeringsbehov framgent, främst gällande äldreboenden där särskilt två av fyra nuvarande boenden är äldre med brister både ur myndighets-, arbetsmiljö- och verksamhetsperspektiv. Tibro har fram till 2016 haft en lång period utan stora investeringar, vilket lett till ett stort uppdämt behov som innebär att kapitalkostnaderna har ökat markant. Kommunens grundläggande ekonomiska ställning är fortfarande god men en avvägning mellan drift- och investeringsbehov kommer bli nödvändig de kommande åren.

Pensionskostnader

När inflationen under 2024 väntas falla tillbaka till normala nivåer så kommer också den effekt som varit under 2023-2024 med mycket höga uppräknings av den förmånsbestämda pensionen att försvinna. I budgetarna för 2023-2024 har 22,5 mnkr respektive 7,5 mnkr tillförts pensionsanslaget för att täcka uppgångarna. Trots detta redovisas ett stort underskott, -8 mnkr, avseende pensionskostnaderna i detta bokslut.

Finansiella rapporter

Resultaträkning (mkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
Verksamhetens intäkter	2	172,4	160,8	321,3	317,0
Verksamhetens kostnader	3	-938,9	-853,8	-1053,1	-976,7
Avskrivningar	4	-37,6	-31,2	-55,5	-50,4
Verksamhetens nettokostnader		-804,1	-724,2	-787,3	-710,1
Skatteintäkter	5	551,5	511,9	551,5	511,9
Generella statsbidrag och utjämning	6	245,6	233,2	245,6	233,2
Verksamhetens resultat		-7,0	20,9	9,8	35,0
Finansiella intäkter	7	35,5	8,4	36,6	7,8
Finansiella kostnader	8	-11,6	-47,9	-17,0	-49,6
Resultat efter finansiella poster		16,8	-18,7	29,3	-6,8
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		16,8	-18,7	29,3	-6,8

Balansräkning (mnkr)		Kommunen		Kommunkoncern	
		Not	2023	2022	2023
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	9	1,1	0,8	1,1	0,8
Materiella anläggningstillgångar		856,6	740,9	1367,6	1 252,1
varav mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	825,8	740,9	1282,7	1 174,9
varav maskiner och inventarier	11	30,8	23,8	84,9	77,2
Finansiella anläggningstillgångar	12	16,0	14,9	20,0	19,0
Summa anläggningstillgångar		873,8	780,4	1388,8	1 271,9
Omsättningstillgångar					
Förråd m m	13	0,1	0,0	1,9	1,2
Fordringar	14	104,4	105,4	123,6	129,7
Kortfristiga placeringar	15	281,3	247,8	281,3	247,8
Kassa och bank	16	24,4	0,4	95,9	74,7
Summa omsättningstillgångar		410,2	353,6	502,6	453,4
Summa tillgångar		1283,9	1 133,9	1891,4	1 725,3
Eget kapital					
Årets resultat	17	16,8	-18,7	29,3	-6,8
Resultatutjämningsreserv	17	0	0	0	0
Övrigt eget kapital	17	630,1	648,8	783,6	790,3
Summa eget kapital		647,0	630,1	812,9	783,6
Avsättningar					
Avsättningar till pensioner	18	12,9	12,6	12,9	12,6
Övriga avsättningar	19	6,2	6,5	22,9	22,4
Summa avsättningar		19,1	19,1	35,9	35,0
Skulder					
Långfristiga skulder	20	461,0	343,4	684,5	552,5
Kortfristiga skulder	21	156,8	141,3	358,1	354,3
Summa skulder		617,8	484,7	1042,6	906,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1283,9	1 133,9	1891,4	1 725,3

Ansvarsförbindelser

Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna

217,1 mnkr (Not 22)

Övriga ansvarsförbindelser

421,3 mnkr (Not 23)

Kassaflödesanalys (mnkr)

	Not	Kommunen		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		16,8	-18,7	29,3	-6,8
Justering för ej likviditetspåverkande poster	25	13,6	35,1	31,5	54,7
Övriga likviditetspåverkande poster	26	0	2,5	0,9	4,3
Poster som redovisas i annan sektion	27	-5,6	-0,3	-5,6	-0,1
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		24,9	18,6	56,1	52,0
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	14	0,9	-26,0	6,1	-24,9
Ökning/minskning kortfristiga skulder	21	15,6	11,1	3,8	14,8
Ökning/minskning kortfristiga placeringar	15	-8,6	23,9	-8,6	23,9
Ökning/minskning förråd, varulager och exploateringstillg.	13	-0,1	0,0	-0,7	-0,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten		32,7	27,6	56,8	65,7
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-0,3	-0,8	-0,5	-0,8
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-130,9	-240,3	-172,3	-187,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		7,0	0,9	7,0	0,9
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-1,1	-1,6	-1,0	-0,8
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-125,3	-241,9	-166,8	-188,3
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	20	116,6	177,2	152,1	104
Amortering av långfristiga skulder	20	0	0	-21,0	-10
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		116,6	177,2	131,1	94,0
Årets kassaflöde		24,0	-37,1	21,2	-28,6
Likvida medel vid årets början	16	0,4	37,5	74,7	103,3
Likvida medel vid årets slut	16	24,4	0,4	95,9	74,7

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Tibro kommun följer Lag om kommunal bokföring och redovisning, (2018:597) men saknar en fullständig dokumentation av redovisningssystemet som lagen i 3 kap 11 § föreskriver.

Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, har till uppgift att utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting och lämnar rekommendationer i redovisningsfrågor. Kommunen följer i stort dessa rekommendationer.

I kommunens bokslut har de grundläggande principer som LKBR reglerar tillämpats. Värdering av tillgångar, avsättningar och skulder baseras på försiktighetsprincipen. Den innebär att tillgångar inte övervärderas och skulder inte undervärderas, så att redovisningen tas fram med rimlig försiktighet och ger en försiktig bild av kommunkoncernens resultat och ställning. Avsättningar värderas så att de motsvarar den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Tillgångar och skulder har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde om inget annat anges.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter för vatten, avlopp och fjärrvärme skuldbokförs för att sedan intäktföras successivt i takt med investeringens avskrivningstid. I balansräkningen redovisas denna post under långfristiga skulder.

Anläggningstillgångar

Immateriella rättigheter av väsentligt värde (över ett prisbasbelopp) som medför framtida ekonomiska fördelar tas upp som immateriell anläggningstillgång. Immateriella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning.

Materiella anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Färdigställda investeringar aktiveras och läggs upp som en tillgång i balansräkningen. Till investeringar räknas kapitalvaror/inventarier som kostar mer än ett basbelopp.

Från och med räkenskapsåret 2014 ska materiella anläggningar delas upp i separata komponenter om skillnaden i nyttjandeperiod är väsentlig mellan anläggningens olika delar. Enligt RKR:s rekommendation 11.4 har komponenterna i allmänhet olika långa nyttjandeperioder och skrivs därför av separat. Återanskaffning av en komponent ska anses vara anskaffning av en ny anläggningstillgång.

Rekommendationen anger även att äldre, större anläggningar ska delas upp i komponenter. När det gäller kommunens större befintliga verksamhetslokaler så är det främst skollokaler med låga bokförda värden. Tibro kommun kommer inte dela upp dessa i komponenter, då bedömningen är att det i nuläget inte skulle påverka redovisningen väsentligt.

Från och med 2016 har komponentredovisning tillämpats på planerat underhåll på fastigheter. Tibro kommun använder sig av följande komponenter för fastigheter:

Fastigheter	År
Mark	0
Markanläggning	30
Stomme	80
Stomkomplettering	30
Yttertak (tätskikt och avvattning)	30
Fasad (ytbeklädnad, fönster, dörrar)	25-35-50-80
Inre ytskikt	20
El, tele, hiss, ventilation	25
Teknik	15
Värme och sanitet	40
Storkök	20

Från 2017 har investeringar avseende planerat asfaltsunderhåll komponentindelats. Tabellen nedan visar kommunens komponenter för gata; kategorier av anläggningar samt komponenternas andel av anskaffningsvärdet och avskrivningstid. Någon komponentfördelning görs inte gällande gatubelysning, trafiksignaler, lekplatser eller parker.

Gata		Andel	År
Huvudgata	Väggkropp	80 %	0
	Slitlager	20 %	15
Lokalgata	Väggkropp	80 %	0
	Slitlager	20 %	40
Gång- och cykelväg	Väggkropp	90 %	0
	Slitlager	10 %	40
Parkering	Väggkropp	80 %	0
	Slitlager	20 %	40
Torg	Väggkropp	60 %	0
	Slitlager	40 %	40

För övriga investeringar tillämpas följande avskrivningstider:

Inventarier	5-10 år
Arbetsmaskiner	5-10 år
Transportmedel	5-10 år

Pensionsskulden

Uppgifter avseende pensionsskulden återfinns i både balansräkningen och utanför denna enligt den så kallade blandmodellen.

Kommunens samlade pensionsskuld uppgick till 230 mnkr den 31 december 2023. Under avsättning finns 12,9 mnkr redovisat. Som ansvarsförbindelse finns upptaget de pensionsförpliktelser som har intjänats före 1998. Åtagandet uppgick till 217,1 mnkr i bokslutet 2023.

Tibro kommun följer rekommendation 2.1 om särskild avtalspension och visstidspension, som säger att avsättningen och ansvarsförbindelsen även ska omfatta förtroendevaldas pensioner.

Redovisning av leasingavtal

Enligt RKR:s rekommendation R5 ska leasingavtal (hyresavtal) klassificeras som finansiellt eller operationellt vid avtalets tecknande. Ett finansiellt avtal kan sägas motsvara ett köp av ett objekt medan ett operationellt motsvarar hyra av objektet.

I de fall leasingavtalet klassas som finansiellt ska det redovisas som en anläggningstillgång och leasingkund i balansräkningen. Istället för en hyreskostnad uppstår avskrivning och amortering i resultaträkningen. Syftet med rekommendationen är att ge en rättvisande bild av leasingavtalet.

Under 2022 påbörjades en inventering av hyresavtal för fastigheter. Två avtal klassificerades som finansiell leasing och har lyfts in i balansräkningen på både tillgångs- och skuldsidan. Under 2023 klassificerades ytterligare ett hyresavtal som finansiell leasing samtidigt som de tidigare avtalens justerades för att följa RKR:s Idéskrift "Redovisning av leasing- och hyresavtal" från november 2023. Totalt leasar kommun 3 fastigheter av det kommunala fastighetsbolaget. I samtliga avtal ingår en möjlighet till förlängning av avtalen. Minimileaseavgifterna avser kallhyra, varpå el, värme, vatten och städning debiteras som variabla avgifter.

Sammanställd redovisning (Kommunkoncernen)

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning kapitel 12. Redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Med förvärvsmetoden menas att vid förvärvstillfället förvärvat eget kapital i kommunala bolag eliminerats, varefter intjänat kapital räknats in i koncernens eget kapital.

Utgångspunkten för koncernredovisningen är balans- och resultaträkningarna för kommunen och koncernbolagen. Interna mellanhavanden mellan de ingående enheterna i koncernen elimineras i allt väsentligt. Att sedan dra samman kommunen och företagens räkenskaper till en redovisningsenhet kallas konsolidering.

Kommunkoncernen består av Tibrobyggen (100 %) och Tibro Enlät AB (100 %). Inga förändringar av sammansättningen av kommunkoncernen har skett under räkenskapsåret.

Twister och eventuella ersättningskrav

Kommunen är i tvist med leverantören Everon gällande trygghetslarm och nyckelfria lås som inte fungerat enligt förväntan. Kommunen har begärt ersättning för perioden juli 2022-maj 2023.

Kommunen är i tvist med leverantören Grönsakshuset. Grönsakshuset har framställt krav 2023 gällande 0,4 mnkr, som kommunen har bestridit. Kostnaden finns därför ej upptagen i 2023 års bokslut.

Under augusti månad så drabbades Tibro kommun av kraftiga skyfall som medförde att några fastigheter fick sina källare översvämmade. Dessa skyfall kan komma att ge kommunen extra kostnader under 2024, då försäkringsbolagen eventuellt kommer att ställa regress till kommunen för översvämningarna.

I februari 2024, två år efter avslutat arbete, fick kommunen ett anspråk på 1 mnkr från rivningsentreprenören av Ransbergs skola. Detta ärende är ännu inte slutreglerat.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

På lönekostnader läggs ett kalkylmässigt personalomkostnads-pålägg. Kommunen följer SKR:s riktlinjer kring personalomkostnadspålägg men på grund av sen ändring gällande 2023 så hade kommunen ett lägre belopp, 42,75 %, än SKR:s rekommenderade 44,53 %.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med en avskrivningskostnad samt kalkylränta, där kommunen följer SKR:s riktlinjer. För affärsverksamheten baseras internräntan på en bedömning, som sker i samband med budgetarbetet, av genomsnittlig låneränta för året, kapitalbindning.

Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamhet. Hyresregleringen görs utifrån en bedömning av kommande års löneökning och inflation.

Not 2 Verksamhetens intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Försäljningsintäkter	13,2	12,3	98,7	110,3
Taxor och avgifter	63,5	56,8	63,5	56,8
Hyror och arrenden	12,0	11,2	67,3	64,4
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	48,3	48,5	48,3	48,5
Bidrag och gåvor från privata aktörer	0	0	0	0
Offentliga bidrag (investeringar)	0,1	0	0,1	0
EU-bidrag	0,2	0	0,2	0
Övriga bidrag	20,7	13,9	20,7	13,9
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	8,6	10,3	8,6	10,3
Exploateringsintäkter	1,3	7,1	1,3	7,1
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	4,5	0,7	4,5	0,7
Övriga verksamhetsintäkter	0	0	8,0	5,1
Summa verksamhetens intäkter	172,4	160,8	321,3	317,0

Not 3 Verksamhetens kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Personalkostnader exkl. pensionskostnader	-544,0	-497,1	-571,2	-509,2
Pensionskostnader	-59,7	-36,9	-59,7	-36,9
Lämnade bidrag	-31,9	-31,4	-31,9	-31,4
Köp av verksamhet	-108,5	-100,4	-108,5	-100,4
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-44,3	-46,3	-41,2	-51,0
Inköp av material och varor	-38,0	-38,0	-96,4	-116,0
Inköp av tjänster	-78,5	-67,7	-79,3	-68,7
Realisationsförluster och utrangeringar	0	-0,4	0	-0,4
Anskaffningskostnad för sålda exploateringsfastigheter	-0,2	0	-0,2	0
Bolagsskatt	0	0	-3,1	-3,5
Övriga verksamhetskostnader	-33,8	-35,6	-61,7	-59,3
Summa verksamhetens kostnader	-938,9	-853,8	-1053,1	-976,7

Not 4 Av- och nedskrivningar	Kommunen		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Avskrivning immateriella tillgångar	-0,1	0	-0,1	0
Avskrivning byggnader och anläggningar	-32,7	-26,9	-46,2	-42,0
Avskrivning maskiner och inventarier	-4,7	-4,4	-9,2	-8,4
Nedskrivningar/utrangeringar	0	0	0	0
Summa av- och nedskrivningar	-37,6	-31,2	-55,5	-50,4

Not 5 Skatteintäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Preliminär kommunalskatt	539,6	495,1	539,6	495,1
Preliminär slutavräkning innevarande år	2,9	3,6	9,0	3,6
Slutavräkningsdifferens föregående år	9,0	13,2	2,9	13,2
Summa skatteintäkter	551,5	511,9	551,5	511,9

SKR:s prognos för 2022 års avräkningslikvid 787 kr/invånare
 Antal invånare 2022-11-01: 11 402

Prognos enligt SKR i bokslut 2022 1171 kr/invånare
 Slutavräkning enligt SKR 1431 kr/invånare
 Att korrigera 2023 260 kr/invånare
 Antal invånare 2021-11-01: 11 275

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Inkomstutjämningsbidrag	181,6	166,5	181,6	166,5
Kostnadsutjämningsbidrag	18,1	12,5	18,1	12,5
Regleringsbidrag	26,6	31,1	26,6	31,1
Kommunal fastighetsavgift	29,2	28,3	29,2	28,3
Avgift till LSS-utjämning	-12,1	-8,2	-12,1	-8,2
Övriga generella bidrag från staten	2,0	3,0	2,0	3,0
Summa generella statsbidrag och utjämning	245,6	233,2	245,6	233,2

Not 7 Finansiella intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Utdelningar från aktier och andelar	3,6	3,0	3,6	3,0
Realiserad vinst på försäljning av finansiella instrument	1,9	2,2	2,1	2,3
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	27,3	1,0	27,3	1,0
Ränteintäkter	1,3	0,2	3,2	0,6
Borgensavgift koncernbolag	1,1	1,1	0	0
Övriga finansiella intäkter	0,2	0,9	0,2	0,9
Summa finansiella intäkter	35,5	8,4	36,6	7,8

Not 8 Finansiella kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Räntekostnader	-9,9	-2,6	-15,3	-4,2
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-1,0	-0,2	-1,0	-0,2
Förlust vid försäljning av finansiella instrument	-0,8	-1,1	-0,8	-1,1
Orealiserad värdeminskning finansiella instrument	0	-43,9	0	-43,9
Övriga finansiella kostnader	0	-0,1	0	-0,1
Summa finansiella kostnader	-11,6	-47,9	-17,0	-49,5

Not 9 Immateriella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	0,8	0	0,8	0
Inköp	0,5	0,8	0,5	0,8
Försäljningar/Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	2,6	0	2,6	0
Utgående anskaffningsvärde	3,9	0,8	3,9	0,8
Ingående ackumulerade avskrivningar	0	0	0	0
Överföringar	-2,6	0	-2,6	0
Årets avskrivningar	-0,1	0	-0,1	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2,7	0	-2,7	0
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Försäljningar/Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	1,1	0,8	1,1	0,8
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	9	-	9	-

Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	1092,5	859,3	1792,8	1 623,4
Inköp	329,5	236,4	360,1	179,2
Försäljningar	-1,6	-0,3	-4,5	-0,6
Utrangeringar	0	-2,2	0	-2,8
Överföringar	-0,4	-0,6	-0,4	-0,6
Övriga förändringar	-210,5	0	-207,2	-5,8
Utgående anskaffningsvärde	1209,4	1 092,5	1941,6	1 792,8
Ingående ackumulerade avskrivningar	-350,5	-325,6	-614,2	-575,0
Försäljningar	-0,4	0	-0,4	0,1
Utrangeringar	0	2,0	2,9	2,6
Årets avskrivningar	-31,6	-26,9	-43,9	-41,9
Utgående ackumulerade avskrivningar	-382,5	-350,5	-655,6	-614,2
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-1,1	-1,1	-3,2	-3,2
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1,1	-1,1	-3,2	-3,2
Utgående redovisat värde	825,8	740,9	1282,7	1 174,7
därav finansiell leasing	47,0	73,3	0	0
därav pågående arbete (mnkr)	84,0	160,5	94,1	168,3
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	23	28	26	28

Not 11 Maskiner och inventarier	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	47,7	47,6	130,3	120,0
Inköp	14,0	4,0	19,0	14,5
Försäljningar	0	0	-0,8	-0,3
Utrangeringar	0	-4,4	0	-4,4
Överföringar	0	0,6	0	0
Övriga förändringar	-4,8	0	-4,7	0
Utgående anskaffningsvärde	56,9	47,7	143,8	130,3
Ingående ackumulerade avskrivningar	-24,0	-24,0	-53,2	-49,4
Försäljningar	0	0	0,8	0,3
Utrangeringar	0	4,4	0	4,5
Årets avskrivningar	-4,7	-4,4	-9,1	-8,5
Övriga förändringar	2,6	0	2,5	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-26,1	-24,0	-58,9	-53,1
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	30,8	23,8	84,9	77,2
Varav pågående arbete (mnkr)	0	0	0	0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	7	5	9	9

Not 12 Finansiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Aktier och andelar i kommunkoncernföretag m m				
Tibro Elnät AB	1,0	1,0	-	-
AB Tibrobyggen	1,4	1,4	-	-
Medlemsinsats Kommuninvest	13,0	12,0	13,0	12,0
Summa aktier och andelar kommunkoncernföretag m m	15,4	14,4	13,0	12,0
Långfristiga placeringar				
Långfristiga placeringar	0,6	0,6	2,6	2,6
Summa långfristiga placeringar	0,6	0,6	2,6	2,6
Långfristig utlåning				
Övriga långfristiga fordringar	0	0	4,4	4,5
Summa långfristig utlåning	0	0	4,4	4,5
Summa finansiella anläggningstillgångar	16,0	14,9	20,0	19,0

Not 13 Förråd, lager och exploateringsfastigheter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Förråd	0	0	1,8	1,2
Tomter för försäljning	0,1	0	0,1	0
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	0,1	0,0	1,9	1,2

Not 14 Fordringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Kundfordringar	20,2	13,3	33,9	34,6
Kommunalskattefordringar	25,1	29,7	25,1	30,1
Övriga kortsiktiga fordringar	9,0	18,3	11,6	19,8
Upplupna riktade statsbidrag och kostnadsersättningar	29,5	29,2	29,5	29,2
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	20,7	14,8	23,6	15,9
Summa fordringar	104,4	105,4	123,6	129,7

Not 15 Kortfristiga placeringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Aktier och andelar	267,1	134,9	267,1	134,9
<i>varav anskaffningsvärde</i>	242,4	133,8	242,4	133,9
<i>varav värdereglering</i>	24,7	1,1	24,7	1,1
Övriga kortfristiga placeringar	14,2	19,9	14,2	19,9
<i>varav anskaffningsvärde</i>	14,0	18,6	14,0	19,9
<i>varav värdereglering</i>	0,2	1,2	0,2	1,2
Anskaffningsvärde vid årets slut	256,4	250,0	256,4	250,0
Orealiserad värdestegring vid årets slut	24,9	-2,2	24,9	-2,2
Summa kortfristiga placeringar, marknadsvärde	281,3	247,8	281,3	247,8

Not 16 Kassa och bank	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Kassa	0	0	0	0
Bank	24,4	0,4	95,8	74,7
Summa kassa och bank	24,4	0,4	95,9	74,7

Not 17 Eget Kapital	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående eget kapital	630,1	648,8	783,6	790,3
Rättelse av fel	-	-	-	6,2
Resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
Årets resultat	16,8	-18,7	29,3	-6,8
Summa eget kapital	647,0	630,1	812,9	783,6

Not 18 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående avsättning till pension inkl löneskatt	12,6	12,0	12,6	12,0
Nyintjänad pension	0	0,5	0	0,5
Årets utbetalningar	-0,7	-0,3	-0,7	-0,3
Ränta och basbeloppsuppräknig	1,0	0,2	1,0	0,2
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Övrig post	0	0,1	0	0,1
Förändring av löneskatt	0	0,1	0,1	0,1
Summa avsatt till pensioner	12,9	12,6	12,9	12,6

Not 19 Andra avsättningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Avsatt för återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	2,6	0	2,6	0
Nya avsättningar	0,2	2,6	0,2	2,6
Utgående avsättning	2,8	2,6	2,8	2,6
Avsatt för bidrag till Trafikverket				
Redovisat värde vid årets början	3,9	4,6	3,9	4,6
lanspråktaga avsättningar	-0,5	-0,7	-0,5	-0,7
Utgående avsättning	3,4	3,9	3,4	3,9
Avsättning skatter, obeskattad reserv	0	0	5,3	5,3
Avsättning skatter, enligt bolagens årsredovisning	0	0	11,4	10,6
Summa andra avsättningar	6,2	6,5	22,9	22,4

Återställande av deponin Ingelsbytippen planeras vara slutförd år 2048. Grönhultstippen används för mellanlagring av återvinningsmaterial och ingen plan finns för avslutande av den. Varje år avsätts cirka 30 kr per invånare. I bokslut 2014 redovisades Tibro kommuns framtida medfinansiering av E20 som en kostnad i resultaträkningen. Tibros finansiering uppgår till drygt 7 mnkr med indexuppräknig. Detta belopp har bokförts som en övrig avsättning. Under 2023 har 0,5 mnkr betalats ut och 3,4 mnkr återstår att betala under 2024-2025 enligt överenskommen betalningsplan.

Not 20 Långfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	395,0	254,0	666,4	531,0
Långfristig leasingskuld	47,9	73,2	0	0
Förutbetalda intäkter – anslutningsavgifter	14,1	13,6	14,1	18,8
Förutbetalda intäkter – offentliga investeringsbidrag	4,1	2,7	4,1	2,7
Summa långfristiga skulder	461,0	343,4	684,5	552,5
Förutbetalda intäkter som ska regleras över flera år:				
Anslutningsavgifter – återstående antal år (vägt snitt)	18	17	18	17
Offentliga investeringsbidrag – återstående antal år (vägt snitt)	26	27	26	27
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning:				
Genomsnittlig ränta under året	2,58 %	0,75 %	2,00 %	0,63 %
Kapitalförfall andel av lån:				
0-1 år	45 %	31 %	41 %	36 %
1-3 år	55 %	75 %	51 %	45 %
3-5 år	0	10 %	8 %	19 %
5-10 år	0	0	0	0
Över 10 år	0	0	0	0

Not 21 Kortfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Kortfristiga skulder till kreditinstitut/kunder	0,2	0	155,4	164,3
Leverantörsskulder	58,7	55,8	81,3	76,3
Moms och punktskatter	1,3	3,2	1,3	3,2
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	18,3	7,6	18,3	7,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	75,7	72,7	93,0	87,2
Skuld VA-kollektivet	2,4	1,4	2,4	1,4
Övriga kortfristiga skulder	0,3	0,5	6,4	14,2
Summa kortfristiga skulder	156,8	141,3	358,1	354,3

Förutbetalda generella statsbidrag består av ett bidrag för att öka sjuksköterskor inom äldreomsorgen med restriktioner att det avsåg 2023 och 2024. Bidraget som var på totalt 1,9 mnkr har intäktsförst med 0,9 mnkr år 2023 varför 1 mnkr periodiseras till år 2024.

Not 22 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	212,4	217,8	213,4	218,9
Årets utbetalningar	-11,0	-10,6	-11,0	-10,6
Ränte- och basbeloppsuppräknig	14,0	5,2	14,0	5,2
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Övrig post	0,9	1,1	0,9	1,1
Minskning av ansvarsförbindelse genom tecknande av försäkring/överföring till stiftelse	0	0	0	0
Ökning/minskning av ansvarsförbindelse med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar	0	0	0	0
Förändring löneskatt	0,9	-1,1	0,9	-1,1
Summa avsatt pensioner inkl lön för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	217,1	212,4	218,1	213,4

Not 23 Övriga ansvarsförbindelser Borgensåtaganden	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
AB Tibrobyggen	410,3	416,3	-	-
Tibro Elnät AB	10,0	25,0	-	-
Summa borgensåtaganden, kommunala bolag	420,3	441,3	-	-
Tibrobygdens Ridklubb	0,4	0,5	0,5	0,5
Tibro Tennisklubb	0,6	0,6	0,6	0,6
Summa borgensåtaganden, föreningar	1,0	1,1	1,1	1,1
Summa borgensåtaganden	421,3	442,4	1,1	1,1

De kommunala bolagen har efter beslut i kommunfullmäktige generella borgensramar att hålla sig inom. Upptagna belopp avser nyttjad borgen per den 31/12 2023. AB Tibrobyggens borgensram är 430 000 tkr jämte därpå löpande räntor och kostnader. Tibro Elnät AB:s borgensram är 35 000 tkr.

Tibro kommun har i februari 2013, enligt beslut KF §73, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt inanspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tibro kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 381 tkr och totala tillgångar till 562 022 704 tkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 762 339 tkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 879 139 tkr.

Not 24 Leasing	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Kommunkoncerninterna finansiella leasingavtal				
Fastigheter				
Totala minimileaseavgifter	5,7	-	-	-
Nuvärde minimileaseavgifter	5,7	-	-	-
<i>Därav förfall inom 1-5 år</i>	0	-	-	-
<i>Därav förfall senare än 5 år</i>	5,7	-	-	-

Not 25 Ej likviditetspåverkande poster	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Avskrivningar	37,5	31,2	55,5	50,4
Nedskrivningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Gjorda avsättningar	0	3,2	0	5,0
Återförda avsättningar	0	0,7	0	-0,7
Orealiserade kursförändringar	-24,9	2,2	-24,9	2,2
Övriga, ej likviditetspåverkande poster	0,9	1,6	0,9	2,1
Summa ej likviditetspåverkande poster	13,6	37,6	31,5	59,0

Not 26 Övriga likviditetspåverkande poster som hör till den löpande verksamheten	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Utbetalning av avsättningar för pensioner	0,3	0,6	1,2	5,0
Utbetalning av övriga avsättningar (exkl bidrag till infrastruktur)	-0,3	1,9	-0,3	-0,7
Summa övriga ej likviditetspåverkande poster som hör till den löpande verksamheten	0	2,5	0,9	4,3

Not 27 Poster som redovisas i annan sektion	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgång	-5,6	-0,3	-5,6	0,1
Summa poster som redovisas i annan sektion	-5,6	-0,3	-5,6	-0,1

Not 28 Upplysningar om upprättade särredovisningar

Följande särredovisningar bifogas som bilaga till årsredovisningen:

- Årsrapport VA-verksamhet Tibro kommun 2023 (Lag om allmänna vattentjänster)
- Årsrapport Fjärrvärmeverksamhet Tibro kommun 2023 (Fjärrvärmelagen)

Not 29 Upplysningar om kostnader för räkenskapsrevision

Kostnaden för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning uppgår till 110 tkr 2023.

Driftredovisning mnkr									
		Intäkt		Kostnader		Nettokostnad		Netto- budget	Avvi- kelse
		2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2023
Kommunfullmäktige		0	0	-3,8	-3,9	-3,7	-3,9	-3,9	0,1
Kommunstyrelsen		5,7	5,6	-68,2	-60,3	-62,5	-54,6	-65,9	3,3
varav Räddningstjänsten Skaraborg		0	0	-8,5	0	-8,5	-7,9	-8,8	0,3
varav kommunledningskontor		0,4	0	-36,1	0	-35,7	-32,7	-38,4	-2,7
Barn- och utbildningsnämnden		72,2	58,3	-395,0	-366,7	-322,8	-308,5	-324,3	1,5
varav styrning och ledning		0,2	0,2	-15,7	-14,5	-15,5	-14,3	-13,8	-1,7
varav förskola		15,1	14,1	-86,2	-83,0	-71,1	-68,9	-72,2	1,1
varav grundskola		35,3	30,2	-201,0	-186,4	-165,7	-156,2	-163,8	-1,9
varav gymnasieskola		2,1	1,6	-59,6	-58,8	-57,6	-57,2	-61,8	4,3
varav kompetenscenter		19,6	12,2	-32,5	-24,1	-12,9	-11,9	-12,6	-0,2
Byggnads- och trafiknämnden		1,6	2,6	-5,1	-5,8	-3,5	-3,2	-3,3	-0,3
Kultur- och fritidsnämnden		3,1	2,8	-30,6	-28,9	-27,5	-26,1	-28,7	1,2
Samhällsbyggnadsnämnden		170,8	160,0	-230,8	-215,9	-60,0	-56,9	-57,5	-2,5
varav styrning och ledning		1,0	0,1	-4,3	-4,1	-3,2	-3,1	-3,4	0,2
varav gata och park		20,8	17,9	-33,3	-29,2	-12,6	-11,3	-9,9	-2,6
varav fastigheter		74,1	70,9	-83,2	-82,5	-9,0	-11,6	-9,9	0,8
varav måltidsavdelningen		32,9	29,3	-34,1	-30,7	-1,1	-1,4	0	-1,1
varav kapitaltjänst		0,1	70,8	-34,4	-101,6	-34,3	-30,8	-34,8	0,5
varav fjärrvärme		20,3	39,1	-20,0	-40,5	0,3	-1,4	0,5	-0,2
Socialnämnden		87,0	76,6	-394,5	-352,4	-307,5	-275,9	-267,3	-40,2
varav styrning och ledning		2,3	0,1	-14,7	-15,1	-12,4	-15,0	-16,5	4,1
varav individ- & familjeomsorg		8,2	6,4	-86,5	-69,6	-78,4	-63,2	-57,3	-21,0
varav vård och omsorg		63,9	57,2	-245,2	-217,8	-181,4	-160,6	-157,4	-24,0
varav funktionsnedsättning		12,7	12,8	-48,0	-49,9	-35,4	-37,1	-36,1	0,7
Kollektivtrafiknämnden		1,1	1,3	-2,5	-2,8	-1,4	-1,5	-2,2	0,8
Summa nämndverksamhet		341,0	307,2	-1130,0	-1036,8	-789,0	-730,7	-753,0	-36,0
Finansförvaltningen		32,2	34,2	-45,3	-43,3	-13,1	9,1	-5,9	-7,1
varav PO-pålägg		45,3	43,3	0	0	45,3	43,3	48,0	-2,7
varav pensionskostnader		0	0	-59,3	-45,8	-73,9	-45,8	-65,7	-8,1
Justering för poster som ingår i finansnetto /stadsbidr/skattein,		-2,0	0	0	-6,7	-2,0	-2,7	0	-2,0
Verksamhetens nettokostnad		371,7	341,3	-1175,8	-1080,1	-804,1	-724,2	-759,0	-43,1
Skatteintäkter och generella statsbidrag		809,2	745,1	-12,1	0	797,1	745,1	770,6	26,6
Finansnetto		43,7	8,4	-19,9	48,0	23,8	-39,6	3,1	0,8
Årets resultat		1224,6	1094,8	-1207,8	-1128,1	16,8	-18,7	14,6	5,3

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen redovisar ett överskott med 3,5 mnkr. Av medel direkt underställda kommunstyrelsen kvarstår 0,6 mnkr. Drygt hälften av dessa beror på att kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg inte debi-

terade kommunerna för ökade pensionskostnader som planerat. Kommunstyrelseförvaltningen redovisar överskott med 2,7 mnkr. Integrationsverksamheten redovisar överskott med 1,8 mnkr för att statsbidragen för kommunboende kopplat till flyktingar från kriget i Ukraina överstiger kostnaderna. Övrigt överskott fördelar sig över flertalet enheter inom förvaltningen.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överskott med 1,5 mnkr, vilket motsvarar en budgetavvikelse med 0,5 %. Avvikelser på mellan -1,9 och +4,3 mnkr finns inom samtliga verksamhetsområden. Kostnader för köp av utbildningsplatser inom gymnasieskolan har minskat som en följd av färre elever, billigare programval samt nedjusterade priser avseende anpassad gymnasieskola, vilket ger 4,3 mnkr i överskott.

Statsbidragen uppgår till 27,6 mnkr, vilket är en ökning med 5,1 mnkr jämfört med budget. Grundskolan har erhållit merparten (50%) av statsbidragen, medan den största ökningen återfinns på Kompetenscenter.

Underskottet inom gemensamma resurser, -1,7 mnkr, beror på högre kostnader än budgeterat för bland annat förändring av semesterlöneskulden. Förskolans resultat om 1,1 mnkr hänförs till högre intäkter än budget från barnomsorgsavgifterna (0,7 mnkr) samt ökade statsbidrag (0,9 mnkr).

Grundskolan visar ett underskott på -1,9 mnkr. Budgetavvikelserna kommer främst från ökat personalbehov inom fritidshem (-1,0 mnkr), ökade ledningskostnader (-0,9 mnkr) samt minskade statsbidragsintäkter (-1,1 mnkr). Minskade skolskjuts- och taxikostnader (+1,2 mnkr) bidrar till att minska det negativa resultatet.

Totalt redovisar Kompetenscenter ett underskott på -0,2 mnkr. Det är fortsatt färre elever än budgeterat inom hela vuxenutbildningen, vilket leder till både lägre köp av utbildningsplatser och uteblivna intäkter. Mini-zoo redovisar ett underskott på -0,5 mnkr, främst på grund av personalkostnader för kafé.

Byggnads- och trafiknämnden

Byggnads- och trafiknämndens verksamhet redovisar ett underskott på -0,3 mnkr. Underskottet beror främst på att antalet bygglovsärenden minskat. Det innebär minskade intäkter, som därmed blev 0,7 mnkr lägre än budgeterat. Överskott på personalkostnader och senarelagda utredningar har delvis täckt underskottet.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden uppvisar ett överskott på 1,2 mnkr. Merparten av överskottet beror på lägre personalkostnader, då flera verksamheter har haft vakanser under året. Bland annat har kulturskolan haft en vakant enhetschefstjänst. På fritid kompenserar de minskade personalkostnaderna de lägre hyresintäkterna på grund av nedstängda anläggningar i början av året.

Samhällbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett underskott på 2,5 mnkr som till stor del beror på en snörök vinter, höga reparationskostnader och höga drivmedelspriser. Gata- och parkavdelningen redovisar därför ett underskott på -2,6 mnkr.

Fastighetsavdelningen redovisar ett överskott på 0,8 mnkr som är hänförligt till lägre energi-, fjärrvärme- och VA-kostnader under 2023 än budgeterat.

Måltidsavdelningen redovisar ett underskott på -1,1 mnkr, som till största delen beror på lägre intäkter i restaurang Karlavagnen och högre livsmedelspriser.

Fjärrvärmeverksamheten är budgeterat att ge ett positivt resultat på 0,5 mnkr men på grund av ett högre inköpspris på värmen redovisas ett något lägre resultat om 0,3 mnkr.

Kapitaltjänstkostnaderna blev 0,5 mnkr lägre än budgeterat på grund av framflyttade projekt.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar ett underskott på -40,2 mnkr, varav individ- och familjeomsorgen står för -21,0 mnkr, och vård- och

omsorgsverksamheten för -24,0 mnkr. Funktionsnedsättning (0,7 mnkr) och gemensam administration/staben (4,1 mnkr) är de verksamheter som visar överskott. Överskottet på staben förklaras främst genom flera vakanser under året samt statsbidrag som bokförts centralt istället för enhetsspecifikt.

De största negativa budgetavvikelserna inom individ- och familjeomsorgen avser ekonomiskt bistånd, placeringar av barn och ungdomar samt kostnader för inhyrd personal. Kostnaderna för placeringar av barn och ungdomar uppgick till 10,3 mnkr, vilket är 7,2 mnkr högre än budgeterat. Orsaken till underskottet är både fler och dyrare placeringsärenden. Försörjningsstödet var budgeterat till 10 mnkr och uppgick till 13,3 mnkr. Nivån på försörjningsstödet har inte minskat i den utsträckning som antogs i budgeten utan har snarare ökat i slutet av året. Verksamheten har haft svårt att lösa bemanningen och har därför tvingats ha inhyrd personal, vilket kostat 7,5 mnkr mot budgeterat 2 mnkr.

De verksamheter inom Vård och omsorg som visar på störst underskott är demensverksamheten -9,6 mnkr, hemvården 7,9 mnkr, trygg hemgång (korttidsvård) -7,3 mnkr och sjuksköterskeenheten -2,7 mnkr.

Demensverksamheten öppnade i början av året upp sex nya korttidsplatser för att möta det ökade behovet av vårdplatser och undvika betaldagar från regionen. Dessa platser fanns inte med i budgeten, vilket innebar en ökad kostnad på 3,1 mnkr. Behoven inom äldreomsorgen har ökat på ett påtagligt sätt under året med ökad beläggning på äldreboenden och fler och mer vårdkrävande ärenden inom hemvården. Trygg hemgång och korttidsvården har under året visat ett underskott på -7,3 mnkr, vilket beror på flera vårdkrävande patienter där specialistkompetens saknats och där inhyrd personal har använts i stor utsträckning. Även sjuksköterskeenheten har under året använt sig av inhyrd personal för att kunna utföra sitt uppdrag, vilket resulterar i ett underskott på -2,7 mnkr.

Funktionsnedsättningsverksamheten redovisar ett svagt positivt bokslut på 0,7 mnkr. Detta beror främst på att Försäkringskassan beviljat personlig assistans retroaktivt i ett beslut som utförts i kommunal regi.

Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiknämnden redovisar ett överskott med 0,8 mnkr. Störst påverkan på resultatet har kommunens trafik kostnader som beror på färre färdtjänstresor. Färdtjänstresandet har sedan våren 2020 varit avsevärt lägre än tidigare år till följd av coronapandemin. Även om resandet till viss del ökat sedan andra halvåret 2021 så har det inte nått upp till förväntade nivåer under 2023. Även administrationskostnaderna har varit lägre än budgeterat på grund av vakanser.

Finansförvaltningen

Finansförvaltningen redovisar ett underskott på -7,1 mnkr efter ett år med flera betydande budgetavvikelser. Pensionskostnaderna har till följd av hög inflation och nytt pensionsavtal ökat med drygt 28 mnkr eller 62 % jämfört med 2022.

Utfallet, 74 mnkr, innebär trots en stor ökning av budgeten ett underskott med -8,3 mnkr. Om en följd av nedgången på byggmarknaden har intäkterna från försäljningen av villatomter endast uppgått till 0,7 mnkr jämfört med budgeterade 3,0 mnkr. Nettointäkten från internt personalomkostnadspålägg blev 2,7 mnkr lägre än budgeterat. Det beror dels på att det kalkylerats något för högt, dels på att finansförvaltningen, då nämnderna ej hade fått kompensation för detta, belastades med årets höjning av påslaget på de perio-diserade lönerna. Obudgeterade reavinsten på 4,3 mnkr från fastighets- och markförsäljningar och statligt elstöd på 3,0 mnkr bidrog till att minska det totala underskottet.

Investeringsredovisning, mnkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse
Skattefinansierade projekt:			
Ombyggnad Fågelvikskolan	63,7	73,7	10,0
Ransbergs skola	35,5	44,6	9,1
Fågelvikskolan inventarier	10,4	11,4	1,1
Fastighetstekniska investeringar	6,0	6,0	0
Gång- och cykelväg Strandstaden-Ransberg	3,8	3,5	-0,4
Asfaltering	3,7	4,4	0,6
Markköp Karlsborgsbanan	1,9	2,2	0,3
Pumptrack	1,3	0,7	-0,6
Anpassning Fågelvikskolan/åtgärder fasad	0,8	9,4	8,6
Gång- och cykelväg Ransbergs skola-Prästbolet	0,7	0,6	-0,1
Utsmyckning cirkulationsplats	0,6	0,5	-0,1
Inventarier, socialförvaltningen	0,5	0,4	-0,1
Övriga investeringar, (investeringar lägre än 0,5 mnkr)	1,9	6,3	4,4
Summa - skattefinansierade projekt	130,8	163,6	32,8
Exploateringsprojekt helt/delvis intäktsfinansierade:			
Sekretären	0,7	1,6	0,9
Prästbolet	0,5	0,4	-0,1
Baggebolet etapp 2	0	0,5	0,5
Häggetorp, toppbeläggning	0,0	0,8	0,8
Summa - exploateringsprojekt	1,2	3,3	2,1
Avgiftsfinansierade projekt:			
Reningsverk	15,2	12,2	-3,0
Brittgården fjärrvärme	3,8	2,0	-1,8
Hönsa – vatten och avlopp	1,0	0,5	-0,5
Nyanslutningar fjärrvärme	0,8	0	-0,8
Mätarbrunnar vatten	0,5	0,6	0,1
Reilining avlopp	0,2	0,5	0,3
Galvledningar Fagersanna del 1	0,2	1,0	0,8
Kårtorp/Gravafors VA	0,1	0,3	0,2
Övriga investeringar	0	1,7	1,7
Brittgården fjärrvärme anslutningsavgifter (intäkt)	-0,9	-0,9	0
Prästbolet anslutningsavgifter (intäkt)	-0,5	-1,2	-0,7
Övriga anslutningsavgifter(intäkt)	-0,5	-2,2	-1,7
Summa - avgiftsfinansierade projekt	20,0	14,6	-5,4
Summa investeringar	152,0	181,5	29,5

Den ursprungliga investeringsbudgeten för 2023 uppgick till 158,7 mnkr. Till detta överfördes 10,3 mnkr av outnyttjade medel från 2022 års budget. Kommunfullmäktige har under året beslutat om tilläggsanslag på totalt 12,5 mnkr till fyra projekt: ökade kostnader för pumptrack (0,7 mnkr), köp av Karlsborgsbanan (2,2 mnkr), fjärrvärmeledningar på Brittgården (1,2 mnkr), anpassningar och fasadrenovering Fågelvikskolan (9,4 mnkr) samt VA-ledningar i Kårtorp/Gravafors (0,3 mnkr) som finansieras av anslutningsavgifter på 1,2 mnkr.

Årets investeringsbudget uppgick till 181,5 mnkr. 167 mnkr avsåg skattefinansierad verksamhet och 14,6 mnkr avsåg avgiftsfinansierad verksamhet.

Investeringsbudgeten för det planerade underhållet på kommunens fastigheter uppgick till 6,0 mnkr. Kommunen har bland annat bytt ventilationsaggregat (0,6 mnkr), bytt ventilation i delar av Kompetenscentrum (0,5 mnkr) och Häggetorpsskolan (0,3 mnkr). Kommunen har även installerat

Flerårsprojekt	Utfall				Prognos/Plan			Totalt för projektet	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Utfall/prognos	Budget	Avvikelse
Ransbergs skola	-	0,4	5,0	33,1	35,5	11,3	85,3	85,3	0
Ombyggnad Fågelvikskolan	-	-	0,1	74,8	74,2	11,0	160,0	160,0	0
Reningsverk	1,2	6,4	16,0	18,2	15,2	-	57,0	54,0	-3

Utfall 2019–2023 samt prognos 2024.

Fågelvikskolan

Under 2023 färdigställdes ombyggnationen av Fågelvikskolan. NO-salarna på plan två togs i drift i januari och övriga lokaler för skolverksamheten, introduktionsprogrammet, kulturskolan samt fritidsgården kunde tas i bruk i samband med höstterminsstarten i augusti, då skolan invigdes. Biblioteket har fått nya utställningslokaler på plan 1 och ett integrerat skolbibliotek på plan 2.

Under hösten har de sista fönsterbytena samt ommålning av lokalerna, som tidigare inhytte flera av Fågelviksgymnasiets yrkesförberedande utbildningar.

Total projektbudget: 160 mnkr

Ransbergs skola

Efter närmare 2 års byggtid stod kommunens nya F-6-skola i Ransberg färdigbyggd, möblerad och redo att ta emot elever till vårterminen 2024. Skolan har plats för 175 elever och innehåller lärmiljöer som möter olika elevers behov, en mysig skolrestaurang, en mellanstor idrottshall, en stor gradängtrappa för samlingar och möten – och en unik skolgård som växer in i den närliggande skogen.

Projektet har drivits som en fastprisentreprenad och har präglats av ett gott samarbete med både byggentreprenören, arkitekterna, underentreprenörerna och skolverksamheten.

Total projektbudget: 85,3 mnkr

Reningsverket

Ombyggnationen av reningsverket är nu färdig. Den omfattar bland annat en tillbyggnad med ny rengallerrening samt sandfång. Den nya utrustningen ersätter gammal, sliten utrustning och säkrar att mottagningen av avloppsvatten sker på ett bättre sätt. Den andra tillbyggnaden inrymmer ett nytt reningssteg med skivfilter, som ska fånga upp partiklar så de inte följer med vattenflödet ut från reningsverket.

Total projektbudget: 49 mnkr

nya belysningsarmaturer på Håggetorpsskolan (0,5 mnkr). En ny återvinningsstation har byggts vid sportparken (0,3 mnkr).

Under 2023 byggde Tibro kommun en ny överföringsledning för vatten och avlopp till Hönsa. Det innebär att kommunen pumpar avloppet från Hönsa till Tibro samtidigt som investeringen även möjliggör leverans av dricksvatten från Tibros ledningsnät. Totalt omfattar projektet 5100 meter ledningsschakt med två pumpstationer för avloppspumpning.

En ny gång- och cykelväg har anlagts mellan Strandstaden och Ransbergs skola. Den blir cirka fyra kilometer lång och tre meter bred med LED-belysning i sjönära natur. Projektet finansieras till cirka 50 % av statligt bidrag.

En 1 300 meter lång avloppsledning har lagts ner söderut från Kyrkefalla kyrka till Ruders Egendom. Det har dels gjorts för att kunna erbjuda 12 fastigheter utmed sträckan att ansluta sig till det kommunala avloppsnätet, dels för att kunna möta

önskemålet från en nybildad samfällighet med cirka 45 fastigheter i Kårtorp Gravafors att ansluta sig till kommunens vatten- och avloppsledningsnät. Kommunen har i detta projekt tagit på sig delar av ledningskostnaderna samt byggt en pumpstation. Ledningsarbetet är färdigställt, men det kvarstår arbete med en tryckstegringsstation vid Ruders.

En ny pumptrackbana i anslutning till actionparken på Sportparksområdet har färdigställts under året. Där kan barn, unga och vuxna med barnasinet i behåll åka med cykel eller skateboard på en asfalterad cykelbana med uppbyggda kurvor.

500 meter ledningar har lagts i Brittårdens bostadsområde för att ersätta befintligt kulvertnät samt få direktleverans till respektive fastighetsdel i området. Det har varit ett utmanande arbete på grund av de begränsade infartsmöjligheterna till området. Allt material har fått köras bort och nytt material har levererats när återfyllnad gjorts.

Strategiska mål 2021-2023

Vart fjärde år antar kommunfullmäktige strategiska mål som är styrande för kommunens arbete. Utifrån de strategiska målen fastställer nämnder och styrelser årligen verksamhetsplaner. I verksamhetsplanerna, som finns med som bilaga till budgeten, presenteras de prioriterade utvecklingsområden och uppdrag som respektive nämnd och styrelse ska arbeta med i syfte att uppnå målen.

Utifrån visionen, omvärldsanalys och nulägesanalys av Tibro kommuns verksamheter har tre strategiska mål identifierats. Målen tar fasta på de områden där Tibro kommun har utmaningar för att kunna nå visionen.

Målen har en målformulering, en beskrivande text som sätter målformuleringen i sitt sammanhang samt målpunkter för att ytterligare förstärka de bärande delarna i målet. Till respektive mål har indikatorer för uppföljning knutits. Indikatorerna är

fastställda av kommunfullmäktige och pekar på områden där Tibro kommun har utmaningar. Under målperioden har några av nyckeltalen bytts ut eller utgått antingen för att de ursprungliga inte mäts eller publiceras längre, eller utifrån beslut i kommunfullmäktige. Trendpilarna visar trenden i relation till ingångsvärdet baserat på det senast kända värdet.

På nämnds- och förvaltningsnivå sker uppföljning med hjälp av kompletterande indikatorer.

Mål 1: Alla är självförsörjande och har en meningsfull vardag

Vi ska medverka till att ge barn och unga goda framtidsförutsättningar. Vi ska stärka samverkan med näringsliv, civilsamhälle och skola/utbildning. Vi ska verka för ett gott näringslivsklimat, stimulera hållbart entreprenörskap och underlätta företagsetableringar för fler arbetstillfällen. Genom att främja föreningsliv och möten mellan människor ser vi att vi kan bidra till en meningsfull tillvaro och minska utanförskapet.

- Ge barn och unga goda framtidsförutsättningar
- Stärka samverkan med näringsliv, civilsamhälle och skola/utbildning
- Verka för ett gott näringslivsklimat, underlätta företagsetableringar och stimulera hållbart entreprenörskap
- Främja föreningsliv och meningsfull tillvaro för kommunens invånare

Indikatorer för måluppföljning	Ingångsvärde	Utfall 2019/2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Målvärde 2023
Vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	1,3 (2019)	1,4 (2020)	1,5	1,4	**		1,1
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, (%)	10,4 (2018)	9,4 (2019)	9,0	**	***		10,0
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	35 (2019)	57 (2020)	38	50	**		75
Långtidsarbetslöshet 25-64 år, årsmedelvärde, andel (%) av registerbaserad arbetskraft*	6,7 (2019)	7,3 (2020)	6,7	5,5	4,1		5,0
Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, (%)	80,5 (2019)	76,6 (2020)	73,3	59	65		85
Gymnasieelever med examen inom 4 år, (%)	67,2 (2019)	71,9 (2020)	72,1	72	79		75
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, (%)	71 (2018)	70 (2020)	70	70	-		74
Svenskt näringslivs ranking, placering	173 (2020)	173 (2020)	164	129	180		100

* Från och med 2021 redovisas endast årsmedelvärde. Tidigare användes mars månads värde. Från 2021 bytt nyckeltal till årsmedelvärdet. Tidsserien bakåt avser också årsmedelvärde. ** Utfall ännu ej publicerat *** Utgår då nyckeltalet ej längre publiceras

Beskrivning av måluppfyllelse

För att visa hur graden av måluppfyllelse utvecklas över tid används ovanstående färggraderade linje och linjemarkeringar i olika färger. Det grå strecket visar prognosen för måluppfyllelsen i augusti (delår) och måluppfyllelsen för helåret indikeras med det svarta strecket.

Beskrivning av färgskala samlad bedömning

Målet är uppnått	Grönt
Målet är delvis uppnått och vi har tagit betydande steg i rätt riktning	Gult/gulgrönt
Målet är delvis uppnått men vi har inte tagit betydande steg i rätt riktning	Orange/rödorange
Målet är inte uppnått	Rött

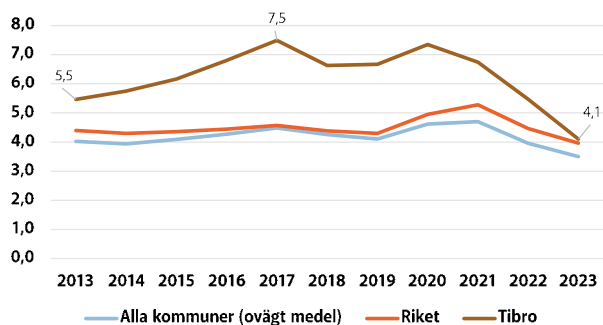
Uppföljning

För att nå målet med att alla är självförsörjande och har en meningsfull vardag behövs ökad kunskap och förståelse för hur utmaningarna ser ut. Likaså behövs ett långsiktigt arbete över de organisatoriska gränserna. Insatser behövs på såväl individnivå som på strategisk nivå.

Öka möjligheten till god hälsa och egen försörjning

Vid ingången till målperioden 2021–2023 låg långtidsarbetslösheten på 6,7 % (2019) och andelen vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd var 1,3 % (2019). För att nå målet med att alla är självförsörjande och har en meningsfull vardag har stort fokus och prioritet legat på insatser för att minska arbetslösheten, särskilt långtidsarbetslösheten, samt minska behovet av ekonomiskt bistånd. Såväl arbetslösheten som behovet av ekonomiskt bistånd påverkas av flera faktorer, däribland konjunkturen, där kommunen i sig har begränsad möjlighet att påverka utvecklingen. Långtidsarbetslösheten har under målperioden sjunkit från 6,7 % 2019 till 4,1 % 2023. Därmed har även målsättningen med att minska långtidsarbetslösheten till 5,0 % uppnåtts.

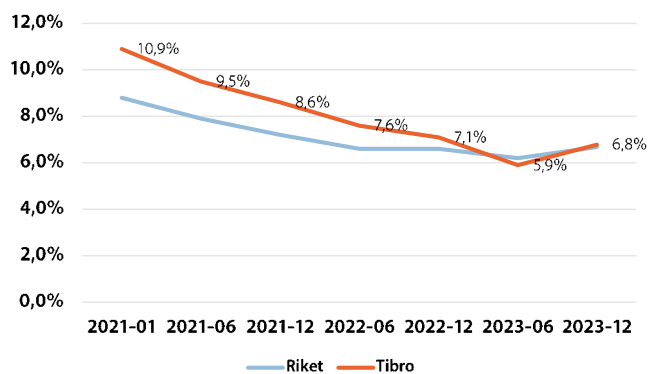
Långtidsarbetslöshet 25–64 år, årsmedelvärde andel (%) av registerbaserad arbetskraft

Även den totala arbetslösheten i Tibro har under perioden stadigt minskat och nådde den lägsta nivån på 5,9 % i juni 2023. Därefter har arbetslösheten vänt upp något såväl i riket som i Tibro till 6,8 % i december 2023. Långtidsarbetslösheten utgör dock fortfarande en stor andel av den totala arbetslösheten. Även om arbetslösheten har sjunkit i Tibro, så är den fortsatt hög i jämförelse med övriga kommuner i Skaraborg men i nivå med riket.

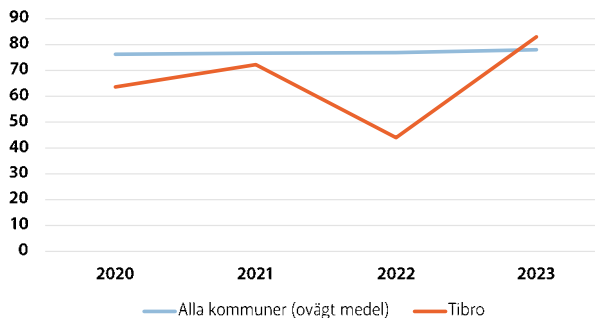
Satsningen på att fler ska komma i egenförsörjning har börjat ge synliga effekter. Samverkansprojektet "Fler i egenförsörjning" som startades för att möta utmaningarna med långtidsarbetslöshet och långvarigt ekonomiskt bistånd avslutades 2022. Projektet bidrog till nya gemensamma processer, som nu har implementerats i ordinarie arbete. Arbetet med stärkt samverkan mellan kommunens arbetsmarknadsenhet (AME) och individ- och familjeomsorgen (IFO) har under året fortsatt genom att de individuella processerna stärkts ytterligare. Alla som uppber ekonomiskt

Inskrivna arbetslösa totalt Tibro, (%)

bistånd slussas vidare till AME. Detta har gett resultat i årets brukarundersökning inom IFO, där andelen som upplever en förbättrad situation sedan de fick kontakt med socialtjänsten har ökat markant sedan 2022 och haft en ökande trend sedan 2020. Det bör noteras att svarsfrekvensen i brukarundersökningen generellt är låg. För Tibros del har andelen ökat från 9 % 2022 till 22 % för 2023. Snittet för riket är en svarsfrekvens på 51 %. Trenden med ökad svarsfrekvens och ökad andel som upplever en förbättrad situation ger ändå en bild över utvecklingen.

Brukarbedömning ekonomiskt bistånd IFO – förbättrad situation, (%)

De gemensamma processerna mellan socialförvaltningen och arbetsmarknadsenheten har bidragit till att fler anvisningar görs till arbetsmarknadsenheten för att stöttning mot arbete eller utbildning ska kunna erbjudas. Andelen som anvisas har tidigare legat lägre än snittet för alla kommuner men är från 2022 uppe på motsvarande nivå.

För att möta individernas behov av stöd krävs många gånger parallella insatser och insatser över tid. Bakomliggande orsaker kan handla om olika kombinationer av psykisk ohälsa, missbruk, låg utbildningsnivå och svårigheter med det svenska språket. Effekterna syns genom individuella stegförflyttningar, stärkta samverkansstrukturer mellan kompetenscenter och socialförvaltningen, förstärkt samverkan mellan kommunen, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, samt genom upparbetade metoder och insatser. Insatserna har bidragit till att personer närmare sig arbetsmarknaden och kommit ut i arbete eller börjat studera.

Har du ett barn eller en tonåring som har det tufft?

Tibro kommuns SAMBU-team är en ny enkel väg in till alla de resurser som finns för barn och unga i Tibro. SAMBU-teamets uppdrag är att underlätta vardagen för barn och unga, som bedöms behöva olika typer av stöd för att kunna utvecklas och må bra.

Du som vårdnadshavare behöver ge ditt samtycke till att ditt barns behov bedöms av SAMBU-teamet. Att du ger ditt samtycke innebär **inte** att du och ditt barn behöver ta emot det stöd som erbjuds. Det är ett erbjudande om stöd, inte en tvångsåtgärd.

Du når SAMBU-teamet via Tibro kommuns växel, 0504-180 00.
Läs mer på tibro.se/SAMBU

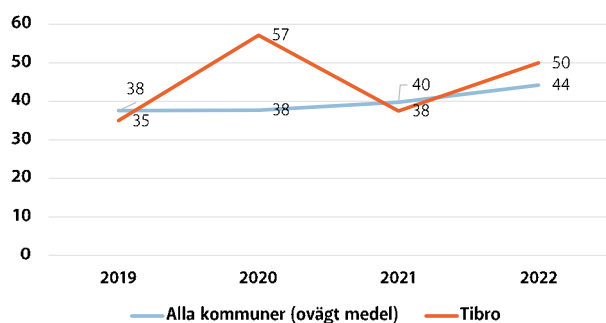

TIBRO
Tibro kommun
Telefon 0504-180 00

Under 2023 genomfördes flera insatser och projekt för att öka andelen personer i självförsörjning. Ett av dessa var Grön Arena, där mäniskor som behövde hitta en ny väg framåt i livet fick arbeta med praktiska sysslor på Mofalla gård. Inom ramen för Tibro kommuns målmedvetna satsning på suicidpreventivt arbete arrangerades en utbildning i samtalsmetodik med psykiatriöverläkaren Ullakarinn Nyberg den 27 mars. Under hösten formerades ett SAMBU-team i Tibro som tillsammans ska bedöma och ge stöd till barn och ungdomar med psykisk ohälsa. Foto: Jacob Mako och Christina Froh

Den lokala statistiken för avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet visar att under 2023 har en tredjedel av dem som avslutat sina insatser inom arbetsmarknadsverksamheten gått vidare till arbete eller studier. Det är ungefär i nivå med 2021 års resultat. Beroende på såväl individernas behov som konjunkturen så kan förutsättningar för att gå vidare i arbete eller studier påverkas.

Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, (%)

Några exempel på pågående satsningar och projekt för att öka andelen i självförsörjning är "Stega vidare", Grön Arena och "Studio Ludum". Stega vidare startade som ett ESF-projekt, d v s ett projekt finansierat av Europeiska Socialfonden, med målsättningen att möta den stora kompetensbristen inom förskola, skola, vård och omsorg genom att utbilda anställd personal till barnskötare, elevassistenter och vårdbiträden. Inom barn- och utbildningsförvaltningen utbildas åtta barnskötare. Som en variant på Stega vidare har socialförvaltningen anställt fyra servicepersonal. Projektet genomfördes först i samverkan med Skövde kommun. När Skövde valde att gå ur projektet våren 2023 valde Tibro kommun att arbeta vidare i samma form som i projektet. Det gjorde kommunen för att möjliggöra arbete för personer som står långt från arbetsmarknaden och samtidigt möta behovet av kompetensförsörjning i verksamheterna. Två personer har nu fått längre vikariat inom äldreomsorgen.

Grön Arena genomförs i samverkan med Samordningsförbundet Skaraborg och pågår till och med augusti 2024. Tibro har tillgång till sex platser inom Grön Arena.

Projekt "Studio Ludum" startade 2022 och har pågått året ut. Målgruppen var dels personer som varit "hemmasittare" i grundskolan och därför saknar gymnasiebehörighet, dels personer som hoppat av gymnasiet. "Studio Ludum" bygger på att använda spel- och spelkultur som motivationskraft för

att hjälpa spelintresserade ungdomar som varken arbetar eller studerar. Syftet är att deltagarna ska bli mer självständiga och hitta sin plats i samhället. Individuella stegförflyttningar mot arbete och studier har skett bland deltagarna.

De olika insatsernas effekt på det långvariga ekonomiska biståndet har däremot hittills inte märkts tydligt och det är även längre eftersläpning i statistiken. Den ökning som skedde mellan 2019–2021 bröts 2022, som är det senaste utfallet. Det långvariga biståndet har minskat i större utsträckning i liknande kommuner mellan 2021 och 2022 än i Tibro. Under 2023 har Tibro kommun haft ett relativt högt inflöde av nyansökningar om ekonomiskt bistånd bland annat på grund av den vikande konjunkturen samt inflyttning till Tibro.

Psykisk hälsa och suicidprevention

Arbetet kring psykisk hälsa och suicidprevention har fortsatt under 2023. I slutet av mars genomfördes en utbildning i samtalsmetodik med målsättningen att ge anställda som kommer i kontakt med människor som mår psykiskt dåligt i sina arbeten konkreta tips på hur man kan lägga upp svåra samtal på ett konstruktivt sätt. Medarbete från samtliga förvaltningar deltog i utbildningen. Planering för flera utbildningar för chefer har påbörjats. I syfte att vidmakthålla kunskapsnivån erbjöds både nyanställda och redan anställda kommunens inspelade utbildning "Våga mötas i det som är svårt". Under hösten genomfördes också tre utbildningstillfällen i suicidprevention för alla politiker och kommunchefer i Skaraborg i samverkan med Skaraborgs kommunalförbund.

Kommunens suicidpreventiva arbetsgrupp har under året arbetat med olika aktiviteter för att stärka det suicidpreventiva arbetet inom varje förvaltning. Projekt "vänkapsbank" drogs igång i samverkan med Tibro Hantverksakademi i syfte att skapa flera mötesplatser och öppna upp för goda samtal och värna om den psykiska hälsan.

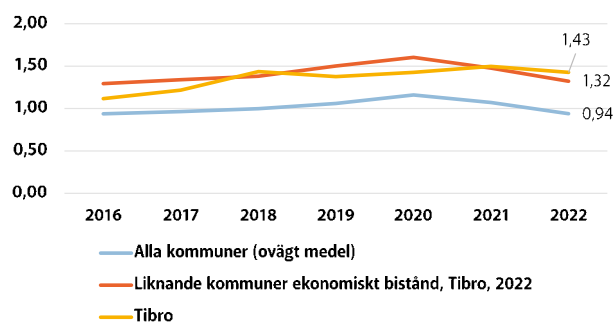
Ungdomar i årskurs 8 på Fågelvikskolan har under året fått utbildning i YAM, Youth Aware of Mental health. Målet med utbildningen är att ge ungdomarna ökad kunskap om hur man pratar om känslor och psykisk hälsa på ett sätt som främjar deras problemlösningsförmåga och emotionella utveckling.

Våld i nära relation, VINR, är ett nytt projekt inom psykisk hälsa och suicidprevention som under hösten startades med bland annat en öppen föreläsning för medarbetare och medborgare. Satsningen är ett led i socialtjänstens uppbyggnad och utveckling av en VINR-grupp som ska upprätta en kunskapsbank kring bemötandet av både våldsutsatta, våldsutövare och bevittnande av våld.

Samverkan inom ramen för trepartssamverkan för vuxna med psykisk ohälsa och missbruk/beroende med behov av samordnade insatser från hälso- och sjukvården och socialtjänsten har startat på nytt under året. Samverkan sker på ledningsnivå och handläggarnivå för att tillvarata de förutsättningar och utmaningar som finns inom kommunen. Samverkan bygger på individens delaktighet och självbestämmande.

Arbetet med God och nära vård har fortsatt under 2023 med utbildning i personcentrerad vård för samtliga personal. All personal inom socialförvaltningen är indelade i grupper, där varje grupp har en gruppleddare som leder gruppen vid utbildningstillfällena. God och nära vård innebär ett teambaserat arbetssätt, där flera professioner möts kring varje individ för att bidra till sömlös vård mellan olika instanser och en kvalitetshöjning för individen. Socialförvaltningen har också tagit fram en rutin för intern samverkan och intern SIP, Samordnad individuell plan, för att ännu bättre kunna möta personer som har hjälp och stöd från olika delar av socialförvaltningen.

Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen

Det självskattade hälsotillståndet bland kommunens invånare har legat kvar på samma nivåer sedan 2020, det vill säga att 70 % av invånarna bedömer sig ha en bra självskattad hälsa. Målsättningen att 74 % ska skatta sin hälsa som bra senast 2023 har därmed inte uppnåtts. Jämfört med Västra Götalandsregionen och riket skattar invånarna i Tibro sitt hälsotillstånd lägre. Däremot skattar Tibroborna sitt psykiska välbefinnande bättre.

Ge barn och unga goda framtidsförutsättningar

Det är viktigt att arbeta förebyggande och främjande i samverkan för att kunna bidra till att barn och unga får goda framtidsförutsättningar. En del i detta är tidiga insatser och stöd kring psykisk hälsa.

Partssamverkan är en samverkansstruktur mellan primärvården, regionhälsan, förskolor och skolor, elevhälsan, socialtjänsten och folkhälsoenheten kring barn och unga med behov av samordnade insatser. Partssamverkan i Tibro har fått en nystart och stärkts under året. Tibro var i stort sett sist ut i Skaraborg med att få till stånd en strukturerad partssamverkan och har under året gjort stora förflyttningar inom området. Utbildning om SIP, samordnad individuell plan, har hållits.

Innan sommaren fastställdes att arbetet utifrån arbetsmodellen SAMBU, Samverkan kring barn och unga mellan 0-20 år, ska fortsätta. SAMBU handlar om verksamhetsnära samverkan för tidig upptäckt och samordnat stöd för barn och unga med psykisk ohälsa. Teammedlemmar har utsetts från skolan, socialtjänsten, kultur- och fritidsförvaltningen och primärvård och under hösten har arbetsmodellen implementerats. Arbetsmodellen har fallit väl ut enligt den uppföljning som gjordes i slutet av året. Berörda parter upplever att SAMBU-teamet bidrar till bättre verksamhet.

Genom samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen har en ansökan om bidrag för skolsociala team lämnats in och beviljats. Teamet är rekryterat och består av en medarbetare från socialtjänsten och en från skolan som aktivt ska arbeta med ökad skolnärvaro. Syftet med ett skolsocialt team är att få fler unga att lyckas nå gymnasiebehörighet genom ökad skolnärvaro. Det skolsociala teamet börjar den 1 februari 2024.

Utbildningskonceptet "Fullföljda studier genom trygghet och studiero" handlar om att behålla och öka kvaliteten inom förskolan och grundskolan genom att bland annat anlägga en hela skolan-ansats, skapa systematik för optimala lärmiljöer, verka för ett gott skolklimat, utbilda personal och göra elever delaktiga. Inom förskolan har årets insatser dels inneburit handledning för olika arbetslag utifrån en gemensam kunskapsbas, dels föreläsningar och handledning av förskolans specialpedagog för att i ännu högre grad skapa en förskola som fungerar för alla barn. Samarbetet med Skaraborgs kommunalförbund avslutades i december 2023. Under hösten arbetade förskolan med hur de kvarhållande

Under sommaren fick en grupp Tibroungdomar möjlighet att starta och driva egna företag via UngDrive Academy, som drivs av ett nätverk av framstående unga företagare. I månadsckiftet september-oktober kvalificerade sig tre av de driftiga ungdomarna, Elsa Boman, Isabelle Kjellberg och Filip Bokedal, till att delta i UngDrive Masters i Gnosjö, ett evenemang som fungerar som ett SM för sommarföretagare. Elsa och Isabelle medverkade under hösten i en film, där de fick berätta om sina upplevelser och erfarenheter. Foto: Peter Legendi

maren. Tre av ungdomarna blev antagna till UngDrive Masters, ett event med en entreprenöriell tävling som fungerar som ett SM för sommarföretagare, där deltagarna fick lösa företagsrelaterade uppdrag i grupp.

strukturerna ska se ut för att fortsatt ha fokus på frågor som rör trygghet och lekro. Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar med ett uppdrag från nämnden för att stärka det systematiska arbetet med trygghet och studiero på grundskolan.

Tibro kommun har gått med i ESF-projektet Val för livet, som handlar om att öka möjligheten till ett inkluderande och hållbart arbetsliv för alla. Satsningen ska bidra till att öka motivationen och framtidstron hos unga tjejer och killar genom att synliggöra dagens och morgondagens arbetsmarknad för högstadiel elever, så att fler unga kan göra medvetna gymnasie- och yrkesval. De insatser som genomförts hittills är inledande förankring och beslut om deltagande. Deltagandet i Val för livet är en del i samverkan mellan skola och arbetsliv och samverkan har stärkts mellan Tillväxt Tibro inom kommunstyrelseförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen. Inledande kontakter har tagits med organisationen Ung Företagsamhet.

I arbetet med att ge barn och unga goda framtidsförutsättningar är fullföljda studier en viktig del, då det bland annat har blivit svårare att få arbete utan gymnasieexamen. Fler insatser med syftet att öka andelen elever som fullföljer såväl grundskolan som gymnasiet pågår. Andelen som når målen i årskurs 9 har minskat under målperioden, men en ökning har skett från 2022 till 2023 och ligger idag på 65 %, det vill säga 20 procentenheter från målvärdet 2023, på 85 %. Andelen gymnasieelever som tagit examen inom 4 år har däremot haft en positiv utveckling under perioden. 2023 uppgick andelen till 73 %, vilket innebär fyra procentenheter över målvärdet för 2023.

Antalet ungdomar i åldrarna 16–19 år inom kommunens aktivitetsansvar, KAA, har under åren ökat. I december 2023 var det 61 ungdomar inom KAA, 29 män och 32 kvinnor. En skillnad mellan män och kvinnor är att män i större utsträckning söker jobb och blir kvar i KAA och kvinnor i större utsträckning återvänder till studier. De vanligaste orsakerna till att omfattas av KAA är avsaknad av behörighet till gymnasiet, att man avstått från att söka till gymnasiet eller hoppat av från Introduktionsprogrammen (IM). De berörda individerna har ofta dåliga erfarenheter av skolan kombinerat med omfattande frånvaro, vilket försvårar möjligheterna att skaffa sig den kunskap och de betyg som krävs för senare kunna utbilda sig och öka sin anställningsbarhet. För att kunna ge målgruppen så goda förutsättningar som möjligt är det av vikt att extern samverkan utvecklas på samma sätt som samverkan mellan förvaltningar har utvecklats det senaste året.

Ungdomar i årskurs 9 och år 1 och 2 på gymnasiet erbjöds under året möjligheten att vara med i satsningen UngDrive Skaraborg, som både ger ungdomar entreprenörskapserfarenhet och bidrar till att stärka samverkan mellan skola och näringsliv. I samarbete med UngDrive Skaraborg fick en handfull ungdomar från Tibro prova på hur det är att starta och driva ett företag under som-

Samverkan näringsliv och skola

Utöver vad som tidigare nämnts kring Val för livet och samverkan näringsliv och skola så har Tibro kompetenscenter dels inlett ett arbete med Folkuniversitet som ska möjliggöra ett ännu tätare samarbete, dels avtalat med Olinsgymnasiet att samarbeta om industriutbildning på gymnasienivå. Fem gymnasieelever går det industritekniska programmet.

Näringslivsklimatet

Tibro kommun ska verka för ett gott näringslivsklimat, underlätta företagsetableringar och stimulera ett hållbart entreprenörskap. Tibros geografiska läge mellan större tillväxtorter och i närheten av expansiva platser ger unika möjligheter att erbjuda lösningar för både verksamheter och bostadsetableringar.

Placeringen i Svenskt Näringslivs ranking har sedan 2019, då placeringen var 188, haft en positiv utveckling och 2022 landade Tibro på plats 129. I rankingen för 2023 hade Tibro återigen tappat i placering till plats 180, vilket är det lägsta placeringen sedan 2019. Rankingens byggar på en sammanvägning av flertalet parametrar. Under våren 2023 presenterades det samlade omdömet utifrån de senaste enkätsvaren. Det samlade omdömet för synen på företagsklimat har 2023 (3,48) gått tillbaka till samma nivå som 2021 (3,48) efter att ha haft en något högre bedömning 2022 (3,62).

Den allmänna bilden som ges är att politikernas, kommunala tjänstepersoners och allmänhetens syn på företagande upplevs sämre, liksom upplevelsen av handläggningstider, rådgivning och förståelsen för företagarens vardag och verksamhet. Formerna för samverkan och dialog med näringslivet arbetas det vidare med för att ständigt utveckla, förbättra och anpassa utifrån behov och ändrade förutsättningar.

För att nå ett upplevt bättre näringslivsklimat behöver kommunen – över alla förvaltningar och tillsammans med företagen – arbeta målmedvetet, engagerat och syftesdrivet. Upplevelsen av företagsklimatet i Tibro ska bli bättre än vad undersökningarna visar och för det krävs mera av kommunintern samordning och samsyn, både inåt och i de kommunalförbund som Tibro kommun är en del av.

Främja föreningsliv och meningsfull tillvaro för kommunens invånare

Tillgängligheten till biblioteket utökades 2022 genom att införa lördagsöppet. Under 2023 har biblioteket vissa lördagar dessutom anordnat arrangemang med fokus på barn och barnfamiljer. Att införa nya öppettider och göra dem allmänt kända tar tid, men positiva effekter ses i form av ett ökat besöksantal och en större fysisk utlåning av böcker. Besöksantalet har ökat med cirka 20 %, något som framför allt beror på de utökade öppettiderna. Ytterligare en positiv effekt av att de förändrade öppettiderna är att fler

RANKING (KÄLLA: SVENSKT NÄRINGSLIV) Rankingutveckling 2014-2023

Rankingutveckling

Efter att ha utvecklats positivt under några år tappade Tibro 2023 31 placeringar i Svenskt Näringslivs ranking. För att nå ett bättre företagsklimat behöver kommunen arbeta målmedvetet tillsammans med företagen för att se hur servicen till företagare och formerna för samverkan med näringslivet utvecklas.

långtagare gärna stannar längre på på biblioteket när det är öppet på lördagar. Under året har även en utredning om att erbjuda tjänsten Meröppet på biblioteket påbörjats. Meröppet innebär att långtagare kan välja att bli meröppet-användare, som kan besöka biblioteket och nyttja tjänster även när det inte är bemannat.

En ny pumptrackanläggning, en cykelbana som ska locka barn, unga och vuxna till mer rörelse, invigdes på Sportparksområdet den 10 juli. Anläggningen har varit välbesökt av barn och ungdomar i olika åldersgrupper. Anläggningen når bland annat en grupp barn och unga som inte deltar i föreningsliv eller annan styrd verksamhet, vilket utgör en bra möjlighet till spontanidrottsaktivitet.

Under året har kultur- och fritidsnämnden infört och genomfört en dialogträff för samtliga föreningar i Tibro kommun. Syftet med dessa tillfällen, som planeras att genomföras två gånger per år, är att främja samverkan mellan Tibro kommun och föreningarna i Tibro samt att ge föreningarna möjlighet att ta del av det arbete som sker i verksamheten.

Samlad bedömning

Bedömningen är att målet har nåtts till viss del. Vissa betydande steg har tagits i rätt riktning men effekterna syns inte i tillräcklig utsträckning för att målet ska ha nåtts. Bedömningen bygger på en sammanvägning av nyckeltalens utveckling och pågående processarbeten.

Målens inbyggda komplexitet innebär att de behöver angripas från flera håll samtidigt och tillsammans med flera aktörer. Kommunens alla nämnder och bolag behöver samverka och bidra utifrån sina områden och perspektiv och dela andras perspektiv för att öka förståelsen för den egna rollen.

Den samlade bedömningen är att viktiga utvecklingssteg har tagits gällande samverkan, metoder och processer. Bedömningen utifrån den prognos som gjordes vid delårsbokslutet är att samverkansprocesserna har stärkts i större utsträckning än vad pro-

gnosen visade och att tydligare resultat från samverkan ses på organisatorisk nivå. Såväl långtidsarbetslösheten, invånare i ekonomiskt utsatta hushåll som andelen som börjat arbeta eller studera vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet har förbättrats. Däremot syns ännu inte någon effekt på det långvariga behovet av ekonomiskt bistånd. Andelen elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har under målperioden haft en negativ utveckling.

Flertalet av nyckeltalen är trögrörliga och det tar tid innan tidiga insatser får genomslag, medan andra är mer konjunkturkänsliga och också påverkas i större utsträckning även av faktorer som ligger utanför den kommunala organisationens påverkan.

Tibro har tappat 51 placeringar i Svenskt Näringslivs ranking från plats 129 (2022) till plats 180 (2023), vilket också avspeglas i det sammanfattande omdömet.

Överväganden inför framtiden

Utmaningarna är komplexa och det tar tid innan förändringar blir synliga. Gränsöverskridande samverkan och samarbete internt och externt behövs för att skapa förutsättningar och möta utmaningarna från olika håll och för att stärka den sociala hållbarheten. Olika former av tidiga insatser inom såväl förskola och skola som andra verksamhetsområden är av stor vikt. Kommunen behöver fortsatt arbeta med utbud och tillgång till utbildningsmöjligheter för att möta behoven på arbetsmarknaden och på ett effektivt sätt möta utmaningarna med att få fler i sysselsättning och studier.

Arbetet med breddad rekrytering och insatser som bidrar till att kompetensförsörja offentlig och privat sektor är också en viktig del i arbetet med att få fler i sysselsättning, liksom en systematisk samverkan mellan skola och arbetsliv. En annan viktig aspekt för social hållbarhet är främjandet av psykisk och fysisk hälsa genom insatser som bidrar till bättre hälsa och en meningsfull vardag med ett stort mått av delaktighet.

Mål 2: Tibro är en livskraftig boendekommun

Tibro kommun arbetar för att stödja en konkurrenskraftig handel och en positiv utveckling för näringslivet i Tibro. Den upplevda tryggheten ska öka, kvaliteten i förskolan och grundskolan ska vara hög och vi ska främja nya sätt för människor att mötas – det ska vara gott att leva hela livet i Tibro. Genom att skapa attraktiva och klimatsmarta boendemiljöer med ett varierat bostadsutbud ska vi främja Tibro som boendekommun. Vi ska också ge tillgång till en meningsfull fritid och naturnära rekreation. Centrala Tibro ska utvecklas till ett levande och grönt centrum där vi tillgängliggör platser och lokaler för såväl invånare som besökare. Vi ska nyttja närheten till en större arbetsmarknad och utbildning och möjliggöra hållbart resande, både inom och utanför kommunen.

- Öka den upplevda tryggheten och främja nya sätt för människor att mötas
- Hög kvalitet i förskolan och grundskolan
- Skapa attraktiva och klimatsmarta boendemiljöer med ett varierat bostadsutbud
- Ge tillgång till en meningsfull fritid och naturnära rekreation
- Utveckla ett levande och grönt centrum med fler offentliga mötesplatser
- Möjliggöra hållbart resande – både inom och utanför kommunen
- Nyttja närheten till en större arbetsmarknad och utbildning

Indikatorer för måluppföljning	Ingångsvärde	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Målvärde 2023
Medborgarundersökningen: Kommunen är en bra plats att bo och leva på, (%)*	91,1 (2021)	-	91,1	-	92,2		94
Medborgarundersökningen: Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, (%)*	51,0 (2021)	-	51,0	-	58,5		53
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, (%)	29 (2018)	31	30	29	-		24
Elever i åk 5: Hur ofta är det arbetsro på lektionerna, (%)					***		
Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus under året, antal/1000 invånare	1,9 (2019)	3,4	1,2	2,8	2,3		4,0

* Medborgarundersökningen har en ny form från och med 2021 – tidigare värden är ej jämförbara.

** Utfall ännu ej publicerat *** Ny indikator från 2023, ersätter Elever i åk: Jag har studero på lektionerna. Saknas ännu utfall för indikatorn. Skolinspektionens enkät genomförs vartannat år.

Uppföljning

En något större andel tycker att kommunen är en bra plats att bo och leva på enligt årets upplaga av Statistiska centralbyråns (SCB) medborgarundersökning. (2021:91,1 %, 2023: 92,2 %). Utfallet på 92,2 % för 2023 placerar Tibro något över snittet för riket på 91,8 %. Målsättningen att nå 94 % har inte uppnåtts men en positiv utveckling har skett.

Andelen som kan rekommendera andra att flytta till kommunen har haft en positiv utveckling. I 2021 års medborgarundersökning var det 51 % som kunde rekommendera andra att flytta till kommunen. I 2023 års undersökning har andelen som gör det ökat till 58,5 %. Ökningen har förflyttat Tibro från att höra till de 25 % av kommunerna med lägst resultat till att nu ingå i den mittersta gruppen, dit 50 % av kommunerna hör. Snittet för riket är 62,3 %. Målvärdet på 53 % har nåtts.

Kommunfullmäktige antog i oktober 2021 en ny översiktsplan. Den tar avstamp i bland annat kommunens vision och de strategiska målen. I översiktsplanen betonas vikten av att hantera och planera för flera olika framtider för att vara hållbara och för att ha planberedskap.

Med målet att leda till ett förverkligande av översiktsplanens intentioner pågår ett arbete med att ta fram en centrumutvecklingsplan. Centrumutvecklingsplanen syftar till att ge

kommunens organisation och invånare en tydlig bild av hur de centrala delarna av Tibro ska utvecklas på sikt. Olika perspektiv och synpunkter har inhämtats vid exempelvis Näringslivsfokus, en workshop med tillgänglighetsrådet och ett mobilt dialoglab. Det mobila dialoglabbet handlade om att ta in barn och ungas tankar och idéer kring rörelse och aktiva platser på det gamla järnvägsområdet. Styrgruppen för centrumutvecklingsplanen har godkänt planen, som kommer att behandlas i kommunfullmäktige under det första kvartalet 2024. En betydande faktor för möjliggörande av centrumutvecklingsplanen är förvärvet av marken längs med gamla Karlsborgsbanan. Förvärvet är också strategiskt viktigt för kommunen, bland annat för den framtida möjligheten att knyta samman Tibro med gång- och cykelväg till grannkommunerna Skövde och Karlsborg.

Tibro samverkar med övriga kommuner i Skaraborg genom plattformen "Det goda livet i Skaraborg" för att lyfta fram och stärka Skaraborg och därmed Tibro som bo- och etableringsplats. Webbplatsen Livetiskaraborg.se lanserades den 1 februari 2023. Syftet med webbplatsen är att ge en bredare bild av det erbjudande Skaraborg är i ett vidare perspektiv, utifrån livsmiljöer, företag och branschkluster med mera.

Under målperioden har flyttningsnettot stadigt varit positivt fram till 2023. Den negativa utvecklingen som syntes vid delårsrapporten har fortsatt under året. Den 1 november uppgick

Den 30 mars genomförde projekt- och styrgrupperna för centrumutvecklingsplanen samt representanter för Tibros näringsliv en gemensam workshop på Inredia. Workshopdeltagarna fick arbeta i mindre grupper med att besvara frågorna "Vilken plats är viktigast att utveckla?" och "Vilken funktion behöver stärkas eller tillföras centrum?". Engagemanget bland deltagarna var stort och en rad funderingar kring den framtida utformningen av centrala Tibro lyftes fram i ljuset. Foto: Tobias Olsson

antalet invånare till 11 345 personer, vilket är en minskning med 57 personer jämfört med 1 november 2022. Förändringen beror framför allt på att fler har flyttat från kommunen (633) än till kommunen (586), men ett visst födelseunderskott inverkar också.

Befolkningsutveckling Tibro	2021	2022	2023
Befolkning Tibro	11 275	11 402	11 345
Folkmängd per 1 november			

Öka den upplevda tryggheten och främja nya sätt för människor att mötas

2021 gjordes en översyn av kommunens sociala hållbarhetsarbete med fokus på samrådsgruppen. 2022 beslutade kommunfullmäktige att utveckla samrådsgruppens styr- och ledningsgrupper. Det beslutades även att ett informations- och dialogforum mellan politiker, tjänstepersoner, civilsamhälle och näringsliv skulle inrättas. Parallellt kom den statliga utredningen SOU 2021:49, som handlar om kommuners ansvar i det brottsförebyggande arbetet. Från den 1 juli 2023 stärktes kommunernas ansvar för det arbetet. Den nya lagen innebär bland annat att kommunen ansvarar för att ta fram lokala lägesbilder över brottsligheten. Utifrån en aktuell lägesbild ska en åtgärdsplan tas fram. Under 2023 har struktur och organisering av det brottsförebyggande arbetet tagits fram. Som en del i den nya strukturen inrättas ett informationsforum för Tibros politiker, genom nämndernas presidier. Organisationsbeslutet fattades av kommunens ledningsgrupp. Under hösten genomfördes rekryteringen av en delvis ny funktion, trygghets- och säkerhetssamordnare. Tjänsten tillsätts i januari 2024.

Samverkan mellan skolan, socialtjänsten, kultur och fritid och polisen har under året inlett med fokus på händelser i Tibro och samverkansområden som berör alla parter.

Samordningsförbundet Skaraborg har utsett Träffpunkt Solsidan till årets vinnare av utmärkelsen "Det goda exemplet". Priset delas ut för att personalen visat på ett stort engagemang för ett socialt ansvarstagande. Solsidan är en mötesplats för pensionärer som bor i eget boende, som Tibro kommun driver tillsammans med anhöriga och frivilliga.

Trygg hemgångskonceptet har omfattat 31 vårdtagare under 2023. Trygghetsmätningen som utförts visar på fortsatt stor trygghet. Uppfattningen i verksamheten är fortsatt mycket positiv och flertalet av de vårdtagare som fått beslut om trygg hemgång har inte behövt insatser av hemtjänsten efter avslut.

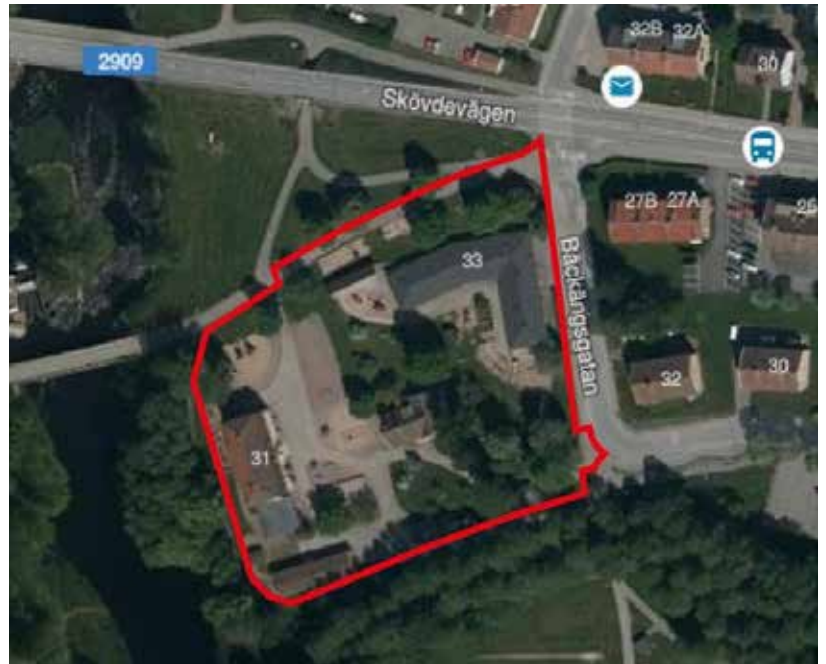
Socialförvaltningens mötesplatser för olika målgrupper har varit öppna under året och besöksantalet har stadigt ökat. Verksamheterna stängdes ner under pandemin men har varit i gång fullt ut 2023. Vidare har alla enheter inom socialförvaltningen etablerat anhörigombud för att säkra ett närmare stöd för anhöriga.

Hög kvalitet i förskola/grundskola

Samtliga skolor i Tibro kommun har aktiva trygghetsteam. I dessa team samverkar personal och elever för att arbeta förebyggande och åtgärdande med trygghetsfrågor.

En inriktning för att behålla och öka kvaliteten inom förskola och grundskola är ökad studiero. Insatser kring detta område sker kontinuerligt men har också skett mer fokuserat inom ramen för utbildningskonceptet "Fullföljda studier genom trygghet och studiero" som pågått sedan 2021. Fokus i förskolan har under hösten legat på handledning och arbete med kvarhållande strukturer eftersom samarbetet med Skaraborgs kommunalförbund avslutades i december. Arbetet har bidragit till ett mer gemensamt synsätt gällande kränkningar samt bättre kartläggningar. Det kan konstateras att fler anmälningar om kränkande behandling har inkommit inom barn- och utbildningsnämndens verksamheter. En del av ökningen tros bero på en ökad medvetenhet hos personalen om behovet av att upprätta anmälningar. Den genomförda analysen visar att det finns ytterligare behov av att öka medvetenheten och kunskapen om när en anmälan bör göras samt hur verksamheten för en bra dialog med förskolebarn, elever och vårdnadshavare. För att bättre kunna analysera och följa upp kränkingsanmälningar har Tibros skolor och förskolor infört ett digitalt processtöd. Detta kommer att möjliggöra inhämtning av statistik och uppföljning, vilke ger ett bättre beslutsstöd.

På både Ransbergs skola och Fågelvikskolan har elever, lärare och skolledning de senaste åren arbetat målmedvetet med en

Den 27 februari 2023 antogs en ny detaljplan för området runt gamla Smulebergsskolan, kvarteret Alen 2, som möjliggör byggnation av flerbostadshus. I början av december påbörjades anläggandet av ett nytt villaområde, kvarteret Baggebolet 2, strax söder om Baggeboskolan, med plats för 37 villatomter. I och med de två nya bostadsområdena finns det ett tillfredsställande utbud av byggrätter för såväl flerbostads- som enbostadshus. Den 30 maj invigdes den senaste i raden av Tibros satsningar på tätortsnära rekreationsområden, Hälsans stig, som knyter samman stadsparken med Å-leden. Foto: Samhällsbyggnadsförvaltningen, Christina Froh och Peter Legendi.

utvecklingsprocess kring hur den fysiska lärmiljön ska utformas för att främja det pedagogiska arbetet och elevernas utveckling. Högstadiesamheten flyttade vid höstterminsstarten in i den nyrenoverade Fågelviksskolan och den nybyggda skolan i Ransberg stod klar för inflytt i samband med vårterminsstarten i januari 2024.

Det treåriga projektet "På egna ben" genomfördes för andra året i rad. Det är en utmaning för elever i årskurs 4–6 som handlar om att ta sig till skolan genom att cykla, gå eller åka kollektivt samt genom att minska de korta bilresorna. Idag körs nästan en femtedel av mellanstadiebarnen till och från skolan. "På egna ben" är en gemensam satsning i kommunen, som syftar till att få fler barn i rörelse och öka barns koncentrationsförmåga. Satsningen bidrar även till säkrare och tryggare skolvägar samt minskat bilresande och minskade koldioxidutsläpp.

Attraktiva boendemiljöer

Det finns ett tillfredsställande utbud av byggrätter för flerfamiljshus i Tibro. Området runt gamla Smulebergsskolan är det senaste tillskottet. Där är det nu möjligt att bygga bostäder, då det antagits en ny detaljplan för området. Tillgången till tomter för enbostadshus i Tibro är också tillfredsställande efter att detaljplanen för Baggebo 2 antogs och vann laga kraft under hösten 2023. Detaljplanen möjliggör upp till 37 villatomter samt rörelsefrämjande åtgärder längs med gamla Hörnebovägen.

Enligt Boverket har antalet påbörjade bostäder fallit kraftigt under året, vilket kommer påverka antalet färdigställda bostäder framåt. I Tibro har 26 bostäder färdigställts under 2023, vilket motsvarar 2,3 per 1000 invånare. Målet om 4,0 färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus per 1000 invånare har inte uppnåtts, varken under något enskilt år eller i snitt över målperioden.

Byggnationen av ny skola i Ransberg avslutades i december 2023 och eleverna börjar på sin nya skola i januari 2024. Denna satsning bidrar till att det skapas attraktiva boendemiljöer i hela kommunen och till att hela Tibro blir en levande kommun.

Olingsgymnasiet har förvärvat en del av Nyboskolan och nu tittar kommunen på vad som ska hända med de lokaler som är kvar

i kommunal ägo. Samhällsbyggnadsnämnden gav under hösten samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att utreda om det är möjligt att sälja den del av skolan som kommunen fortfarande äger för bostadsändamål.

Fritid, rekreation och mötesplatser

Under målperioden har satsningar som främjar rörelse och bidrar till en meningsfull fritid genomförts, däribland en upprustning och utveckling av Å-leden och Fagersannaspåret. Under 2023 har Å-leden och stadsparken knutits samman genom "Hälsans stig", som invigdes i maj tillsammans med Riksförbundet HjärtLung. Satsningarna bidrar till att ge Tibros invånare och besökare flera naturnära grönområden och mötesplatser.

För andra året i rad har kommunen varit engagerad i och projektlet Tibro Handels arrangemang Tibrodagarna: Det är en stadsfest för Tibrobor och besökare med underhållning av både gäststand och lokala artistförmågor, uppvisning från idrottsföreningar, knallemarknad, foodtrucks och tivoli. Stadsfesten bidrar till att stärka Tibros attraktivitet besöks- och boendeort. Under Tibrodagarna genomförde Tibro Föreningspool en prova-på dag i samarbete med generation PEP och kommunens folkhälsoråd. Konceptet handlar om att erbjuda barn och unga möjlighet att prova på olika pulshöjande aktiviteter.

Folkhälsorådets temadag i oktober satte stort fokus på vikten av rörelse och rörelseförmåga för barn och unga. Dagen bestod av föreläsningar i ämnet, men även på goda exempel från andra kommuners satsningar kring rörelserika utomhusmiljöer. Det kunskapsutbyte som blev följden av temadagen har lett fram till flera goda idéer kring innehållet i centrumutvecklingsplanen i kombination med tidigare genomförda dialoger. Under hösten har planeringen av ett aktivitetsstråk på cykelbanan mellan förskolan Ängen och Baggeboskolan påbörjats. Tanken är att bygga upp en miljö med olika moment och aktiviteter som stimulerar barn, unga och vuxna till rörelse.

Under innevarande år har ombyggnationen av Fågelviksgymnasiets lokaler till Fågelviksskolan, en skola för årskurs 7–9 och introduktionsprogrammen för gymnasiet, en ny fritidsgård och en ny

Den 10 juli invigdes Tibros pumptrack av kommunalrådet Jan Hanna, kultur- och fritidsnämndens ordförande Torbjörn Andersson och ett gäng åksugna barn, ett led i satsningen på ett utvecklat aktivitetsområde vid Fågelviksskolan. Foto: Christina Froh

kulturskola, slutförts. I samband med terminsstarten i augusti togs de ombyggda lokalerna i bruk. Samlokaliseringen har främjat en ökad samverkan mellan de olika verksamheterna och möjliggjort en mer effektiv användning av lokalerna. Samlokaliseringen med befintliga verksamheter som till exempel bibliotek, fritidsgård och sporthall bidrar till att öka attraktiviteten för hela Fågelviksområdet och har breddat utbudet av mötesplatser. En tydlig ökning av antalet besökare på fritidsgård och bibliotek har noterats. I området har även två nya aktiva mötesplatser, en ny pumptrackbana och en ny näridrottsplats, anlagts. Mixen av olika verksamheter stimulerar till ökad rörelse och möjliggör att olika grupper möts.

Miljömässig hållbarhet

”Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om” är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götaland i samverkan med kommuner och andra aktörer. Klimat 2030 utgör ett ramverk för omställningsarbetet i Tibro kommun. De tio klimatlöften som antogs inför 2022 kvarstår under 2023 varav tre är genomförda. Cykelfrämjandets kommunvelometer, som genomförts tidigare, har inte utförts under året. De resterande sex klimatlöften är påbörjade. Kommunens miljöarbete behöver utvecklas för att bidra till en effektiv omställning. För att lyckas med arbetet krävs tydligare systematisk styrning och ekonomiska resurser.

I det pågående arbetet med centrumutvecklingsplanen har miljömässiga aspekter beaktats utifrån de beslutade miljömålen. Ett av miljömålen handlar om att arbeta med barnperspektivet i fysisk planering. Detta har bland annat gjorts genom ett mobilt dialoglabb med barn och ungdomar, där målsättningen var att inhämta deras tankar och idéer kring rörelse och aktiva mötesplatser på det gamla stationsområdet.

Det treåriga rörelseprojektet ”På egna ben”, som beskrivs under rubriken ”Hög kvalitet i förskolan och grundskolan på sidan 58, bidrar också till minskat bilresande och minskade koldioxidutsläpp.

Den fysiska planeringen bidrar till minskad klimatpåverkan från resor och transporter. Genom att styra hur våra stadsplanerade områden utformas kan klimatsmarta transportsätt såsom kollektivtrafik, cykel och till fots främjas. Kombinerat detta med insatser som medför att det blir lite svårare att ta bilen till alla målpunkter kan våra gamla beteendemönster ändras och klimatavtrycket minska. I detaljplanen för det nya bostadskvarteret Baggebolet 2 kommer det vara enklast att transportera sig med cykel eller till fots då de har 3 angränsningsvägar in i området medan bilister endast får en infart. I arbetet med centrumutvecklingsplanen har ett prioriterat område varit åtgärder som ska göra det lättare kunna transportera sig med cykel eller till fots.

Under hösten deltog 17 Tibroklasser i På egna ben, en rörelseutmaning som ska inspirera elever i årskurs 4-6 att ta sig till skolan till fots, på cykel eller med buss istället för med bil. Årets vinnare blev klass 5E på Häggetorpsskolan. Foto: Christina Froh

Byggnationen av gång- och cykelväg på järnvägen, sträckan Strandstaden-Ransberg, är klar. Målsättningen var att den skulle vara färdigställd till skolstarten i den nya skolan i Ransberg i januari 2024 och så blev det. Satsningen ger en trygg och säker väg till skolan och skapar möjligheter till minskad miljöpåverkan.

Samlad bedömning

2021

2023

Den samlade bedömningen är att målet har nåtts till viss, men ej betydande del. En liten förflyttning närmare målet har skett vid årsredovisningen jämfört med prognosen. Bedömningen bygger på en sammanvägning av nyckeltalens utveckling och pågående processarbeten.

Medborgarnas attityder i SCB:s medborgarundersökning har haft en positiv utveckling som inte var känd vid delårsrapporten. Utifrån den positiva utvecklingen på de båda indikatorerna, då särskilt viljan att rekommendera andra att flytta till kommunen, så är bedömningen av måluppfyllelsen något bättre. Även den fastslagna strukturen kring organiseringen av det brottsförebyggande arbetet bidrar till den mer positiva bedömningen.

Arbetet med centrumutvecklingsplanen bidrar till att öka Tibros attraktivitet och skapar förutsättningar för ett levande och grönt centrum.

De insatser som påbörjats för att stärka kommunens livskraft, som exempelvis de kvalitetshöjande åtgärderna i skolan, är viktiga. Det pågående arbetet med ”Fullföljda studier genom trygghet och studiero” bidrar till förlängningen till att öka tryggheten i skolan.

De många satsningarna på naturnära rekreation och en meningsfull fritid är positiva ur ett folkhälsoperspektiv och stärker Tibros attraktivitet som boendekommun.

Genom Klimat 2030 och klimatlöften har en viljeinriktning och prioritering av miljö- och klimatinsatser tagits men för att lyckas med arbetet krävs tydligare systematisk styrning och ekonomiska resurser.

Övervägande inför framtiden

Det förändringsarbete som pågår behöver hållas i och insatser behöver göras utifrån olika perspektiv och målgrupper. Arbetet med att stärka platsvarumärket Tibro behöver prioriteras framåt. För att möjliggöra för fler att bosätta sig i Tibro behövs tillgång till bostäder och tomter. Attraktiva, kvalitativa förskolor och skolor bidrar också till platsens attraktivitet.

Mål 3: Vi levererar kvalitativ välfärd med invånaren i centrum

Vårt arbete ska präglas av en aktiv tillitsbaserad dialog som främjar lärande, utveckling och engagemang – hos såväl medarbetare som invånare. För att klara välfärdsuppdraget ska vi inspireras av goda exempel, bygga nätverk och samverka med andra. Vi ska dra nytta av vårt läge i en växande pendlingsregion för att säkra kommunens kompetensförsörjning. Kommunens organisation ska vara långsiktigt hållbar ur såväl ett hälsoperspektiv som ett ekonomiskt perspektiv. Vi ska nyttja digitaliseringens möjligheter för att skapa effektivitetsvinster och ökad tillgänglighet. Vi ser samtidigt att vi behöver minska vår klimat- och miljöpåverkan när vi utför vårt uppdrag.

- Aktiv tillitsbaserad dialog som främjar lärande, utveckling och engagemang hos såväl medarbetare som invånare
- Inspireras av goda exempel, bygga nätverk och samverka med andra för att klara välfärdsuppdraget
- Dra nytta av vårt läge i en växande pendlingsregion för att säkra kommunens kompetensförsörjning
- Nyttja digitaliseringens möjligheter för att skapa effektivitetsvinster och ökad tillgänglighet
- Minska vår klimatpåverkan när vi utför vårt uppdrag

Indikatorer för måluppföljning	Ingångsvärde	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Målvärde 2023
Medborgarundersökningen: Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, (%)*	83,9 (2021)	-	83,9	-	82,5		85
Medborgarundersökningen: Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, (%)*	21,6 (2021)	-	21,6	-	21,8		23
HME, medarbetarengagemang totalt kommunen	78 (2018)	78	-	79	81		80
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	6,5 (2019)	8,1	7,1	8,7	7,7		6,0
Tillgång till, inklusive absolut närhet till, bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	88 (2019)	91	93	97	**		95
Bemötande via telefon***				79,5			***
Tydligt svar via e-post***				83,1			***

* Medborgarundersökningen har en ny form från och med 2021 – tidigare värden är ej jämförbara.
 ** Utfall ännu ej publicerat *** Ny leverantör av servicemätning 2023, ersätter tidigare indikatorer gällande e-post och telefoni

Uppföljning

Målperioden 2021–2023 har under stora delar påverkats av coronapandemin. Pandemin har bidragit till förändringar i vår omvärld och utmanat kommunens verksamheter ur flera perspektiv. Flexibiliteten och omställningsförmågan har prövats hårt. Det finns fortfarande viss påverkan i verksamheterna, framför allt inom vården och omsorgen. Bedömningen är att pandemin har påverkat utvecklingen i verksamheterna på olika sätt. Vilket också kan ha betydelse för den samlande måluppfyllelsen.

Med syfte att förbättra servicen till dem som skriver eller ringer till kommunen anslöt sig Tibro kommunen under 2023 till SKR:s nya servicemätning med 67 medverkande kommuner. Tidigare år har uppföljningen gjorts genom Profitels undersökning. Årets mätning innebär att ingångsvärde ges och jämförelse är bara möjlig i förhållande till andra deltagare. Det kan konstateras att det finns mer att göra när det gäller bemötande över telefon. Det är bara tio kommuner som har sämre upplevt bemötande. Svarandet på e-mail är däremot bättre. 83 % av dem som svarat på enkäten tycker att kommunen är tydliga i sina svar och att det var enkelt att få hjälp via e-mail.

Enligt SCB:s medborgarundersökning 2023 så anser 82,5 % att kommunen sköter sina verksamheter bra. Det är något lägre än resultaten i 2021 års undersökningen på 83,9 %. Det innebär att målvärdet på 85 % inte har uppnåtts.

Tillit och dialog

Som ett led i att underlätta för medborgarna att vara delaktiga och involverade i kommunens utveckling så har projektet "Fullmäktige förklarar" genomförts. "Fullmäktige förklarar" är en filmsatsning, där ledningen för fullmäktige i anslutning till kommunfullmäktigesammanträdet förklarar de mest allmänintressanta besluten som togs på mötet. Utvärdering av aktiviteten genomförs i början av 2024.

En viktig del i det främjande folkhälsoarbetet är att öka barns och ungdomars delaktighet och inflytande i olika processer. Centrumutvecklingsplanen är en process där barn och ungas perspektiv är viktiga att ta i beaktning, eftersom barn och unga kommer att vistas i de miljöer som ska formas och utvecklas i Tibros centrum. Under våren genomfördes ett mobilt dialoglab

Den 1 juni genomfördes ett mobilt dialoglabb med årskurs 6-elever och gymnasieelever i Tibro. Som ett led i arbetet med centrumutvecklingsplanen fick de unga Tibroborna ge sin syn på hur stationsområdet i Tibro ska utformas och vad som ska finnas där i framtiden. På bilden beskriver stadsarkitekten Leif Ahnland områdets omfattning för processledarna Marina Timm och Malin Gustafsson och elever och lärare från kommunens introduktionsprogram. Foto: Christina Froh

med elever från två skolklasser för att få ta del av deras tankar och perspektiv kring stationsområdet. Även andra grupper hade möjlighet att förmedla sin syn på centrumutveckling under året. Centrumutvecklingsplanen var ämnet på ett av vårens Näringslivsfokus, där företrädare för näringslivet mötte politiker och tjänstepersoner från centrumutvecklingsplanens projekt- och styrgrupper. Dessutom genomfördes en workshop vid tillgänglighetsrådets möte i maj för att belysa tillgänglighetsaspekten av centrumutvecklingen.

Samtliga chefer samlas fyra gånger per år på ledarforum. Syftet med ledarforum är att skapa ett gemensamt fokus på ledarskap och dess förutsättningar nu och framåt. 2023 års ledarforum har haft teman som "Utan spaning, ingen aning" med syftet att ge insikt om arbetslivets utveckling och behov nu och framåt samt inspiration till hur man som ledare bidrar till att behålla och attrahera medarbetare. Ett annat tema, som berörts på två ledarforum, har varit "Förändringsledning" med syftet att ge cheferna verktyg och metoder för att arbeta med förändring på ett sätt som involverar och hjälper medarbetare att ta sig från ett läge till ett annat. Ytterligare ledarforum har genomförts med temat "Konsten att skapa förtroendekapital som ledare". Där låg fokus på hur kommunikation sker mellan chef och medarbetare och vilka signaler en chef ger genom sin kommunikation.

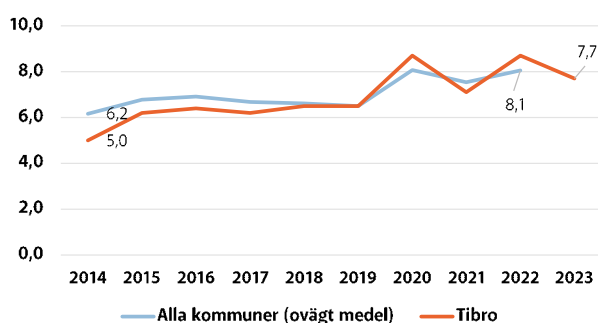
I SCB:s medborgarundersökning ställs frågan om invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra. Målvärdet på 23 % har inte uppnåtts. 2021 var utfallet 21,6 % och i 2023 års undersökning blev utfallet 21,8 %.

Långsiktigt hållbar organisation

Sjukfrånvaron i kommunen har totalt sett ökat under målperioden som helhet. Pandemin har haft en stor påverkan på sjukfrånvaron, då framför allt korttidssjukfrånvaron. Däremot har den totala sjukfrånvaron för helåret 2023 minskat till 7,72 % jämfört med 8,7 % för helåret 2022. Målsättningen är att sjukfrånvaron ska minska till 6,0 %. Det bör noteras

att ingångsvärdet på 6,7 % från 2019 samt målvärdet sattes innan coronapandemin hade intagit världen och påverkat våra verksamheter och beteenden.

Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, (%)

Utvecklingen av sjukfrånvaron i Tibro kommun är ganska lik utvecklingen för riket de senaste åren. Det är fortsatt viktigt att aktivt arbeta med sjukfrånvaron och friskfaktorer samt följa den nationella trenden.

Det hälsofrämjande arbetet har stärkts under målperioden, bland annat genom ett systematiskt arbete för tidiga insatser. Samverkansstrukturerna med Försäkringskassan har stärkts.

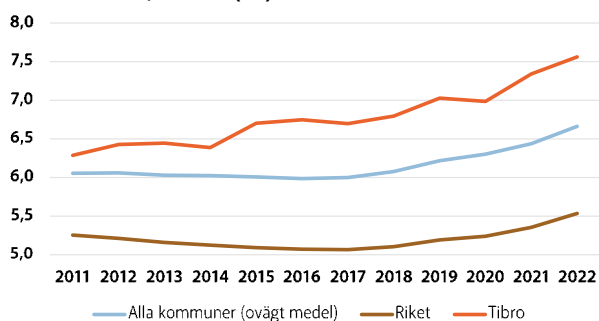
Kompetensförsörjningsutmaningarna har ökat under målperioden och fler yrken har blivit svårrekryterade. Det påverkar förutsättningarna för att leverera kvalitativ välfärd och den långsiktiga hållbarheten i organisationen. Samtidigt visar medarbetarundersökningen att andelen som skulle rekommendera andra att börja arbeta på arbetsplatsen har ökat från 83 % 2022 till 87 % 2023.

Den upplevda hållbarheten i organisationen följs bland annat upp genom medarbetarundersökningen och indexet hållbart medarbetarengagemang, HME. Tidigare har mätningar

genomförts vartannat år. Från och med 2022 görs en årlig mätning för att tätare kunna fånga utvecklingen. Årets mätning genomfördes under hösten. Målsättningen var att under perioden förbättra HME från 78 till 80. Den positiva utvecklingen har fortsatt och i 2023 års undersökning kom målvärdet att överstigas, resultatet blev 81.

För att möta det ökade behovet av insatser hos den äldre befolkningen har socialnämnden beslutat öppna ytterligare korttidsplatser. Trots detta har kommunen haft kö till särskilda boenden och utmaningar att verkställa behovet av korttid och växelvård.

Invånare 80+, andel (%)

Heltidsresan

En annan inriktning på att vara en långsiktig hållbar organisation är arbetet med heltidsresan. Det handlar om att vara en attraktiv arbetsgivare och möjliggöra kvalitativ välfärd när volymerna i målgrupperna och förväntningarna på välfärden ökar samtidigt som andelen i arbetsför ålder minskar. Heltidsresan innebär att tillsvidareanställning på heltid är det normala vid nyanställningar och att redan anställda medarbetare ska arbeta heltid i högre utsträckning än i dag. Heltid som norm bedöms bidra till ökad jämställdhet, ge positiva effekter för en rad yrkens attraktivitet samt skapa möjligheter att klara kommunens framtida kompetensförsörjning. Tibro kommun arbetar på olika sätt med heltidsresan. Inom socialförvaltningen har ett pilotprojekt pågått sedan våren 2020 för att öka andelen heltidsanställda. Sedan starten 2019 har andelen heltider inom socialförvaltningen ökat från 45 % till 77 %. Möjligheten till heltid eller utökad sysselsättningsgrad vid nyrekrytering har setts över inom samhällsbyggnadsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen. Inom kommunledningskontoret och barn- och utbildningsförvaltningen är andelen heltider hög och rekrytering sker som regel på heltid. Därför består arbetet där i att bibehålla heltidsnormen.

Andelen månadsanställda heltider har fortsatt att öka och ligger nu på 80 % (73 % 2021, 78 % 2022). Detta är en effekt av kommunens aktiva arbete med heltidsresan. Män arbetar fortsatt heltid i högre utsträckning än kvinnor. Heltidsresan har bidragit till en medvetenhet där Tibro kommun som arbetsgivare strävar efter att erbjuda heltidstjänster i så stor utsträckning som möjligt.

Andel heltider %	2021	2022	2023
Barn & Utbildning	88	87	88
Socialförvaltningen	59	71	77
Samhällsbyggnad	65	62	63
Kultur & Fritid	54	67	62
Kommunstyrelseförvaltningen	94	94	94
Totalt	73	78	80

Digitalisering

Digitaliseringen av offentlig sektor lyfts i många sammanhang fram som en viktig faktor för att klara välfärdsuppdraget och kompetensförsörjningen. Digitalisering är ett prioriterat område som det har varit svårt att få tillräcklig omställningsfart inom. En utmaning är att utvecklingen går snabbare än digitaliserings-takten i organisationen.

Ett nytt ekonomisystem togs i drift i maj med syftet att ge verksamheterna bättre förutsättningar för ekonomistyrning och en tidseffektiv hantering av ekonomiarbetet. Kommunens chefer utvärderade ekonomiarbetet i en enkät 2021 och en ny sådan utvärdering planeras 2024 eller 2025 när det nya systemet varit i drift ett tag.

Under året har arbetet med digitalisering av arvoden och ersättningar för förtroendevalda fortsatt. Det nya arbets sättet lanserades för kommunstyrelsen under vintern 2023 och innebär en enklare hantering för såväl förtroendevalda som tjänstepersoner. Lösningen kommer att införas i övriga nämnder i början av 2024.

För att skapa en mer enhetlig och samlad synpunktshandling pågår ett arbete med utformning av en e-tjänst för mottagande och hantering av exempelvis klagomål, synpunkter och felanmälan till kommunens verksamheter. Utöver att e-tjänsten underlättar för den som vill lämna synpunkter så leder den också till ett mer digitaliserat arbetssätt med tydligare ansvarstilldelning och uppföljning av ärenden. En första version publicerades under hösten.

I mars 2023 införde socialförvaltningen ett nytt verksamhetssystem i samverkan med elva andra kommuner i Skaraborg. Det nya verksamhetssystemet, LifeCare, möjliggör mobildokumentation samt möjlighet till fler digitala lösningar i det dagliga arbetet. Det leder i sin tur till en effektivisering i verksamheten. Övergången till det nya verksamhetssystemet har under en lång tid krävt och kräver fortfarande mycket personalresurs från såväl verksamhet som ledning.

Under året har möjligheten till digital referenstagning införts som ett led i att kvalitetssäkra och effektivisera anställningsprocessen.

Därutöver pågår arbetet med att etablera en e-tjänsteplattform som beräknas lanseras under första kvartalet 2024. Tjugo e-tjänster har tillskapats under året.

För att det ska vara möjligt för medborgarna att nyttja exempelvis e-tjänster och annan digital service är tillgången till bredband relevant. Målsättningen är att 95 % av invånarna i Tibro kommun ska ha tillgång till bredband. Under målperioden har en ökning skett från 88 % till 97 %. Målsättningen har därmed nåtts.

Minskad klimatpåverkan

Miljöarbetet har under mål 3 inriktningen mot kommunens egna verksamheter. Som tidigare nämnts så behöver kommunens miljöarbete utvecklas för att bidra till en effektiv omställning och minska miljöpåverkan och klimatavtryck. "Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om" är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. De tio klimatlöften som antogs av Tibro kommun 2022 kvarstår under 2023. För att lyckas med arbetet krävs tydligare systematisk styrning och ekonomiska resurser. Samtidigt så har klimatlöftena bidragit till ökat fokus på miljö- och klimatfrågor under målperiodens gång. Berörda verksamheter har tilldelats ansvar för klimatlöftena.

Av de tio antagna klimatlöftena så är bedömningen att tre är genomförda, att ett av de tidigare vidtagna löftena inte har genomförts i år samt att resterande sex är påbörjade. Exempelvis så ställs krav gällande transporter vid upphandling av nya avtal.

Det pågår en översyn av kommunens fordonsflotta som hänger ihop med inrättandet av en bilpool och utbyte av fordon i kommunens förvaltningar. Bilpoolen består av elbilar som bidrar till trafiksäkra bilar, minskade koldioxidutsläpp vid resor och

Diagram: Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande %

Andelen kommuninvånare som anser att insynen och inflytandet över kommunens verksamheter är bra, 21,8 %, är kvar på samma nivå i årets medborgarundersökning som i den senaste medborgarundersökningen från 2021.

möjlighet att kunna internhyra elbilar. Tibro kommun har i samarbete med Tibro Energi förberett och ansökt om stöd för snabbbladdning vid parkeringen vid busstorget. Ansökan behandlas under 2024.

Måltidsavdelningens arbete med att minska matsvinn pågår och under de senaste åren har mätningar gjorts två gånger per termin inom förskole- och skolverksamheten. Mätningen pågår under en veckas tid och resultatet redovisas löpande under mätveckan för elever och personal för att de ska kunna följa utvecklingen. Mätningar har också gjorts inom äldreomsorgen 2023.

Under renoveringen av Fågelvikskolan valde kommunen att rekonditionera stora volymer möbler som tidigare använts i verksamheten istället för att köpa nytt, vilket fanns med som en viktig förutsättning redan tidigt i projektet. 420 elevbord har återbrukats och rekonditionerats. De har lackats om och blivit försedda med nya bordsskivor. 160 matstolar har rekonditionerats, liksom 17 moduler med elevskåp. Resten av elevskåpen har kunnat flyttas och återanvändas. Det finns funktionella, miljömässiga och ekonomiska aspekter i återbruksfrågan, där avvägningar behöver göras.

Under 2022 fick de kommunala verksamheterna i uppdrag att minska elförbrukningen. Det går inte fullt ut att jämföra den totala elförbrukningen mellan olika år eftersom förändringar sker i fastighetsbeståndet som påverkar den. Med det sagt, så kan det ändå konstateras att elförbrukningen har minskat med 630 000 kWh jämfört med 2022, vilket i 2022 års månadsförbrukning motsvarar en minskning med drygt en månad. Utifrån uppdraget har åtgärder vidtagits som fått effekt. Några exempel är bättre styrning av ventilationen så att den bara går igång under pågående verksamhet, bättre nyttjandegrad av lokaler samt installation av en ny kylanläggning i ishallen. Dialog med dem som nyttjar lokalerna är viktigt för att kunna styra elförbrukningen.

Samlad bedömning

2021

2023

Bedömningen är densamma som för delåret 2023, d v s att målet är delvis uppnått men att betydande steg inte har tagits i rätt riktning. Därav är det endast fem streck, där det längst till höger avser både prognosen för delåret och utfallet för 2023. Bedömningen bygger på en sammanvägning av nyckeltalens utveckling och pågående processarbeten.

Flera viktiga insatser har genomförts och pågår när det gäller att vara en attraktiv arbetsgivare och en långsiktigt hållbar organisation. En positiv utveckling har skett gällande medarbetarengagemanget, där målvärdet har nåtts. Kommunen står inför stora utmaningar när det gäller kompetensförsörjning kopplat till demografin och arbetsmiljö för redan befintliga

Under renoveringen av Fågelvikskolan valde Tibro kommun att återbruka och rusta upp, rekonditionera, stora volymer möbler som använts i skolverksamheten på Nyboskolan istället för att köpa nya möbler. En mängd elevskåp, bland annat dessa skåp och lådor i skolans bildsal, har försetts med nya luckor. Foto: Tommy Abrahamsson.

och blivande medarbetare. Kompetensförsörjningsutmaningarna har ökat under målperioden, vilket också får en påverkan på förutsättningarna att leverera kvalitativ välfärd.

Digitaliseringen och klimatarbetet har inte utvecklats i den utsträckning som behövs för att målet ska anses ha nåtts.

Utfallet i medborgarundersökningen visar att det är en marginell minskning av andelen invånare som anser att kommunen sköter sina verksamheter bra. Det har inte skett någon förändring gällande den upplevda insynen och inflytandet över kommunen beslut och verksamheter. Målet för tillgången till breddband har uppnåtts. Däremot har sjukfrånvaron haft en negativ utveckling även om trenden är positiv 2023. Digitaliseringsarbetet tar små kliv framåt.

Den samlade bedömningen är att prognosen för målluppfyllelsen i augusti 2023 stämmer väl överens med resultatet för 2023, endast en marginell förflyttning har skett i positiv riktning. Viktiga steg har tagits i processer och genom enskilda insatser, däremot ses inte effekterna ännu i önskad utsträckning i resultaten.

Överväganden inför framtiden

Kompetensförsörjningsutmaningarna och hållbarheten utifrån olika aspekter kommer vara viktiga framåt och påverka omställningsarbetet. Digitaliseringen är ett område som behöver stärkas för att bidra till omställning, effektivitet och möta invånarnas förväntningar.

Tibro kommun behöver ytterligare stärka sitt omställningsarbete för en hållbar framtid med utgångspunkt i Agenda 2030 och Klimat 2030.

Affärsverksamhet

Under 2023 förnyades fjärrvärmeanslutningarna till Brittgårdens bostadsområde. 500 meter ledningar har lagts ner i området för att ersätta det befintliga kulvertnätet och få direktleverans av fjärrvärme till respektive fastighetsdel i området. Under året slutfördes ombyggnationen av kommunens avloppsreningsverk. På bilden överst till höger provkors den nya skivfilteranläggningen under överinseende av Nicklas Enoksson och Daniel Eriksson. Utvidgningen av vatten- och avloppsnätet på landsbygden i Tibro kommun fortsatte också. Bland annat avslutades arbetet med att lägga ner nya vatten- och avloppsledningar till Hönsa. På den nedre bilden till höger pågår arbetet med att sätta ner den pumpstation, som nu pumpar avloppsvattnet från Hönsa till Tibro, i den för ändamålet grävda fyra meter djupa gropen. Foto: Morgan Arvidsson, Gunnar Carlsson och Christina Froh

Verksamhet

Tibro kommuns affärsdrivande verksamheter består av vatten och avlopp (VA), fjärrvärme samt renhållning.

Fjärrvärme

Fjärrvärmerna i Tibro är uppdelad på två aktörer. Kommunen ansvarar för leverans av värme till bostadsfastigheter och verksamheter i centrum medan Nevel AB levererar till kunder inom industriområdena. Kommunen köper bioproducerad värme från Nevel AB och säljer den vidare till sina kunder.

Viktiga händelser under året

Under året har anslutningarna till Brittgården bostadsområde förnyats. 500 meter ledningar har lagts i området för att ersätta befintligt kulvertnät samt få direktleverans av fjärrvärme till respektive fastighetsdel i området. Arbetet har varit utmanade då det finns begränsat med infartsmöjligheter i området. Allt material har fått köras bort och nytt material har levererats när återfyllnad gjorts.

Fem villor har fått nyanslutning av fjärrvärme där kommunen sedan tidigare haft kulvert i gatan.

Framtid

Det finns ingen planerad utbyggnation av fjärrvärmenätet, men några nya anslutningar kommer att vara aktuella i områden där ledningar finns sedan tidigare.

Årets ekonomiska resultat

Fjärrvärmeverksamheten var budgeterad att ge ett positivt resultat på 0,5 mnkr, men på grund av ett högre inköpspris på värmen redovisas ett något lägre resultat om 0,3 mnkr.

Renhållning

Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg, A&ÅS, ansvarar sedan drygt 15 år för renhållningen i Tibro. Verksamheten är helt avgiftsfinansierad. I direktionen för kommunalförbundet finns politisk representation från Tibro. Årliga träffar sker mellan tjänstemän inom A&ÅS och samhällsbyggnadsförvaltningen. Ansvar för nedlagda deponier ligger kvar hos kommunen.

Viktiga händelser under året

Under året har sedanvanligt underhåll och kontroll av deponier som

inte längre används utförts. Mindre insatser har genomförts för att städa upp på den gamla deponin i Grönhult.

Årets ekonomiska resultat

Resultatet för renhållningsverksamheten är ett överskott på 0,2 mnkr. Kommunen erhåller cirka 30 kronor per invånare och år från Avfall & Återvinning Skaraborg för att i framtiden återställa och avsluta gamla deponier. Denna inkomst redovisas som avsättning från vilken periodens utgifter för provtagning och andra åtgärder avräknas. För Tibro kommun avser avsättningen Grönhultstippen och Ingelsbytippen. Grönhultstippen är inte återställd utan används för mellanlagring av återvinningsmaterial. Ingen plan för avslutande finns för Grönhultstippen. Ingelsbytippen är återställd och avslutad sedan 2016, men provtagning och uppföljning kommer att pågå i ytterligare cirka 25 år.

VA-verket

Kommunens VA-verksamhet har en gemensam organisation med grannkommunerna Hjo och Karlsborg. Verksamheten i Tibro omfattar cirka 15 mil ledningar, tre vattenverk, ett reningsverk, en infiltrationsanläggning samt ett 30-tal pumpstationer.

Viktiga händelser under året

Om- och tillbyggnaden av avloppsreningsverket har slutförts under året. Reningsverket har fått en ny intagsdel med en utvecklad pumpstation, en ny byggnad som inrymmer renshantering som är ett mekaniskt reningssteg. I och med ombyggnaden finns nu två parallella linjer som gör det möjligt att stänga ena linjen för underhåll utan att behöva släppa ut orenat avloppsvatten till Tidanån. Genom tillbyggnaden finns nu även ett nytt reningssteg som filtrerar allt avloppsvatten innan det lämnar reningsverket. Detta kommer att innebära lägre halter av utsläpp från reningsverket.

Ett annat projekt som avslutats under året är nya vatten- och avloppsledningar till Hönsa. Det gamla reningsverket i Hönsa är därmed nerlagt och istället pumpas avloppsvattnet till Tibro. Genom vattenledningen till Hönsa har leveransstryggheten stärkts till samhället. Utöver samhället Hönsa, så ger den nya ledningen förutsättning för ett 30-tal fastighetsägare att få kommunalt avlopp.

Projektet vatten och avlopp till Kårtorp-Gravafors är även det färdigställt. 45 fastigheter har genom detta projekt fått möjlighet till kommunalt vatten och avlopp. Ledningsnätet sträcker sig från Ruder och söderut förbi Kårtorp fram till Gravafors. En grenledning sträcker sig fram till Karlsten. Projektet har drivits som ett samarbetsprojekt mellan en bildad förening och kommunen.

Dricksvattennätet är kompletterat med tre mätstationer för kontroll av vattenflöde. Mätstationerna kommer att underlätta uppföljningen av flöden i nätet, vilket kommer att göra det lättare att kunna spåra uppkomna vattenläckor. Avloppsledningsnätet är förnyat med 450 meter ledning genom relining av ledningar på Floragatan, Bäckängsgatan samt Brittgården.

För mer information om VA-verksamhetens investeringsprojekt under året, se sidan 48-49.

Framtid

Under sommaren och hösten har stora mängder nederbörd påverkat VA-verksamheten. Under augusti månad så drabbades kommunen av kraftiga skyfall som medförde att några fastigheter fick sina källare översvämmade. Dessa skyfall kan komma att ge kommunen extra kostnader under 2024, då försäkringsbolagen eventuellt kommer att ställa krav på ersättning från kommunen för dessa översvämningar.

Resultaträkning VA-verksamheten	2023	2022
Verksamhetens intäkter	22,5	19,3
Verksamheten kostnader	-18,1	-16,9
Avskrivningar	-1,9	-1,0
Verksamhetens nettokostnad	2,5	1,4
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-1,5	-0,3
Årets resultat	1,0	1,0

Av samhällsbyggnadsförvaltningens gemensamma kostnader belastar 1,1 mnkr VA-verksamheten. VA-verksamheten betalar även 0,1 mnkr till kommunledningskontoret.

Balansräkning VA-verksamheten	2023	2022
Tillgångar:		
Anläggningstillgångar:		
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	96,3	81,9
Maskiner och inventarier	0,3	0,4
Omsättningstillgångar:		
Kundfordringar	2,3	1,9
Summa Tillgångar	99,0	84,2
Eget kapital och skulder:		
IB Eget kapital (skuld till VA-kollektivet)	1,4	0,4
Årest resultat	1,0	1,0
UB Eget kapital	2,4	1,4
Långfristiga skulder:		
Lån av kommunen	84,0	68,5
Förutbetalda anslutningsavgifter	12,0	11,2
Kortfristiga skulder:		
Leverantörsskulder	0,6	3,1
Summa skulder	96,6	82,8
Summa Eget kapital och skulder	99,0	84,2

Hela årsrapporten för kommunens VA- och fjärrvärmeverksamhet finns i separat bilaga till årsredovisningen.

Årets ekonomiska resultat

Årets resultat för VA-verksamheten är 1,0 mnkr. Intäkterna uppgick till 22,5 mnkr (2022: 19,3 mnkr). Kostnaderna uppgick till -21,5 mnkr.

Kommunala bolag

Brittgården är Tibrobyggens största bostadsområde. Under året har nya ledningar för fjärrvärme, el och vatten har lagts om och fem nya fjärrvärmecentraler installerats. Tibrobyggen har påbörjat en planering för investeringar i området. Foto: Tobias Olsson, Shauto

AB Tibrobyggen

VD: Morgan Arvidsson

Ordförande: Rasmus Hägg

Uppdrag

AB Tibrobyggen ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Tibro kommun. Detta sker genom förvaltning och uthyrning av ägda flerbostadshus, som innehåller både bostäder och/eller lokaler. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Ägarförhållanden

AB Tibrobyggen ägs till 100 % av Tibro kommun.

Viktiga händelser

Vid bolagstämman i maj antogs ny bolagsordning, företagspolicy och ägardirektiv. Vid bolagstämman tillträdde en ny styrelse och ersättare. Styrelsen och bolagets tjänstepersoner har gått igenom bolagets affärsplan för 2023-2025 och prioriterat aktiviteter.

Tibrobyggen har lämnat förslag på om- och tillbyggnad av Allégården samt ombyggnation av Närhälsan. Under arbetet har Tibrobyggen även genomfört en övergripande fastighetsplan för hela Allégårdsfastigheten, kvarteret Snickaren 28, för att kartlägga framtida utvecklingsmöjligheter i fastigheten.

Året inleddes med en nominering till Kundkristallen för bästa produktindex. Nomineringen gav en placering i topp tre av cirka 100 deltagande bolag i samma grupp. Fortsatt arbete sker med att identifiera och åtgärda kundbehov inför ny kundundersökning 2024.

Identifiering av in- och utflyttningsprocessen pågår för att hitta effektivare arbetssätt och minska vakansgraden mellan hyresgäster. En konceptrenovering av en lägenhet i Skattegården har genomförts. Lägenheten har högre standard än övriga lägenheter i området och en ny hyra har framförhandlats med Hyresgästföreningen. Planen är att renovera enstaka lägenheter som har större underhållsbehov allteftersom hyresgäster flyttar ut.

Bolaget har i samarbete med kvinnohuset Tranan och Tibro kommun infört Huskurage, en informationskampanj som syftar till att motverka våld i nära relation, i våra bostadsområden. Såväl styrelse som personal har fått utbildning i metoden.

En viktig del i bolagets arbete har varit att spara energi. Ett systematiskt effektiviseringsarbete har skett i hela fastighetsbeståndet, där den graddagsjusterade värmeförbrukningen har minskat med 10,1 % och elanvändningen med 17,2 % jämfört med referensåret 2021. Det innebär att bolagets energimål för 2025 redan är uppnått, men arbetet med att spara energi kommer att fortsätta. Solceller har monterats på kommunhusets tak. Dessa beräknas ge 220 MWh/år.

Den nedbrunna garagelängan i Skattegården är nu återuppförd och uthyrd. Ventilationen i Pegasus gruppboende är ombyggd på grund av utökade brandskyddskrav. Ombyggnation av Folkvandårdens väntrum pågår och väntas vara slutförd i början av 2024. Tibrobyggen har erhållit ett elkostnadsstöd på cirka 1,7 mnkr. Hyresgäster har för egen del kunnat ansöka och erhålla stödet via bolaget.

Framtid

Affärsplanen för 2023-2025 och de nya ägardirektiven ligger till grund för det fortsatta arbetet. Härutöver kan kommunens utredningar gällande lokalförsörjning och äldreboenden påverka bolagets framtida prioriteringar och investeringar.

AB Tibrobyggen	2019	2020	2021	2022	2023
Nettoomsättning, mnkr	72	74	76	79	86
Årets resultat efter finansnetto, mnkr	0,3	2,4	0,7	1,9	6,5
Årets resultat, mnkr	3,1	2,2	5,5	3,5	4,9
Soliditet, %	13	13	14	14	15
Balansomslutning, mnkr	499	520	522	519	521
Investeringar, mnkr	44	45	9	11	8
Antal lägenheter	821	825	828	828	828
Vakansgrad, antal lägenheter	8	5	13	12	13

Under året har en konceptrenovering av en lägenhet i Skattegården genomförts. Planen är att renovera enstaka lägenheter som har större underhållsbehov på det här sättet när hyresgäster flyttar ut. Foto: Morgan Arvidsson

Tibrobyggen var ett av tre fastighetsbolag som under året nominerades i kategorin "Bästa produkt" i tävlingen Kundkristallen, där Sveriges bästa hyresvärdar prisas. Foto: Kundkristallen

I övrigt planeras:

- konceptrenoveringar av lägenheter i Skattegården och Brittgården
- Planering av etapp 1 inför renovering av fasad, tak samt lägenheterna 1-38 i Brittgården
- reinvesteringsplanering
- fortsatt energieffektiviseringsarbete

Ekonomi

Årets resultat efter finansnetto uppgår till 6,5 mnkr (2022: 1,9 mnkr). Efter bokslutsdispositioner och skatt är resultatet 4,9 mnkr.

Omsättningen har ökat med 6,8 mnkr jämfört med föregående år, vilket beror på högre hyresintäkter samt erhållet elkostnadsstöd.

Under året har tre lån på 136 mnkr konverterats till fyra nya lån, varav ett är rörligt och de tre andra bundna till en ränta på mellan 3,31 % till 3,49 %. I samband med konverteringen amorterades 6 mnkr på lånen. Omskrivningen av lånen har inneburit en ökad räntekostnad för bolaget med 4 158 mnkr. Snitträntan exklusive borgensavgift uppgick 2023 till 1,6 %.

Övriga kostnader som ökat under året är vatten och avfallshandtering.

Solceller har installerats på kommunhusets tak. Anläggningen beräknas ge 220 MWh/år. Foto: Morgan Arvidsson

Kostnaden för periodiskt underhåll är 11,8 mnkr (2022: 12,1 mnkr).

Den redovisade soliditeten ligger på 15 %. Bolaget har ett fritt eget kapital på 41 mnkr. Balansomslutningen ökar från 519 mnkr till 521 mnkr för år 2023.

Under 2023 lade Tibro Elnät ner el- och fiberanslutningar till företaget Papershell (bilden till vänster). I samband med anläggandet av gång- och cykelvägen mellan Fagersanna och Ransberg passade det kommunala elbolaget att förstärka sitt fibernätet i den delen av kommunen för att i framtiden kunna erbjuda mer tjänster till företag och privatpersoner. Foto: Tibro Elnät AB

Tibro Elnät AB, Koncern

VD: Jonas Angshed
Ordförande: Bengt Ferm

Uppdrag

Tibro Elnät AB tillhandahåller elnät inom ett område som innefattar tätorterna Tibro och Fagersanna samt omkringliggande landsbygd.

Ägarförhållanden

Moderbolaget Tibro Elnät AB är helägt av Tibro kommun. Tibro Elnät AB äger i sin tur Tibro Energi AB.

Viktiga händelser

Vid bolagsstämman i maj tillsattes en ny styrelse för bolaget och en ny bolagsordning, en ny företagspolicy och nya ägardirektiv antogs.

2023 var året då nya förutsättningar för energibolag med ny intäktram för 2024-2027 skulle fastställas av Energimarknadsinspektionen (Ei). Så blev emellertid inte fallet. Återigen fick Energiföretagen rätt i domstol avseende de nya kraven vilket medförde att Ei drog tillbaka sin ansökan i maj. Under hösten fick Tibro Elnät information om att samma förutsättningar som tidigare gäller fram tills nytt beslut har kunnat fattas. Ett nytt beslutsunderlag lämnades in till Ei i början på december och vid slutet på året hade myndigheten ännu inte fattat något beslut för bolagets räkning. Beslutet väntas vara klart senast i mars 2024.

Planering av ombyggnation av bolagets fördelningsstationer har pågått en längre tid och under hösten stod det klart att kostnaden för ombyggnationen av fördelningsstationerna samt en 40kv-linje mellan dessa beräknas bli 120 mnkr. Beslut gällande den här investeringen fattas under det första kvartalet 2024.

Under året har en utredning genomförts kring hur bolaget ska hantera de nya kraven på renodlad elnätsverksamhet, som innebär att elnätsföretag inte får bedriva annan verksamhet än nätverksamhet. Utredningen visar att Tibro Elnät bör starta ett nytt servicebolag, dit all personal, alla fordon och fastighet behöver flyttas för att uppfylla samtliga lagkrav. Beslut i ärendet väntas fattas under det första kvartalet 2024.

2023 skapades ett gemensamt samarbete i Skaraborg för att kunna möta framtidens krav på energibolagen och öka tempot i omställningen till ett fossilfritt samhälle. 18 energibolag deltar i samarbetet, som går under namnet Framtidskraft, det har en stark koppling till kommuner och industrin i Skaraborg.

Efter några turbulenta år för elhandeln har priserna stabiliserats något under året, vilket resulterat i betydligt lägre priser till bolagets kunder än 2022.

Projekt

Mätarbytesprojektet, som genomförts för att klara nya myndighetskrav, färdigställdes under det första halvåret 2023. Samtliga 5400 kunder har nu fått sina elmätare utbytta. Omställning till 15-minutersvärden genomfördes under andra delen av året, som en del av nya myndighetskrav.

För att utbyggnaden av MIO:s lager ska kunna genomföras har en förstärkning till en ny mottagningsstation gjorts, samtidigt som nya 10kv-ledningar till nätstationer i anslutning till fastigheten lagts ner. I och med de åtgärderna kan befintliga ledningar utmed Snickargatan tas ned i samband med MIO:s utbyggnad. Ett kabelprojekt för att ansluta Papershells nyetablering på Järnvägs-gatan har också genomförts.

Utöver dessa projekt har en rad reinvesteringar gjorts i bolagets elnät för att klara lagstadgad elkvalitet för kunderna och framtida förväntade exploateringar i Tibro.

Tibro Elnät AB, koncern	2019	2020	2021	2022	2023
Nettoomsättning, mnkr	99,3	98,7	124,6	136,8	126,9
Årets resultat efter finansnetto, mnkr	7,6	7,9	10,1	13,7	8,2
Årets resultat, mnkr	6,0	6,2	8,5	10,8	6,6
Balansomslutning, mnkr	109,8	114,7	146,8	158,1	146,8
Investeringar, mnkr	7,9	12,4	11,5	11,5	11,9
Soliditet, %	50	54	48	55	64
Energiomsättning, GWh	93,7	89,8	100,0	91,5	85,8

Framtid

Under de kommande åren planeras Tibro Elnäts största investering någonsin i och med moderniseringen av fördelningsstationer, transformatorer och 40kV-linjen mellan dessa ställverk. Arbetet beräknas vara klart 2026 och kostnaderna beräknas till 120 mnkr.

Den nyantagna affärsplanen ska genomföras med målet att bolaget ska bli det självklara valet för såväl befintliga som nya kunder genom att leverera attraktiva tjänster med god lönsamhet. Det fortsatta samarbetet med lokala energibolag kring specialistfrågor är av yttersta vikt.

Ekonomi

Koncernens nettoomsättning för 2023 uppgår till 126,9 mnkr (2022 136,8 mnkr). Årets resultat efter finansiella poster uppgår till 8,2 mnkr. Efter bokslutsdispositioner och skatt är resultatet 6,6 mnkr.

Moderbolaget Tibro Elnäts AB:s resultat efter finansiella poster uppgår till 6,5 mnkr (2022: 6,1 mnkr). Moderbolaget Tibro Elnät AB:s omsättning för 2023 är 67,8 mnkr. Det har en soliditet på 63 % (2022: 51 %)

Tibro Energi AB

Uppdrag

Dotterbolaget Tibro Energi AB tillhandahåller ett optiskt fibernät för datakommunikation samt tjänster för elhandel, TV och bredband.

Ägarförhållanden

Tibro Energi AB ägs till 100 % av Tibro Elnät AB. HjoTiBorg AB är ett inköpsbolag som ägs av Tibro Energi AB 30 %, Hjo Energi Elhandel AB 30 %, Karlsborgs Energi Försäljning AB 30 % och Almnäs Bruk 10 %.

Bredbandstjänster köps till viss del av Bosnet AB, som ägs av energibolagen i Tibro, Hjo, Karlsborg, Tidaholm och Väner Energi till 20 % var. Tibro Energi AB äger även mindre andelar i Netwest AB och Kråkvind AB.

Viktiga händelser

Elhandel

Under året har Tibro Energi fått 63 nya kunder, vilket innebär att bolaget nu har 4299 kunder. Bolaget har under året varit mer aktiva med kampanjer och synlighet på sociala medier, vilket sannolikt har bidragit till det ökade antalet kunder.

Mängden såld energi uppgick 2023 till 44 793 730 kWh, vilket är en stor minskning mot föregående år. De senaste två åren har det skett en stadig volymminskning, vilket troligen beror på högre priser samt ökad mikroproduktion.

Stadsnät

Under året totalt 135 nyanslutningar till fibernätet genomförts. Försäljningen av tjänster ökar och totalt 3362 kunder köper idag tjänst i Tibro Energis fibernät, en ökning med 173 kunder.

Försäljningen av Tibro Energis bredbandstjänst minskar. Vid utgången av året köpte 1791 kunder bredbandstjänst av bolaget. Tibro Energis kabeltv-tjänst har under året uppdaterats och levereras nu som en modern digital tjänst, som 410 kunder köpte vid årsskiftet.

Under året har fem landsbygdsprojekt med fiberanslutning färdigställt och arbete pågår med de två utbyggnadsprojekten, Höghult och Sörsågen-Ålgårås, som återstår innan det finns tillgång till fiberanslutning i hela Tibro. Dessa projekt beräknas vara klara 2024.

Under året har Tibro Energi genomfört 46 nya fiberinstallationer i nyexploaterade områden samt i fastigheter som har beställt en anslutning i redan utbyggda områden.

Inga stora incidenter med större driftstörningar som följd har inträffat under året.

Nya fiberförbindelser har driftsatts i bolagets stamnät för att öka driftsäkerheten och redundansen i nätet.

De entreprenörer som anlitas för arbete med efteranslutningar har utfört arbeten kontinuerligt under året enligt avtal med ett gott resultat.

Arbete med förstärkning och utökning av fiberstamnätet har genomförts på flera ställen under året till följd av en ökad efterfrågan från teleoperatörer och företag att köpa förbindelser i bolagets nät.

Produktion

Tibro Energis vattenkraftverk har under året producerat 358 030 kWh. Produktionen har under året stängts av på grund av för lågt vattenstånd. Det är fortsatta problem med kylningen av lager i vattenkraftsturbinerna som påverkar driften negativt.

Framtid

2024 års stora uppdrag är att färdigställa fiberinstallationerna på landsbygden. Cirka 8 mnkr finns avsatta för detta ändamål i investeringsbudgeten. När utbyggnaden av fibernätet är klar i kommunen kommer arbetet att övergå i en förvaltnings- och för-tättningsfas. Under 2024 kommer bolaget att arbeta aktivt med att få kunder som idag inte har anslutit sina fastigheter till fibernätet att beställa en anslutning.

Att utveckla attraktiva tjänster inom elhandel och fiber är en nyckel för bolagets framtid.

Ekonomi

Tibro Energis nettomsättning för 2023 uppgår till 68,3 mnkr (2022: 83,5 mnkr). Bolagets resultat efter finansiella poster för 2023 är 1,7 mnkr (2022 7,6 mnkr). Efter bokslutsdispositioner och skatt uppgår resultatet till 1,4 mnkr.

Kommunal verksamhet som utförs av kommunalförbund

Miljösamverkan Östra Skaraborg, MÖS

Uppdrag

Miljösamverkan Östra Skaraborg, MÖS, bildades 2011 och medlemskommunerna är i dag Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro. MÖS ska i sitt arbete bidra till en hållbar utveckling som syftar till att tillförsäkra dagens och morgondagens invånare en hälsosam och god miljö. Miljönämnden Östra Skaraborg ansvarar för tillsyn och kontroll enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen. Utöver detta har nämnden även tillsynsansvar enligt tobakslagen, strålskyddslagen, lagen om animaliska biprodukter, lagen om sprängämnesprekursorer samt den tillfälliga lagen om smittskyddsåtgärder på serveringsställen.

Medlemskommunernas andel av medlemsbidraget för 2022 bestämdes utifrån befolkningmängden den 31 december 2020. Fördelningen är enligt följande: Falköping 28,4 %, Hjo 7,9 %, Karlsborg 5,9 %, Skövde 48,2 % samt Tibro 9,6 %.

Direktionen fattar beslut om budget, bokslut, direktionsriktlinjer och andra frågor av övergripande och styrande karaktär.

Verksamhet och resultat

Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Under 2023 har miljönämnden utfört totalt 1 782 planerade kontroll- och tillsynsinsatser. Utöver den planerade tillsynen tillkommer den händelsestyrda tillsynen med 1 308 ärenden och 1 329 behovsprioriterade tillsynsärenden. Utifrån målsättningen har verksamheten nått en måluppfyllelse på 93 % för den planerade tillsynen och 85% för den behovsprioriterade tillsynen.

Verksamheten uppfyller delvis direktionens strategiska mål och i huvudsak nämndens verksamhetsmål. Direktionens ekonomiska mål uppnås inte eftersom verksamheten redovisar ett underskott på 928 tkr.

Resultatet för 2023 blev ett underskott på 0,9 mnkr. Intäkterna uppgår till 29,6 mnkr, 1,8 mnkr (5,8 %) lägre än budgeterat. Det förklaras framför allt av lägre intäkter från tillsynsavgifter från delområdena hälsoskydd och miljöskydd i jämförelse med budget.

Snabbfakta mnkr

	2022	2023
Nettoomsättning	29,6	29,6
Balansomslutning	9,2	7,7
Årets resultat efter finansiella poster	0,7	-0,9
Eget kapital	4,7	3,1
Summa skulder och avsättningar	4,5	4,6
Nettoinvesteringar	0	0
Soliditet %	51	40
Antal anställda	39	43

De totala kostnaderna uppgår till 30,6 mnkr, vilket är 0,9 mnkr lägre än budgeterat. Här står personalkostnaderna för majoriteten av avviken till följd av lägre bemanning än planerat.

De övriga verksamhetskostnaderna har ökat något under året, framförallt på grund av det nya samverksavtalet med Skövde kommun, organisationens nya intranät samt utvecklingen kring Miljöbarometern.

Framtid

Det kan bli aktuellt med samverkan med andra kommuner, kommunala bolag eller förbund för att både möta de ekonomiska utmaningarna och behovet av kompetensförsörjning. Förbundet kommer att fortsätta utveckla arbetssätt för att anpassa verksamheten utifrån den omställning som genomförts de senaste åren kopplat till debiteringsmodell samt de förändringar som skett inom lagstiftningsområdet. För verksamheten innebär det främst osäkerheter gällande avgiftsfinansieringsgrad och att hålla budget, men det kommer även att finnas utmaningar i planeringen av resursbehoven, till följd av en större osäkerhet i omfattningen av uppföljning av tillsynen.

Räddningstjänsten Skaraborg, RS

Uppdrag

Räddningstjänsten Skaraborg är ett kommunalförbund med medlemskommunerna Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg, Gullspång, Lidköping, Essunga, Vara och Grästorp. Förbundet ansvarar för räddningstjänst och förebyggande brandskydd enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO), samt tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE).

Verksamhet och resultat

I och med förbundsutökningen, som trädde i kraft den 1 januari 2023, har ett stort antal organisatoriskt viktiga aktiviteter och processer genomförts under året. Det har inneburit att förbundets resurser har styrts mot både kärnverksamhet och fortsatt implementering av det utökade förbundet. Förbundet når inte alla satta verksamhetsmål fullt ut, men mot bakgrund av de

Snabbfakta mnkr	2022	2023
Nettoomsättning	128,1	218,7
Balansomslutning	99,8	192,6
Årets resultat efter finansiella poster	0,7	4,6
Eget kapital	40,6	67,5
Summa skulder och avsättningar	59,2	125,2
Nettoinvesteringar	6,4	36,0
Soliditet %	41	35
Antal anställda	345*	551*

**Jämförelse med tidigare år tappar relevans i och med att förbundet utökades med ytterligare fyra medlemskommuner från och med den 1 januari 2023. Förbundet har även tagit in en helt ny verksamhet, Trygghetscentralen, som påverkar samtliga områden i flerårsöversikten. Fastighetskostnader utgör såväl kostnader som intäkter. Verksamhetsåret 2023 blir ett nytt "nollår" för framtida jämförelser.*

Avfall & Återvinning Skaraborg, A&ÅS

Uppdrag

Avfall & Återvinning Skaraborg, A&ÅS, är ett kommunalförbund som ansvarar för den kommunala, lagstadgade renhållningsverksamheten i de nio medlemskommunerna Falköping, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skövde, Skara, Tibro och Töreboda.

Viktiga händelser under året

År 2023 har präglats av förberedelser inför det utökade uppdraget som träder i kraft den 1 januari 2024, med samlingsansvar för förpackningar samt obligatorisk insamling av matavfall. Från den 1 januari 2024 är kommunerna Essunga, Grästorp och Götene först ut inom förbundet med matavfallsinsamling för alla småhusfastigheter. Förbundet har beviljats dispens för att kunna införa obligatorisk matavfallsinsamling i alla kommunerna successivt och strukturerat, i en takt som möjliggör återanvändning av kärl. Utsortering av grovplast vid återvinningscentralerna Falevi i Falköping, Heljeved i Vara samt Krusegården i Essunga startade i april. I och med den förändringen kan grovplast materialåtervinnas till nya plastprodukter i stället för att gå till förbränning.

Resultat

Årets resultat är negativt och uppgår till -7,7 mnkr, vilket är 1,4 mnkr bättre än budget. Den största anledningen till den positiva avvikelserna är att mängden brännbart avfall har fortsatt minska på

omfattande förändringsprocesser som genomförts parallellt med kärnverksamhetsuppdraget bedöms måluppfyllelsen vara god. Förbundet tog vid årsskiftet också över en verksamhet som bemannar och driver en larmcentral för kommunala trygghetslarm i kommunerna Lidköping, Vara, Grästorp och Essunga. En utveckling av den verksamheten pågår.

Vaktstyrkan i Skövde kommun har utökats med totalt fem brandmän, en per skiftlag, vilket förbättrar den operativa förmågan väsentligt och i högre utsträckning nu möter den riskbild som finns. Förbundet har också påbörjat en utökning av myndighetsutövningsverksamheten, där fattat beslut innebär en utökning med totalt åtta handläggare under fyra år (2024-2027). Direktionen har efter redovisad utredning beslutat att brandskyddskontroll ska återtas i förbundets egen regi från och med verksamhetsåret 2025.

Årets resultat enligt resultaträkningen visar ett positivt resultat med 4 571 tkr. Orealiserad vinst från förbundets värdepapper uppgår till 3 540 tkr. Balanskravsresultatet visar därför ett positivt resultat på 1 031 tkr. Förbundets finansiella mål att nå ett resultat om minst 500 tkr uppnås därmed.

Investering och framtid

De största utmaningarna framåt ligger i att rekrytera kvalificerade medarbetare inom områdena brandskyddskontroll och tillsyn samt deltidsbrandmän.

Regeringen har fattat beslut om att aktivera civilplikten för bland annat kommunal räddningstjänst. Övningsobjekten för brand och olyckor slits hårt och underhållet har dessvärre varit eftersatt sedan en längre tid tillbaka, vilket lett till att vi har både en relativt stor underhållsskuld och ett ny-/återinvesteringsbehov. En underhållsplan som påvisar årlig kostnad behöver framarbetas.

återvinningscentralerna eftersom det innebär lägre behandlings- och transportkostnader.

Årets investeringar uppgår till 14 mnkr, vilket är 22 mnkr mindre än budgeterat. Skillnaden mot budget beror dels på att investeringar i kärl och containrar för förpackningsinsamling till största del genomförs 2024, dels att det under året gjorts en omfattande prioritering bland investeringar för att säkra förbundets likviditet.

Framtid

Den största utmaningen kommande år är de nya kraven på fastighetsnära förpackningsinsamling och den omställning det innebär för både förbundet och samtliga fastighetsägare och småhusägare. Ytor som inte finns i dag kommer behöva skapas för att möjliggöra en hantering, som svarar upp mot de nya kraven på sortering och insamling.

Snabbfakta mnkr	2022	2023
Nettoomsättning	224	216
Balansomslutning	105	105
Årets resultat efter finansiella poster	5,5	7,7
Eget kapital	50	43
Soliditet %	48	41
Antal anställda	56	69

Datum
2024-03-15

Kommunfullmäktige i Tibro kommun
Organisationsnummer 212000-1660

Revisionsberättelse inklusive redogörelse för 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedd lekmannarevisor, den verksamhet som bedrivits i kommunens företag; Tibrobyggen AB, Tibro Elnät AB och Tibro Energi AB. Som stöd i vårt granskningsarbete har vi sakkunniga från PwC som biträder oss.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas nedan i "Revisorernas redogörelse för år 2023".

Resultatet för år 2023 är 16,8 mnkr och motsvarar 2,1 % av intäkterna från skatter och generella statsbidrag. Kommunen uppfyller inte balanskravet 2023, då årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt, - 16,0 mnkr.

Utifrån årsredovisningens återrapportering är vår bedömning att resultatet i allt väsentligt är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2023. Av fullmäktiges beslutade finansiella mål för verksamheten redovisas två av tre mål som uppfyllda och ett som ej uppfyllt.

På nämndnivå visas god budgetföljsamhet av samtliga nämnder utom socialnämnden och samhällsbyggnadsnämnden.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett underskott på -2,5 mnkr och socialnämnden ett underskott på -40,2 mnkr. Det är inte tillfredställande när nämnderna inte säkerställer att de håller sig inom den budgetram fullmäktige tilldelat dem och vi ser särskilt allvarligt på socialnämndens underskott, då nämnden även redovisade ett stort underskott år 2022. Vi kan av vår granskning konstatera att socialnämnden vidtagit åtgärder för att minska underskottet, men trots detta kan vi även konstatera att underskottet ökat under året.

Utifrån ovanstående anser vi att det är anmärkningsvärt att socialnämnden inte visat följsamhet till av fullmäktige tilldelad budget och nämnden måste fortsätta vidta åtgärder för att budget för år 2024 ska kunna hållas.

Vi kan genom vår granskning konstatera att kommunstyrelsen, inom ramen för sin uppsiktsplikt, har agerat på socialnämndens underskott men det har inte resulterat i önskat resultat, vilket inte är tillfredställande.

Utifrån årsredovisningens återrapportering är vår bedömning att resultatet delvis är förenligt de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023. Av fullmäktiges beslutade mål för verksamheten redovisas samtliga som delvis uppfyllda. Kommunstyrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måloppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2023.

Genom vår granskning bedömer vi att kultur- och fritidsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och kollektivtrafiknämnden redovisar en tillräcklig måluppnåelse avseende verksamhetsmålen. Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och byggnads- och trafiknämnden bedömer vi redovisar en delvis tillräcklig måluppnåelse, när det gäller verksamhetsmålen. Vi ser ett tydligt behov av att flera nämnder behöver förbättra måluppfyllelsen, och därtill förtydliga sin redovisning av måluppfyllelsen, under år 2024.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. Flera nämnder behöver dock förbättra sin måluppfyllelse under år 2024.

Vi bedömer att kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och kollektivtrafiknämnden har bedrivit verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023.

Vi bedömer att byggnads- och trafiknämnden delvis har bedrivit verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023.

Vi bedömer att samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett utifrån från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. **Med utgångspunkt i ovanstående redogörelse riktar vi en allvarlig anmärkning mot socialnämnden, för bristande budgetföljsamhet, vilket även var fallet år 2022.**

Vi bedömer att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i allt väsentligt är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt i budget 2023.

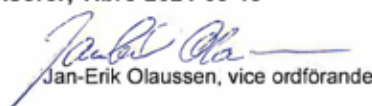
Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt i budget 2023.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen och nämnderna samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2023.

Kommunens förtroendevalda revisorer, Tibro 2024-03-15

Ronny Wennerström, ordförande

Jan-Erik Olausson, vice ordförande

Eva-Maj Johansson

Kristina Häljestam

Lornalyn Karlsson

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Auktoriserad revisors yttrande över årsredovisning 2023, Revisionsrapport – Granskning av god ekonomisk hushållning 2023, Revisionsrapport grundläggande granskning av nämnderna 2023,

*Att lita på vår egen förmåga.
Att tro att allt är möjligt så
länge vi gör det tillsammans.
Att planera för framtiden men
leva i nuet. Att bry oss om
oss själva och andra.
Det är Tibro.*

TIBRO

Tibro kommun
Centrumgatan 17
543 80 TIBRO

Växel: 0504-180 00
kommun@tibro.se
www.tibro.se